

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

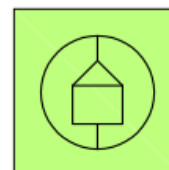
MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

ÚZEMNÍ
STUDIE
KRAJINY

PRO SPRÁVNÍ ÚZEMÍ
OBCE S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ
CHOMUTOV

ING. ROMAN BUKÁČEK
STUDIO B+M
PROJEKTOVÁNÍ, OCHRANA KRAJINY
NA ÚVOZE 32, ŽDĀR NAD SĀZAVOU

ING. EVA JONEŠOVĀ
ZAHRADNÍ A KRAJINĀŘSKĀ ARCHITEKTURA
PUTIMOV 75, 393 01 PELHŘIMOV

ING. ARCH. LADISLAV KOMRSKA
ARCHITEKTONICKÝ ATELIER
PRAHA 4, MLADENOVĀ 3234

ING. PAVEL MUSIOL
EPS - PORADENSKÉ SLUŽBY
V OBLASTI EKOLOGIE
VČETNĚ PROVĀDĚNÍ STUDIÍ A PROJEKTŮ
VELHARTICE 183

DOPLŇUJÍCÍ PRŮZKUMY A ROZBORY

TEXTOVĀ ČĀST

Doplňující průzkumy a rozbor

Název dokumentace:

Územní studie krajiny pro správní obvod obce s rozšířenou působností (ORP) Chomutov

Fáze dokumentace:

Doplňující průzkumy a rozbor

Územní studie krajiny (dále ÚSK) je pořizována jako územní studie ve smyslu § 25 a § 30 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších úprav.

Pořizovatel:

Projektant:

Hlavní projektant

Ing. arch. Ladislav Komrská
autorizovaná osoba se všeobecnou autorizací

Autorský tým:

- **Ing. Eva Jonešová**
autorizovaný architekt pro obor krajinářská architektura
- **Ing. Roman Bukáček**
specialista pro hodnocení krajinného rázu, krajinného inženýrství a krajinné mapování
- **Ing. Pavel Musiol**
autorizovaná osoba projektant územních systémů ekologické stability

Odborní konzultanti projektanta:

- **Ing. Martin Jaroš**
autorizovaná osoba pro obor stavby vodního hospodářství a krajinného inženýrství
- **Ing. Ondřej Kyp**
autorizovaná osoba pro obor dopravní stavby

Struktura doplňujících průzkumů a rozborů je vytvořena dle Zadání územní studie krajiny, (dále Zadání) jehož požadavky jsou z věcného a obsahového hlediska pro její zpracování závazné.

a) Popis stavu území	5
b) Rozbor struktur, vazeb a hodnot v území	11
b) 1 Popis a vymezení základních struktur krajiny (primární, sekundární a terciární struktura)	11
b) 1.1 Primární struktura (ekosystémy):.....	12
b) 1.2 Sekundární struktura - antropogenní funkční systémy (sídla, průmysl, doprava)	28
b) 1.3 Terciární struktura (člověkem poznávané nebo vytvářené symboly – esteticky, kompozičně a spirituálně vnímané prvky v krajině a vazby mezi nimi)	36
b) 2 Analýza vazeb sídel a krajiny (např. kvalita přístupu ze sídla do volné krajiny, schopnost krajiny zabezpečovat krátkodobou rekreaci, poměr mezi rozvojovými potřebami sídla a možnostmi jejich naplnění v krajině, vazba přírodních složek)	54
b) 2.1 Kvalita přístupu ze sídla do volné krajiny	54
b) 2.2 Schopnost krajiny zabezpečovat krátkodobou rekreaci	57
b) 2.3 Poměr mezi rozvojovými potřebami sídla a možnostmi jejich naplnění v krajině	60
b) 2.4 Vztah potřeb sídla a přírodních složek	61
b) 3 Hodnoty území (přírodní hodnoty, historické a kulturní hodnoty, estetické hodnoty), zpravidla vč. jevů, jež budou v souhrnném vyhodnocení doporučeny k doplnění do ÚAP (např. významné krajinné dominanty, krajinné horizonty, kompoziční osy v krajině, kulturně- historické hodnoty krajiny)	64
b) 3.1 Přírodní hodnoty	64
b) 3.2 Historické a kulturní hodnoty	66
b) 3.3 Estetické hodnoty	86
b) 3.4 Ochrana krajinného rázu	87
c) Rozbor a rámcové vymezení krajinných potenciálů v území a vyhodnocení míry jejich využitelnosti	88
c) 1 Hodnoty a krajinné potenciály dle způsobu využití	88
c) 2 Vymezení krajinných okrsků.....	90
d) Rozbor využívání volné krajiny člověkem a vyhodnocení jeho požadavků a potřeb	91
d) 1 Zemědělství, lesnictví	91
d) 2 Vodní hospodářství	93
d) 3 Těžba nerostů	102
d) 4 Dopravní a technická infrastruktura	103
d) 5 Rekreace a turistický ruch	108
e) Rozbor požadavků na změny v území	111
e) 1 Požadavky vyplývající z politiky územního rozvoje a ze zásad územního rozvoje.....	112
e) 2 Požadavky z územních plánů	119
e) 3 Požadavky z územních studií, regulačních plánů, požadavky vyplývající z předpokládané budoucí realizace záměrů s platným územním rozhodnutím a ze záměrů v realizaci.....	120
e) 4 Požadavky z komplexních pozemkových úprav	120
e) 5 Požadavky ze souvisejících oborových generelů a studií, programů, koncepcí a strategií	122
f) Rozbor ohrožení, rizik a problémů v území (stávajících, předpokládaných)	125
f) 1 Narušení vodního režimu, ohrožení povodněmi a suchem.....	125
f) 2 Eroze, sesuvy - zejména vymezení ploch ohrožených vodní a větrnou erozí	126
f) 3 Znečištění a kontaminace složek prostředí – zejména vymezení ploch se zvýšeným splachem organických látek do toků a nádrží.....	128
f) 4 Snižování a ztráta biodiverzity, zejména snižování prostupnosti krajiny a fragmentace krajiny, střety dálkových migračních koridorů, střety a nenávaznosti ÚSES.....	128

f) 5	<i>Opuštěné nebo nevyužívané areály a plochy ve volné krajině a v kontaktu s ní</i>	131
f) 6	<i>Zátěže ze stávajícího urbanizovaného území, ploch rekreace a z provozu dopravní a technické infrastruktury a předpokládané zátěže z území navržených k urbanizaci, navržených ploch rekreace a z navržené dopravní a technické infrastruktury, včetně ekologických zátěží v krajině</i>	139
f) 7	<i>Zátěže ze stávající těžby a předpokládané zátěže z navržené těžby nerostných surovin</i>	140
g)	<i>Souhrnné vyhodnocení</i>	145
g) 1	<i>Zjištěné hlavní hodnoty a potenciály krajiny.....</i>	145
g) 2	<i>Zjištěná hlavní ohrožení, rizika a problémy v území</i>	147
g) 3	<i>Vyhodnocení a zpřesnění typů krajín ze ZÚR (PÚR?)</i>	148
g) 4	<i>Určení problémů k řešení v návrhu ÚSK včetně nově uplatňovaných námětů na provedení změn v území</i>	150
g) 5	<i>Přehled jevů doporučených k doplnění do územně analytických podkladů.....</i>	152

Grafická část:

1	<i>Výkres současného stavu území</i>
2	<i>Výkres rámcového vymezení hodnot a krajinných potenciálů</i>
3	<i>Výkres limitů</i>
4	<i>Problémový výkres</i>
5	<i>Přehledný výkres rozborů území</i>

Přílohy:

A	<i>Rozbor sídel</i>
B	<i>Sekundární struktura</i>
C	<i>Terciární struktura</i>
D	<i>Krajinné celky a krajinné typy</i>
E	<i>Geologické údaje</i>
F	<i>Hydrogeologické údaje</i>
G	<i>Ostatní údaje</i>
H	<i>Projednání fáze průzkumy a rozborů</i>

a) Popis stavu území

Málokterá územní jednotka obce s rozšířenou působností je v mapových podkladech i skutečném terénu tak přehledná, zobrazitelná a uchopitelná.

Území ORP je uměle – člověkem definovaná – výseč správního území, tedy i krajiny a zahrnuje tak segmenty, které jsou zcela odlišné. Úkolem územní studie krajiny je jejich uchopení, poznání a harmonizace vůči antropogenním – tedy lidským – zásahům.

Řešené území je tak především obrazem krajiny, vzniklé působením přírodních sil a procesů bez přítomnosti člověka. Tyto procesy jsou popsány v primární struktuře krajiny. V současné době, kdy se lidská přítomnost projevuje v globálním stavu planety nese – s výjimkou geologických procesů – každá další součást primární struktury – tedy hydrologie, pedologie i klima – stopy působení člověka.

Základním náhledem na řešené území je poznání, že posuzujeme heterogenní útvar zahrnující horskou a pánevní část v plném kontrastu krajiny i stop lidské činnosti.

Z hlediska širších vztahů – pohledová vzdálenost 20 ÷ 30 km - je v území patrná hradba Krušných hor, na západě elektrárny Tušimice a Pruněrov (ORP Kadaň), na hlavním horizontu větrný park (ORP Kadaň), na východě elektrárna (?teplárna) Komořany (ORP Most).

Pánevní část řešeného území navazuje na zemědělský charakter vnitrozemí a končí zcela jasnou hranicí – hradbou Krušných hor, přičemž pouze jednotlivé segmenty – jako je Skřivánčí vrch u Málkova – Zelené – se z této hradby odlišují.

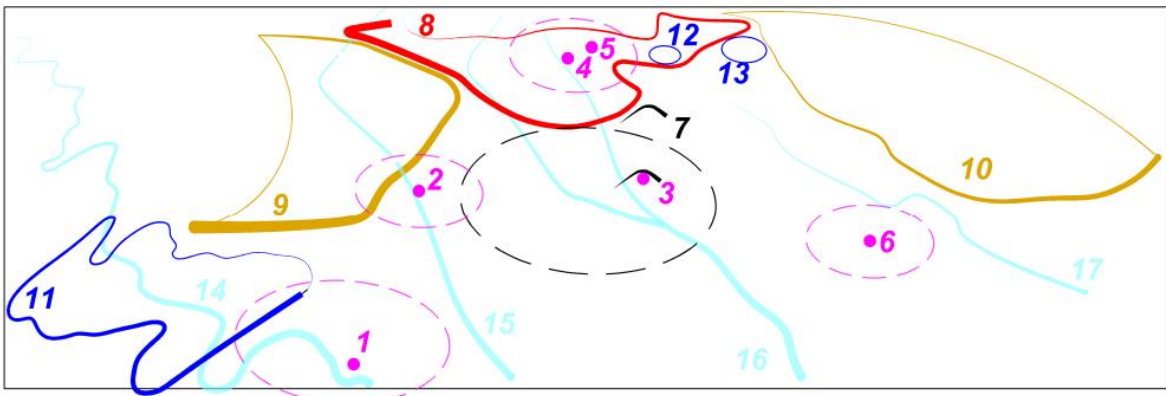
Pánevní část byla zamokřena, zčásti historicky odlesněnou krajinou. Ve směru SZ – JV – takřka kolmo na podélný krušnohorský hřeben – vytvořily vodní toky zde pramenící (Hutná, Hačka, Chomutovka, Srpina, Bílina) mělká údolí, která byla podél vodních toků postupně – historicky – obsazena sídly. Od středověku mělo významné postavení město Chomutov jako královské město, umístěné jako poslední v pořadí (Slaný, Louny, Chomutov) v české kotlině na kupecké cestě z Čech do Saska.

Pánevní část byla člověkem počínaje 19. stoletím (dodnes) zásadně poznamenána, přičemž rozsah poškození krajiny v důsledku povrchové těžby nadále probíhá.

Základní obraz současné pánevní krajiny je patrný z výše uvedeného schématu. Postupujeme proti hradbě Krušných hor, jejichž pata je od ostatní krajiny oddělena polyurbanizovaným územím (Pruněrov) – Zelená – Málkov – Černovice - Chomutov – Jirkov – Vysoká Pec s přesahem do pánevní krajiny (Spořice, Droužkovice, Údlice, Otvice).

Ostatní sídla pánevní části jsou až na výjimky (Hrušovany, Vysočany) součástí mělkých údolnic a v krajině jsou zřetelné architektonicko – historickými dominantami, které jsou dále v textu podrobněji strukturovány (kostely v Březně, Přechaplech, Stranné a Sušanech, zámek ve Vičicích, z krajinného hlediska Údlické Doubí).

Měřítkem zcela překračujícím zmíněné stavební dominanty je postupná přeměněná krajiny v důsledku probíhající povrchové těžby hnědého uhlí, vodní nádrž Nechranice včetně její sypané hráze a možná menší nádrže VD Újezd a VD Zaječice.

Obr.: schéma pánevní části ORP Chomutov

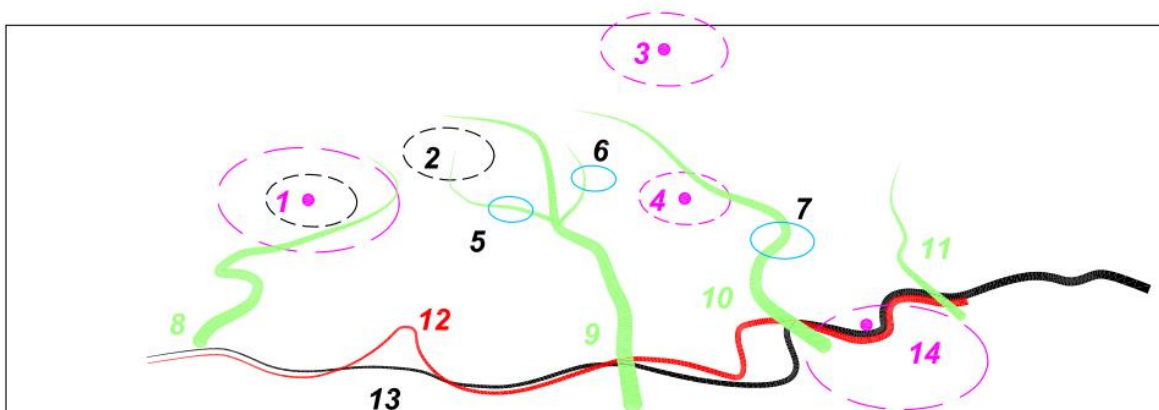
legenda pánevní části krajiny:

- 1 zámek Vičice, kostel Stranná
- 2 kostel Březno
- 3 kostel Přečaply
- 4 jezuitská kolej Chomutov
- 5 kostel sv.Nanebevzetí Panny Marie a městská věž Chomutov
- 6 kostel v Sušanech
- 7 Údlické Doubí
- 8 polyurbanizovaná sídelní struktura
- 9 důl Nástup
- 10 důl ČSA
- 11 vodní nádrž Nechranice
- 12 Otvický rybník
- 13 Kyjická vodní nádrž
- 14 Ohře
- 15 Hutná
- 16 Chomutovka
- 17 Srpina

Sídelní soustava na úpatí Krušných hor je v dálkových pohledech homogenní, zcela patrná je spojitá sídlištní zástavba Chomutov – Jirkov se zřetelným projevem výškových obytných budov sídliště Březenecká. V odstupu (a nadhledu) 4 – 7 km je patrná průmyslová část aglomerace a stopa Chomutovky. Historická část města z hlediska v ní umístěných dominant má význam pro vnitřní uspořádání města, popř. kompozici průhledů na plochách probíhající či budoucí rekultivace. Zcela viditelná je soustava sil v Nových Spořicích, estakáda pokračující silnice I/7 do Krušných hor a bohužel i stopa nedávno realizovaného plynovodu Gazela.

Úbočí nad městem bylo osazeno stavbami poplatnými době vzniku, v současnosti je dominantním vysílač Chomutov – Jedlová. Specifickým územím je komponovaná krajina zámku Červený Hrádek.

Horská část ORP nabízí zela odlišný svět. Dominuje mu hradba krušnohorských svahů, následný krušnohorský hřeben bez významnějších výškových dominant a dále se rozprostírající náhorní plošina.

Obr.: schéma horské části ORP Chomutov

legenda horské části krajiny:

- 1 kostel a sídlo Výsluní
- 2 sídlo Hora Sv. Šebestiána
- 3 kostel Kalek
- 4 kostel Květnov
- 5 vodní nádrž Křimov
- 6 vodní nádrž Kamenička
- 7 vodní nádrž Jirkov
- 8 Pruněřovské údolí
- 9 Bezručovo údolí (Chomutovka)
- 10 údolí Bíliny
- 11 údolí Kundratického potoka
- 12 hranice polyurbanizovaného území
- 13 hrana krušnohorských svahů
- 14 areál zámku Červený Hrádek

Údolnice vodních toků, zobrazené a jednoznačné v pánevní oblasti, nahrazují z hlediska krajiny výrazná údolí, přičemž vodní nádrže Jirkov, Křimov a Kamenička tvoří nepřirozenou překážku. Zásadní význam v krajině má Bezručovo území a údolí Pruněřovského potoka.

Tato část krajiny byla osídlena prostřednictvím sídel využívajících navazující přírodní potenciál, Hora svatého Šebestiána a Výsluní byla založena později cíleně jako hornická města. I zde platí, že sídla se nacházejí mimo krušnohorská údolí (výjimka = Boleboř, Jindřišská) a včetně komunikačního systému.

Skutečnost, že se sídla nacházejí mimo údolnice a většinou i mimo lesní plochy, z nich dělají viditelný projev urbanizace krajiny. V celkovém kontextu jsou jedinečné kostely ve Výsluní a v Kalku, hlubší smysl má vznik, posice i potenciál poutního kostela v Květnově.

Horská část byla uchráněna od plošné kolonizace individuálními rekreačními objekty a přežila kritické znečištění ovzduší v 70. a 80. létech minulého století. Rekreačním potenciálem je turistika včetně lyžařských běžeckých tras a cyklotras, v lokálním měřítku areál v Pyšné.

Základní informace o řešeném území:

Řešeným územím je hranice správního obvodu obce s rozšířenou působností Chomutov (v textu rovněž zkráceně ORP Chomutov).

Zobrazení řešeného území:

Správní obvod ORP Chomutov je součástí Ústeckého kraje:

Obr.: Posice ORP Chomutov v Ústeckém kraji.

Základní statistické údaje:

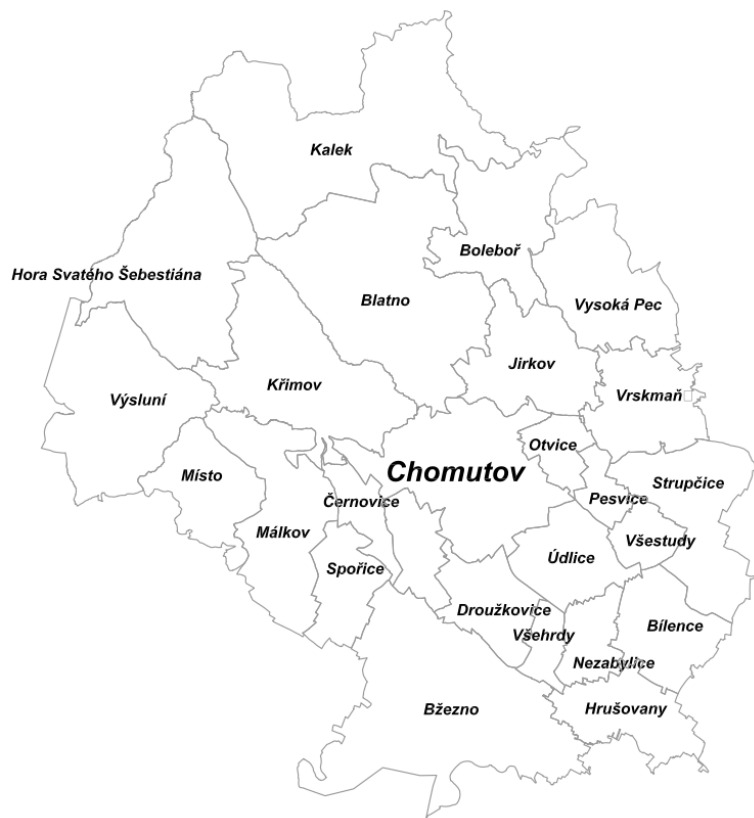
- velikost řešeného území: 486 km²
- počet obcí: 25
- počet částí obcí dle KN: 78
- počet katastrálních území: 77
- počet měst: 3 = Chomutov, Jirkov, Výsluní
- stav obyvatel (2016) 83 842, z toho město Chomutov 49 991 obyvatel včetně 2 987 cizinců (stav k 1.1.2018)
- průměrný věk: 38,8 (muži), 42,3 (ženy)
- administrativní členění dle stavebních úřadů: Chomutov - Jirkov

Základní koordinace s navazujícím územím:

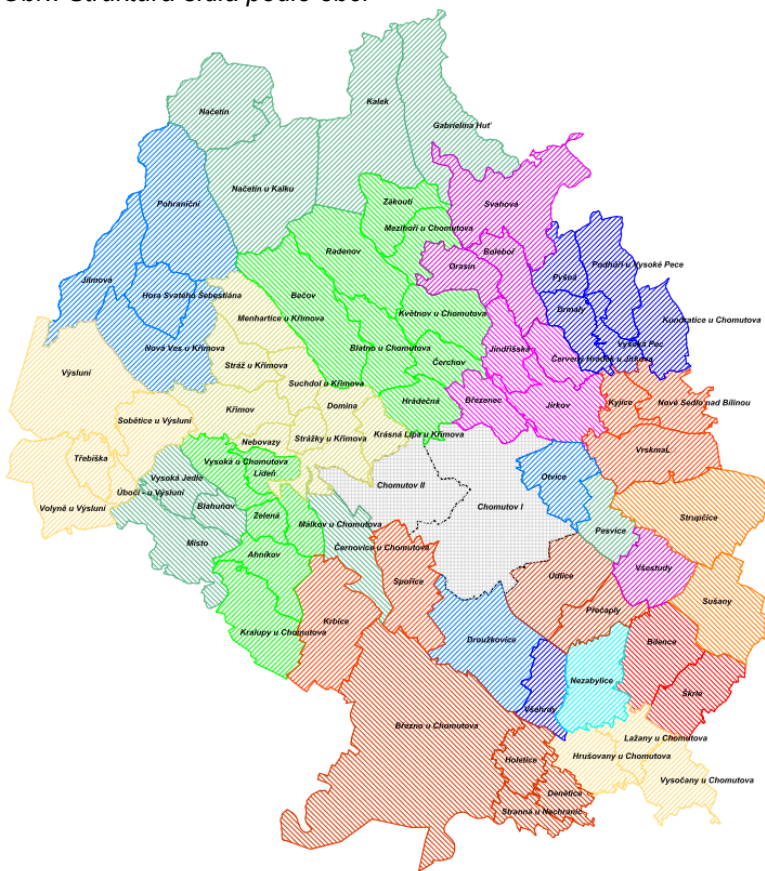
- délka státní hranice: 23,15 km
- NR a R ÚSES přesah do všech navazujících ORP
- přesah CHLÚ hnědé uhlí do ORP Kadaň, ORP Most a ORP Litvínov
- silniční síť dálnice D7 do ORP Žatec
silnice I/13 do ORP Kadaň,
silnice I/13 do ORP Most
silnice II/223 a II/568 do ORP Děčín
silnice II/607 do ORP Žatec
silnice II/251 do ORP Most
- železniční síť celostátní železnice č. 120 do ORP Žatec
celostátní železnice č. 130 do ORP Most
celostátní železnice č. 140 a 137 do ORP Kadaň
- přesah zastavěného území: Prunéřov (ORP Kadaň)
- hraniční přechody silniční – Hora sv. Šebestiána – Rietzenhaim

Základní struktura ORP Chomutov:

obec	vymezená místní část	počet obyvatel	obec	vymezená místní část	počet obyvatel
Bílence	Bílence	239	Křimov	Křimov	417
	Škrle			Celná	
	Voděřady			Domina	
Blatno	Blatno	539		Krásná Lípa	
	Bečov			Nebovazy	
	Hrádečná			Strážky	
	Květnov			Suchdol	
	Mezihorí		Málkov	Málkov	851
	Radenov			Lideň	
	Šerchov			Vysoká	
	Zákoutí			Zelená	
Boleboř	Boleboř	253	Místo	Místo	447
	Jindřišská			Blahuňov	
	Lesná			Vysoká Jedle	
	Orasín		Nezabylice	Nezabylice	205
	Svahová			Hořenec	
Březno	Březno	1349	Otvice	Otvice	650
	Dětenice		Pesvice	Pesvice	145
	Holečice		Spořice	Spořice	1516
	Kopeček		Strupčice	Strupčice	894
	Nechranice			Hošnice	
	Stranná			Okořín	
	Střezov			Sušany	
	Víčice		Údlice	Údlice	1194
Čemovice	Čemovice	565		Přečaply	
Droužkovice	Droužkovice	806	Vrskmaň	Vrskmaň	281
Hora Svatého Šebestiána	Hora Svatého Šebestiána	264		Zaječice	
	Nová Ves		Všehrady	Všehrady	153
	Pohraniční		Všestudy	Všestudy	186
Hrušovany	Hrušovany	557	Výsluní	Výsluní	290
	Lažany			Kýšovice	
	Vysočany			Sobětice	
Chomutov	Chomutov	48739		Třebiška	
Jirkov	Jirkov	19565		Úbočí	
	Březanec			Volyně	
	Červený Hrádek		Vysoká Pec	Vysoká Pec	1068
	Jindřišská			Drmaly	
Kalek	Kalek	237		Pyšná	
	Jindřichova Ves				
	Načetín				

Obr.: Struktura sídla podle obcí

Obr.: Struktura řešeného území podle katastrálních území

b) Rozbor struktur, vazeb a hodnot v území

b) 1 Popis a vymezení základních struktur krajiny (primární, sekundární a terciární struktura)

Přehled území podle druhů pozemku katastru nemovitostí:

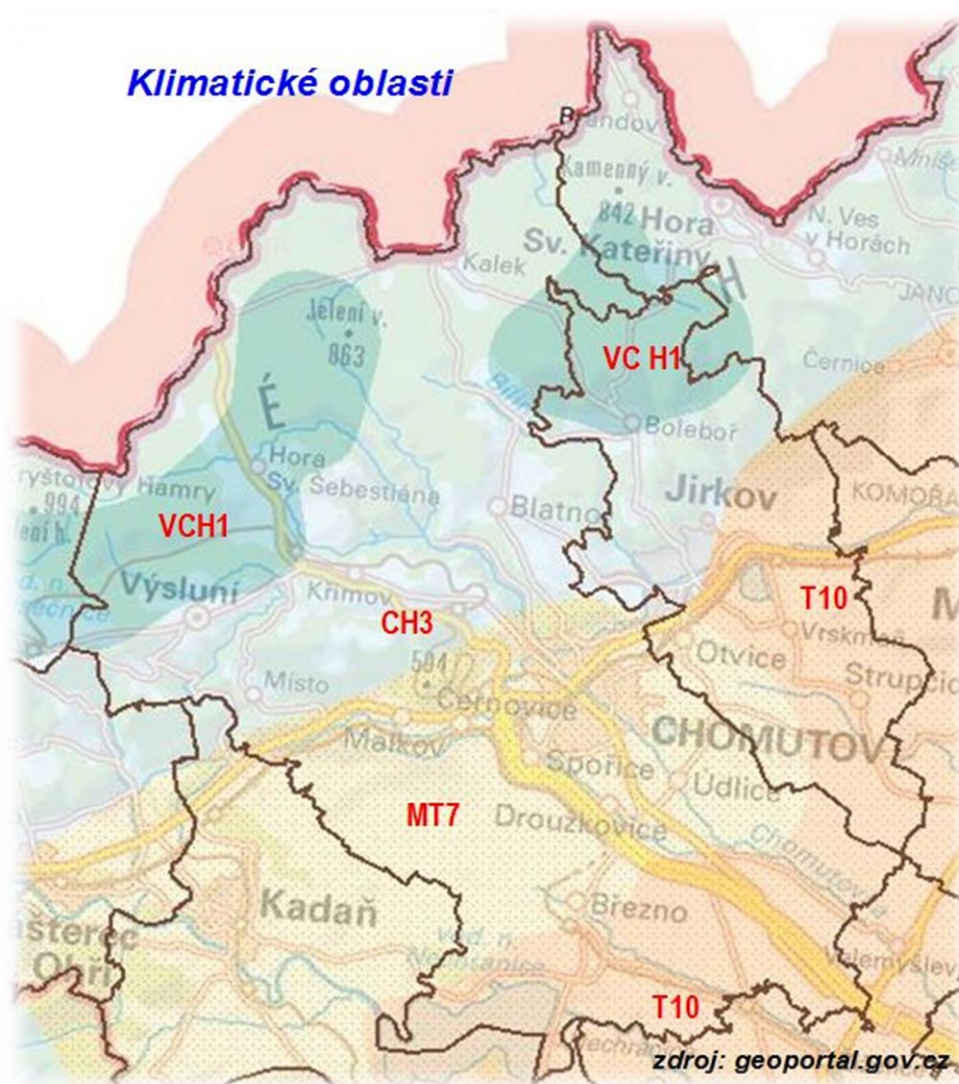
	Celková výměra (ha)	Orná půda (ha)	Chmelnice (ha)	Vínice (ha)	Zahrady (ha)	Ovocné sady (ha)	Trvalé travní porosty (ha)	Lesní půda (ha)	Vodní plochy (ha)	Zastavěné plochy (ha)	Ostatní plochy (ha)	Zemědělská půda (ha)
Bílence	1272,9	1114,1	-	-	5,2	0,6	42,3	17,1	7,5	10,2	76,0	1162,2
Blatno	4534,0	77,0	-	-	10,7	2,1	1051,8	3154,2	36,7	19,0	182,5	1141,6
Boleboř	2008,1	75,5	-	-	7,0	0,3	254,5	1574,2	13,5	8,8	74,3	337,2
Březno	4610,6	1881,8	-	12,1	16,3	116,3	92,7	266,7	808,2	83,1	1333,3	2119,2
Černovice	559,3	106,4	-	-	9,2	2,3	58,6	174,1	16,4	13,9	178,2	176,6
Droužkovice	1068,2	800,5	-	-	15,6	0,0	15,1	28,0	9,4	15,1	184,4	831,3
Hora Svatého Šebestiána	3441,1	40,9	-	-	2,3	-	576,9	2554,1	20,7	7,3	239,0	620,0
Hrušovany	1257,4	899,4	-	-	4,6	0,3	98,2	8,7	7,5	10,4	228,5	1002,4
Chomutov	2925,3	335,3	-	-	151,1	43,8	120,1	571,8	127,1	240,7	1335,3	650,3
Jirkov	1712,8	287,8	-	-	64,9	39,6	223,2	600,7	61,3	70,9	364,3	615,5
Kalek	4866,5	-	-	-	0,7	-	251,1	4471,3	27,0	8,5	107,9	251,7
Křimov	3033,1	269,1	-	-	5,9	-	803,8	1675,8	27,5	13,8	237,3	1078,8
Málkov	2189,4	150,5	-	-	27,5	96,7	332,5	569,9	33,1	13,8	965,4	607,2
Místo	1339,4	52,4	-	-	12,2	13,1	288,4	822,9	15,5	10,0	125,0	366,0
Nezabylice	669,1	524,9	-	-	4,3	-	17,4	30,3	4,3	6,3	81,6	546,6
Otvice	531,4	307,2	-	-	9,0	3,1	58,3	9,3	9,0	15,4	120,1	377,6
Pesvice	384,5	313,1	-	-	5,3	2,0	8,3	10,1	0,4	5,8	39,5	328,6
Spořice	1666,4	370,4	-	-	18,6	-	50,3	40,3	23,0	23,9	1139,9	439,3
Strupčice	1965,7	1271,5	-	-	14,0	1,9	16,6	78,9	20,1	23,7	539,1	1304,0
Údlice	1186,1	853,6	-	-	24,3	2,6	45,6	59,0	53,7	25,5	121,9	926,1
Vrskmaň	1497,7	451,5	-	-	6,8	-	51,5	61,5	148,5	35,1	742,7	509,8
Všehrdy	386,0	299,2	-	-	1,0	0,8	1,0	27,3	1,6	5,6	49,6	302,0
Všestudy	511,5	469,9	-	-	2,9	0,3	7,7	0,3	2,5	5,3	22,6	480,8
Výsluní	3033,5	14,9	-	-	2,5	-	730,4	2108,2	52,4	10,2	114,9	747,8
Vysoká Pec	1956,8	59,7	-	-	26,6	76,3	140,0	1079,9	51,8	14,0	508,4	302,5

	Podíl zemědělské půdy z celkové výměry (%)	Podíl orné půdy ze zemědělské půdy (%)	Podíl trvalých travních porostů ze zemědělské půdy (%)	Podíl zastavěných a ostatních ploch z celkové výměry (%)	Podíl vodních ploch z celkové výměry (%)	Podíl lesních pozemků z celkové výměry (%)	Koeficient ekologické stability
Bílence	91,3	95,9	3,6	6,8	0,6	1,3	0,06
Blatno	25,2	6,7	92,1	4,4	0,8	69,6	15,28
Boleboř	16,8	22,4	75,5	4,1	0,7	78,4	11,66
Březno	46,0	88,8	4,4	30,7	17,5	5,8	0,40
Černovice	31,6	60,3	33,2	34,4	2,9	31,1	0,87
Droužkovice	77,8	96,3	1,8	18,7	0,9	2,6	0,07
Hora Svatého Šebestiána	18,0	6,6	93,0	7,2	0,6	74,2	10,98
Hrušovany	79,7	89,7	9,8	19,0	0,6	0,7	0,10
Chomutov	22,2	51,6	18,5	53,9	4,3	19,5	0,53
Jirkov	35,9	46,8	36,3	25,4	3,6	35,1	1,37
Kalek	5,2	0,0	99,7	2,4	0,6	91,9	40,79
Křimov	35,6	24,9	74,5	8,3	0,9	55,3	4,83
Málkov	27,7	24,8	54,8	44,7	1,5	26,0	0,94
Místo	27,3	14,3	78,8	10,1	1,2	61,4	6,15
Nezabylice	81,7	96,0	3,2	13,1	0,6	4,5	0,09
Otvice	71,1	81,4	15,4	25,5	1,7	1,7	0,20
Pesvice	85,5	95,3	2,5	11,8	0,1	2,6	0,07
Spořice	26,4	84,3	11,4	69,8	1,4	2,4	0,09
Strupčice	66,3	97,5	1,3	28,6	1,0	4,0	0,07
Údlice	78,1	92,2	4,9	12,4	4,5	5,0	0,19
Vrskmaň	34,0	88,6	10,1	51,9	9,9	4,1	0,22
Všehrdy	78,2	99,1	0,3	14,3	0,4	7,1	0,09
Všestudy	94,0	97,7	1,6	5,4	0,5	0,1	0,03
Výsluní	24,7	2,0	97,7	4,1	1,7	69,5	20,65
Vysoká Pec	15,5	19,7	46,3	26,7	2,6	55,2	2,36

b) 1.1 Primární struktura (ekosystémy):

Klima

Zájmové území leží dle Quitta E. (1971) v severní polovině v chladné (CH3) až velmi chladné oblasti (VCH1), v jihozápadní části je v mírně teplé oblasti (MT7) a v jižní a jihovýchodní části v mírně teplé klimatické oblasti MT6, západní okraj a velmi malá část na jihu území spadá do teplé na srážky chudé oblasti T10, (dle upravené Quittovy klasifikace – Atlas podnebí Česka - Praha 2007 a VÚKOZ Praha).

Obr.: zobrazení klimatických oblastí

Makroklimatická charakteristika (charakteristika klimatické oblasti a podoblasti dle VÚKOZ Praha):

T10 teplá na srážky chudá:

léto dlouhé se 40-50 letními dny, teplé s průměrnou teplotou 15-16°C, suché se srážkovým úhrnem < 200 mm, < 100 dnů se srážkami > 1 mm za den;

přechodné období krátké se 100-140 mrazovými dny, mírně teplým jarem s průměrnou teplotou 7-8°C, teplým podzimem s průměrnou teplotou 8-9°C;

zima kratší se 40-50 ledovými dny, mírně teplá s průměrnou teplotou 0 až -2°C, suchá na srážky chudá s úhrnem 200-400 mm, spíše kratším trváním sněhové pokrývky 50-60 dnů.

MT7 mírně teplá na srážky chudá:

léto normálně dlouhé s 20-40 letními dny, mírně teplé s průměrnou teplotou 13-15°C, suché se srážkami < 200 mm, < 100 dnů se srážkami >1 mm za den

přechodné období je přiměřeně dlouhé se 140-160 mrazovými dny, chladným jarem s průměrnou teplotou 5-7°C, mírně teplým podzimem s průměrnou teplotou 6-8°C

zima normálně dlouhá s 50-60 ledovými dny, mírně chladná s průměrnou teplotou -2 až -3°C, se srážkami < 200 mm, spíše kratším trváním sněhové pokrývky 50-60 dnů

CH3 chladná:

léto krátké s 10-20 letními dny, chladné s průměrnou teplotou 12-13°C, vlhké se srážkami 200-400 mm, >140 dny se srážkami > 1 mm za den,

přechodné období je velmi dlouhé s > 180 mrazovými dny, velmi chladným jarem s průměrnou teplotou <3°C, chladným podzimem s průměrnou teplotou <4°C,

zima velmi dlouhá s > 70 ledovými dny, velmi chladná s průměrnou teplotou <-4°C, srážkami 200-400 mm, dlouhým trváním sněhové pokrývky 80-120 dnů.

VCH1 velmi chladná:

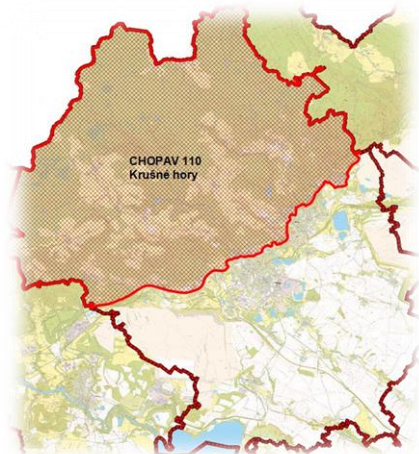
léto velmi krátké s <10 letními dny, velmi chladné s průměrnou teplotou <12°C, velmi vlhké se srážkami 300-400 mm, >140 dny se srážkami >1 mm za den,

přechodné období velmi dlouhé s >180 mrazovými dny, velmi chladným jarem s průměrnou teplotou <3°C, chladným podzimem s průměrnou teplotou <4°C,

zima velmi dlouhá s >70 ledovými dny, velmi chladná s průměrnou teplotou -4°C, bohatými srážkami 300-400 mm, dlouhým trváním sněhové pokrývky >120 dnů.

Voda

Z hydrologického hlediska ve smyslu vyhlášky č. 393/2010 Sb., o oblastech povodí, západní a jihozápadní část ORP spadá do povodí 2. řádu Ohře a Labe po Bílinu č.h.p. 1-13, východní část území spadá povodí 2. řádu Bílina a Labe od Bíliny po státní hranici č.h.p. 1-14 a severní okraj podél státní hranice spadá do povodí 2. řádu povodní německých přítoků Labe v ČR (1-15).

Severní polovina řešeného území spadá do chráněné oblasti přirozené akumulace vod Krušné hory (110).

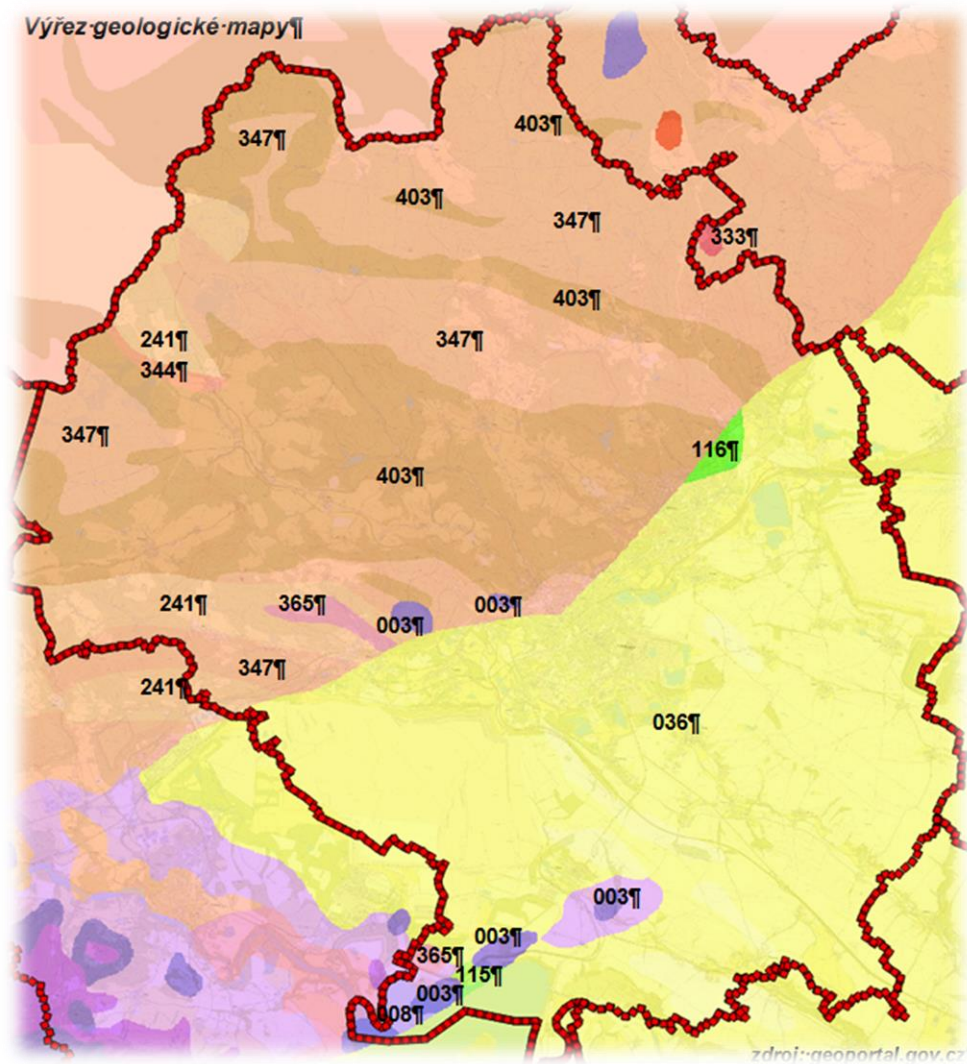
Obr: schéma pvdí

Geofaktory (geologie, geomorfologie)

Geologické poměry

Řešené území ORP Chomutov je geologicky rozděleno na dvě části: severní část náleží do regionu Českého masivu s předvariskými intruzivami a intruzivami neznámého stáří (často deformovaná a metamorfovaná s horninou: muskovit-chloritické, muskovit-chlorit-biotitické, dvojslídňé, a biotitické metagranity až metagranodiority a ortoruly (347), Značná část patří do prekambria nerozlišeného Českého masivu s horninou: dvojslídňé a biotitické ruly, místy migmatizované (403).

Okrajově prekambrium a (nebo) paleozoikum nerozlišené Českého masivu s horninou: svory a ruly, granátická a staurolitová zóna, ve vysokotlakých a extrémně vysokotlakých komplexech i ruly s kyanitem (+- sillimanit) (241), s vložkami předvariských intruziv a intruziv neznámého stáří (často deformovaná a metamorfovaná) s horninou biotitické a dvojslídňé granity a granodiority, místy deformované a metamorfované (344), nerozlišeného prekambria- spodnokravské a plášťové horniny - felzické granulity, nepatrně až velmi silně retrogradně metamorfované (365).

Na přechodu do terestrického terciéru Českého masivu vulkanity Českého masivu terciérní (Kenozoikum) starší výlevy a intruze v středu oherského riftu (vulkanická příkopová propadlina - brázda), převážně mělce subakvatické výlevy v Českém Středohoří s horninou olivinické alkalické bazalty a bazanity, olivinické foidity, limburgity, melilitické olivinické horniny, subvulkanické bazaltické brekcie, alterované olivinické bazaltové hornin (003).

Jižní polovina řešeného území náleží do terestrického terciéru Českého masivu (převážně předpliocénní) stáří střední - spodní miocén, hornina písky, štěrky, jíly, podřadně uhelné sloje (036).

Při jižním okraji řešeného území terciérní vulkanity Českého masivu, hornina vulkanoklastika bazaltových hornin (převážně pyroklastika, in situ i redeponovaná) (008).

Při okraji terestrického terciéru (036) jsou vložky mezozoika Českého masivu (převážně marinní) stáří svrchní křídly (spodní-svrchní turon) jizerského a bělohorského souvrství s horninou vápnité jílovce, slínovce, méně jílovité vápence (115) a svrchní křídly (cenoman) perucko-korycanského souvrství s horninou jílovce, prachovce, pískovce a slepence (116).

Při severovýchodní hranici zabíhá malou částí vložka variských intruziv Českého masivu s horninou biotitické granity jemně (až středně) zrnité (333).

Geomorfologické členění

Z hlediska geomorfologie je řešené území součástí hercynského systému České vysočiny. Dle geomorfologického členění (DEMEK J., 1987) náleží dotčené území do:

I	Česká vysočina (provincie)
I ₃	Krušnohorská soustava (subprovincie)
I _{3A}	Krušnohorská hornatina (podsoustava - oblast)
I _{3A-2}	Krušné hory (celek)
I _{3A-2B}	Loučetská hornatina (podcelek)
I _{3A-2B-a}	Přísečnická hornatina (okrsek)
I _{3A-2B-b}	Rudolická hornatina (okrsek)
I _{3A-2B-g}	Bolebořská vrchovina (okrsek)
I _{3B}	Podkrušnohorská oblast (podsoustava - oblast)
I _{3B-3}	Mostecká pánev (celek)
I _{3B-3A}	Žatecká pánev (podcelek)
I _{3B-3A-a}	Čeradická plošina (okrsek)
I _{3B-3A-d}	Libočanský úval (okrsek)
I _{3B-3A-e}	Blažimská plošina (okrsek)
I _{3B-3B}	Chomutovsko-teplická pánev (podcelek)
I _{3B-3B-a}	Klášterecká kotlina (okrsek)
I _{3B-3B-b}	Březenská pánev (okrsek)
I _{3B-3B-c}	Údlická kotlina (okrsek)
I _{3B-3B-d}	Jirkovská pánev (okrsek)

Charakteristiky geomorfologických jednotek - okrsků (DEMEK J. a kol., 1987):

I_{3A-2B-a} Přísečnická hornatina

zasahuje do řešeného území ze severozápadu, jedná se o plochou hornatinu z proterozoických pararul, svorů a ortorul krušnohorského krystalinika s vložkami žulového porfyru a skarnu a s řídkými proniky třetihorních sopečných hornin. Kerná hornatina se zbytky zarovnaných povrchů a rozlehlou denudační sníženinou ve vrcholové části.

I_{3A-2B-b} Rudolická hornatina

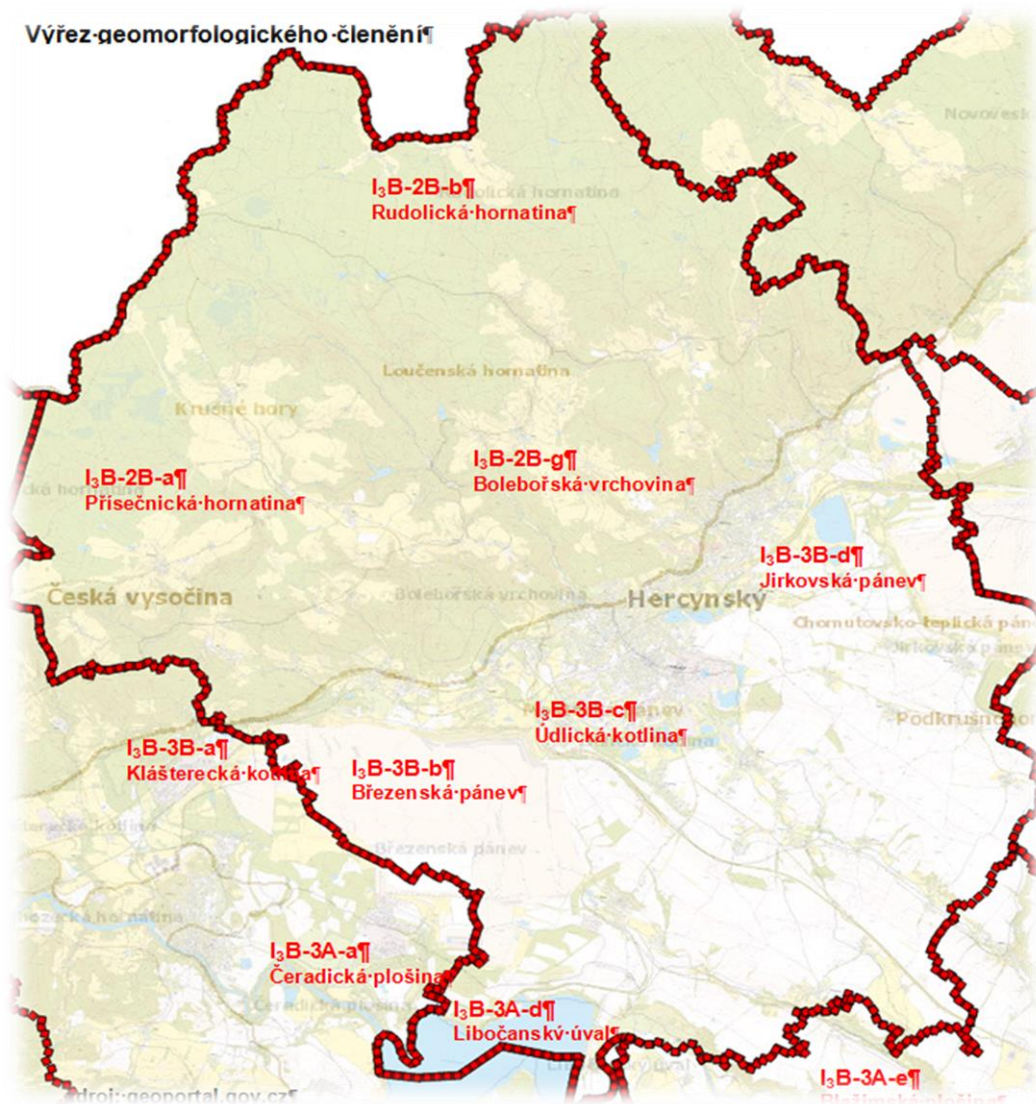
zasahuje do řešeného území ze severu a severovýchodu, plochá hornatina převážně z proterozoických ortorul, méně pararul krušnohorského krystalinika, ojedinělý je denudační zbytek třetihorního čedičového příkrovu; kerná hornatina se strukturně denudačními plošinami a hřbety.

I_{3A-2B-g} Bolebořská vrchovina

zasahuje do řešeného území ve střední části při jihovýchodním okraji Krušnohorské hornatiny, členitá vrchovina převážně z proterozoických dvojslídnych svorů a svorových rul, dvojslídnych až biotitických pararul, migmatitů a ortorul krušnohorského krystalinika s ojedinělými vložkami amfibolitů a s proniky třetihorních sopečných hornin; úzký pruh kerné vrchoviny v oblasti nižšího zdvižení, silně rozčleněný hlubokými zářezy svahových toků, s menšími denudačními plošinami na meziúdobních hřbetech.

I_{3A-3A-a} Čeradická plošina

v řešeném území jen velmi malá část při jihozápadním okraji, složená z miocénních, méně oligocénních jílu, písků, tufitů, podřadněji z třetihorních vulkanitů, ortorul, a migmatitů s pokryvy kvarténních sedimentů (spraší), vytváří členitou pahorkatinu s převážně erozně akumulacním reliéfem staropleistocénních říčních teras (místa s pokryvy spraší), pleistocénní a terciární sedimenty jsou porušeny kryogenními procesy (vrásové deformace, kryoturpace aj.), na údolních svazích četné sesuvy, erozní rýhy, místa významné antropogenní tvary (výsypky, pískovny aj.).

I₃A-3A-d Libočanský úval

ve střední části Žatecké pánve, tvořený miocénními písky a jíly a kvarténními říčními sedimenty; představuje široké údolí Ohře ve směru V-Z, jehož hloubka zařiznutí do plošin staropleistocénních teras se zmenšuje od Z k V; charakterizované nižšími staropleistocénními a zejména středopleistocénními říčními terasami, údolními nivami, opuštěnými říčními meandry, okrouhlíky, místy okrajovými kryopedimenty, četnými sesuvy na údolních svazích.

I₃A-3A-e Blažimská plošina

v sv. části Žatecké pánve, členitá pahorkatina vytvořená erozně akumulacími procesy Ohře a levých přítoků na miocénních jezerních jílech a píscích s uhelnými slojemi, charakterizovaná erozně akumulacím reliéfem staropleistocénních teras Ohře, většinou zakrytých sprašovými pokrývky, rozbrázděným širokými údolními řídké vodní sítě, na SV s drobnými neovulkanickými suky; příkřejší svahy porušeny sesuvy.

I₃B-3B-a Klášterecká kotlina

v jz. cípu Chomutovsko-teplické pánve; vytváří mírně ukloněný zarovnaný povrch tektonicky méně pokleslé krystalinické kry z muskovitických až dvojslídnych ortorul, s proluvialně fluviaálními náplavovými kužely krušnohorských potoků, staropleistocénními terasami Ohře a drobnými neovulkanickými suky, na SV antropogenní tvary (výsypka hnědouhelného lomu).

I₃B-3B-b Březenská pánev

v jz. části Chomutovsko-teplické pánve; charakterizovaná převážně erozně denudačním reliéfem na miocénních jezerních jílech a píscích s uhelnými slojemi, sklánějícím se od SZ k JV, s širokými rozvodnými hřbety s plošinami nesoucími zbytky solifluovaných říčních štěrků, při úpatí Krušných hor se uplatňují náplavové kužely a suťové haldy, místy drobné suky na vypálených jílech; na JZ rozsáhlé antropogenní tvary (hnědouhelné lomy, výsypky, pinky).

I₃B-3B-c Údlická kotlina

v jz. části Chomutovsko-teplické pánve; erozní sníženina v úhlu mezi Chomutovkou a Hačkou, vyhloubená v miocénních jílech a píscích, s mírně ukloněným povrchem pleistocénních fluvialních náplavových kuželů a nízkých říčních teras, místy krytých sprašovými hlínami.

I₃B-3B-d Jirkovská pánev

ve střední části Chomutovsko-teplické pánve; vytváří převážně erozně denudační reliéf meziúdolních hřbetů s mírně ukloněnými plošinami, odlehliků, drobných porcelanitových suků a široce rozevřených údolí na miocénních jezerních jílech a píscích, akumulační reliéf proluviálně fluvialních kuželů a hald při úpatí Krušných hor, méně říčních teras (při Bilině), antropogenní reliéf rozsáhlých hnědouhelných lomů, výsypek a pink.

Půda

Pedologické poměry:

V severozápadní části, tj. v oblasti Krušnohorské hornatiny jsou to zejména kambické podzoly, v depresích s histickými nebo modálními gleji, částečně i s rašelinnými organozeměmi, v nižších polohách na přechodu do pánevních oblastí se jedná zejména o dystrické kambizemě, ojediněle ve sníženinách s pseudogleji a rašelinnou organozemí.

Jihovýchodní část patří do Podkrušnohorské oblastí - Mostecké pánve je tvořena půdami na sedimentech miocenu (třetihorní moře), když značná část je tvořena hnědouhelnými doly či antropozeměmi haldovými či urbánními, části pak smonicemi a černozemí. Na plochem pánevním mezoreliéfu je zde značná mozaika půdních typů např. fluvizemě, pelozemě, kambizemě arenické na terasách až po modální a eutrofní na zahliněných svazích.

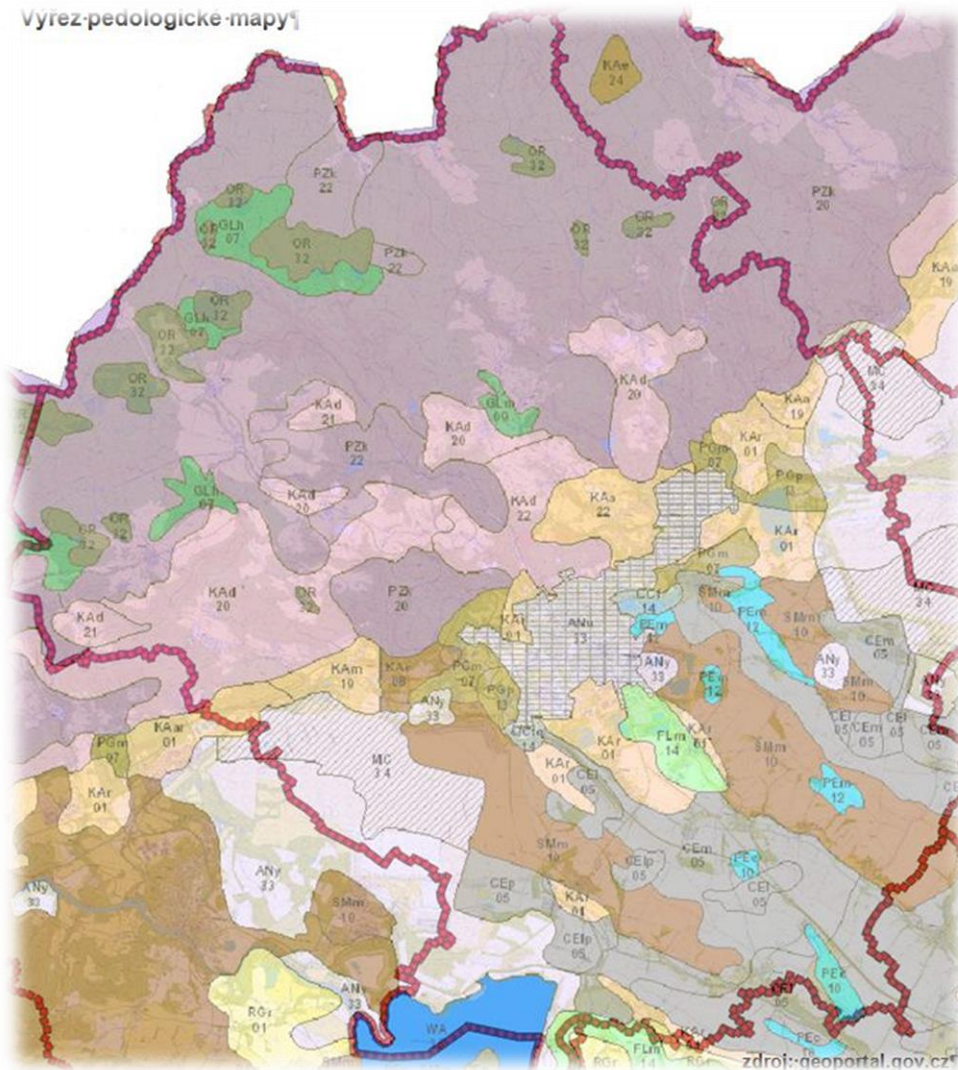
Na zemědělské půdě jsou vylišené hlavní půdní jednotky (HPJ) jako součást BPEJ - bonitovaných půdně ekologických jednotek (vyhl. 546/2002 Sb.), které slouží mj. ke stanovení ZPF do 5 tříd ochrany půdy (vyhl. 48/2011 Sb.).

Na lesní půdě jsou v typologickém systému ÚHÚL vylišeny skupiny lesních typů (SLT), které jsou členěny v ekologických řadách na SLT v živné, kyselé, obohacené humusem (javorové), obohacené vodou (jasanová), oglejená (pseudoglejová), podmáčená (glejová) a rašelinná.

Nejrozšířenější lesní půdou je kambizem (hnědá lesní půda). Na chudších substrátech nebo druhotným okyselením přecházejí do podzolů. Na periodicky provlhčených hlubokých půdách, kde se periodicky střídá dlouhodobější vyschnutí vznikají procesem oglejení pseudogleje. V mělkých terénních depresích na plošinách a pánvích, často v blízkosti vodních toků, prameniští a v blízkosti rybníků, kde je trvalé zamokření alespoň spodní části půdního profilu vznikají glejovým procesem glejové půdy - gleje.

Mělké půdy, kde kompaktní skála vystupuje v hloubce cca 10 cm, na karbonátových substrátech jsou rendziny, na nevápnitých substrátech to jsou rankery - zde se jedná o neutrální až velmi úživné rankery na čedičích (neovulkanitech), jsou to půdy s velkým obsahem skeletu (více jak 50%).

Výřez pedologické mapy

Legenda k výřezu pedologické mapy:

- ANy 33 Antropozem haldová na antropogenních substrátech
- ANu 33 Antropozem urbánní na antropogenních substrátech
- CCf 14 Černice fluvická na nivních bezkarbonátových sedimentech
- CCfq 14 Černice fluvická glejová na nivních bezkarbonátových sedimentech
- CEI 05 Černozem luvická na spraších
- CElp 05 Černozem luvická pelická na spraších
- CEm 04 Černozem modální na spraších, prachovice nad jiným podložím než terasy
- CEm 05 Černozem modální na spraších
- CEp 05 Černozem pelická na spraších
- FLm 14 Fluvizem modální na bezkarbonátových nivních sedimentech
- GLh 07 Glej histický na polygenetických hlínách a glaciálních uloženinách
- GLm 09 Glej modální na jílovitopísčitych a písčitojílovitých substrátech (terciérních)
- KAd 20 Kambizem dystrická na lehkých rulových svahovinách
- KAd 21 Kambizem dystrická na svahovinách svorů a fylitů - střední
- KAd 22 Kambizem dystrická na svahovinách svorů a fylitů - lehká
- KAA 19 Kambizem kyselá na svahovinách rul lehká
- KAA 22 Kambizem kyselá na svahovinách svorů a fylitů - lehká
- KAr 01 Kambizem kyselá arenická na terasových štěrcích
- KAe 08 Kambizem eutrofní na hlubokých heterogenních svahovinách
- KAe 24 Kambizem eutrofní na svahovinách čedičů
- KAm 19 Kambizem modální na na svahovinách rul - střední
- KAp 13 Kambizem pelická na jílech s lehkými překryvy
- KAr 01 Kambizem arenická na terasových štěrcích

MC 34	Doly hnědouhelné
OR 32	Organozem rašeliny
PEc 10	Pelozem karbonátová na slínech
PEm 12	Pelozem modální na jílech
PGm 07	Pseudoglej modální na polygenetických hlínách - glaciální uloženiny
PGp 13	Pseudoglej pelický na jílech s lehkými překryvy
PZk 20	Podzol kambický na svahovinách rul lehký
PZk 22	Podzol kambický na svahovinách svorů a fylitů - lehký
RGr 01	Regozem arenická na terasových štěrcích
SMm 10	Smonice modální na slínech
WA 35	Vodní plochy

Biogeografická charakteristika, lesy, biota

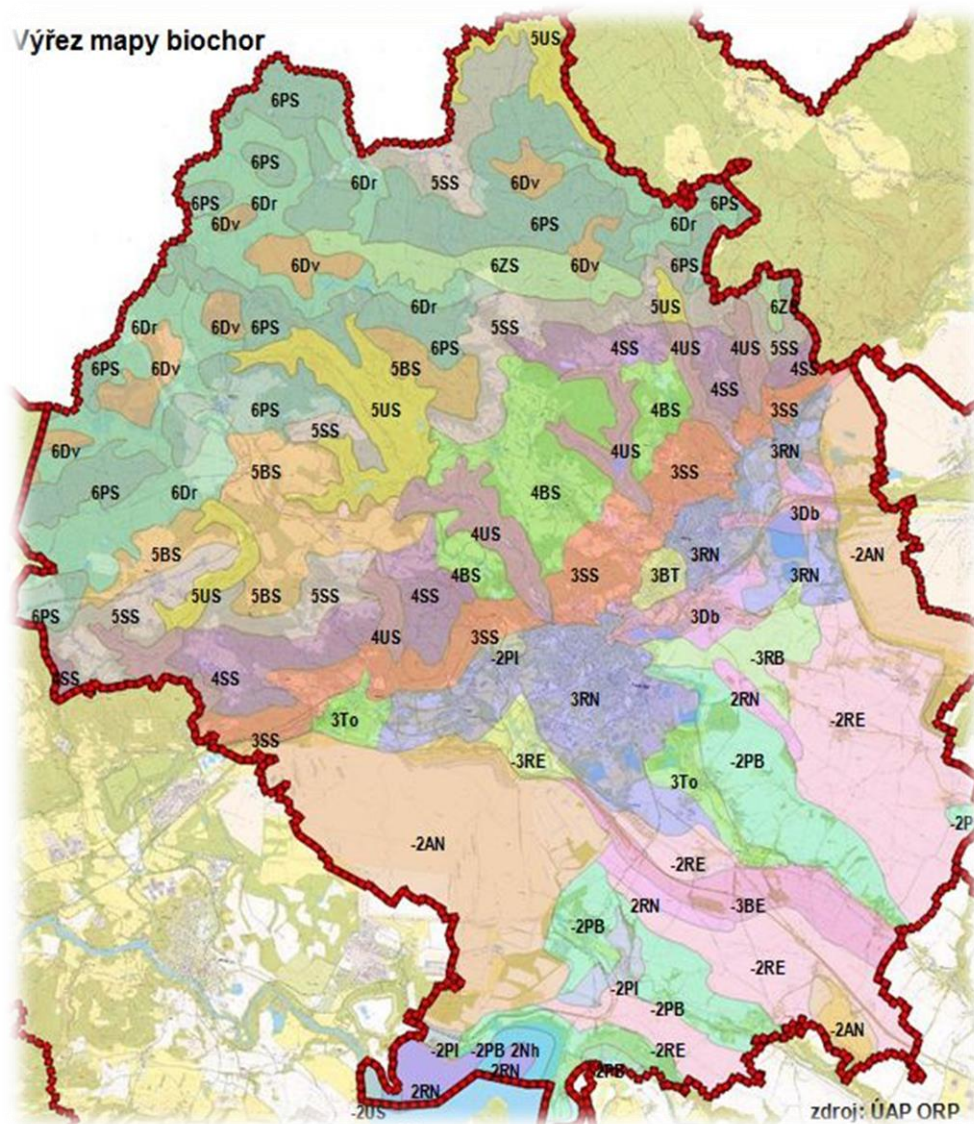
Biogeografická charakteristika

Řešené území náleží v soustavě biogeografického členění do (CULEK M. A KOL., 2005)
 biogeografické provincie: středoevropských listnatých lesů
 biogeografické podprovincie: hercynské
 biogeografický region (bioregion): 1.1 Mostecký
 1.13 Doupovský
 1.59 Krušnohorský

typy biochor v ORP dle bioregionů

1.1 Mostecký bioregion:	
-2AN	Antropogenní reliéf v suché oblasti 2.v.s.
2Nh	Užší hlinité nivy 2.v.s.
-2PB	Pahorkatiny na slínech v suché oblasti 2.v.s.
-2PI	Pahorkatiny na bazických neovulkanitech v suché oblasti 2. v.s.
-2RE	Plošiny na spraších v suché oblasti 2.v.s.
2RN	Plošiny na zahlíněných píscích 2.v.s.
-2US	Výrazná údolí v kyselých metamorfitech v suché oblasti 2. v.s.
-3BE	Erodované plošiny na spraších v suché oblasti 3. v.s.
3BT	Erodované plošiny na křemencích 3.v.s.
3Db	Podmáčené sníženiny na bazických horninách 3.v.s.
-3RB	Plošiny na slínech v suché oblasti 3.v.s.
-3RE	Plošiny na spraších v suché oblasti 3.v.s.
3RN	Plošiny na zahlíněných píscích 3.v.s.
3To	Podmáčené roviny na kyselých sedimentech 3 v.s.
1.13 Doupovský bioregion	
-2PI	Pahorkatiny na bazických neovulkanitech v suché oblasti 2. v.s.
-2US	Výrazná údolí v kyselých metamorfitech v suché oblasti 2. v.s.
1.59 Krušnohorský bioregion	
3SS	Svahy na kyselých metamorfitech 3. v.s.
4BS	Erodované plošiny na kyselých metamorfitech 4. v.s.
4SS	Svahy na kyselých metamorfitech 4. v.s.
4US	Výrazná údolí v kyselých metamorfitech 4. v.s.
5BS	Erodované plošiny na kyselých metamorfitech 5. v.s.
5SS	Svahy na kyselých metamorfitech 5. v.s.
5US	Výrazná údolí v kyselých metamorfitech 5. v.s.
6Dv	Podmáčené sníženiny s vrchovišti 6.v.s.
6Dr	Podmáčené sníženiny s menšími rašeliništi 6.v.s.
6PS	Pahorkatiny na kyselých metamorfitech 6. v.s.
6ZS	Hřbety na kyselých metamorfitech 6. v.s.

Výřez mapy biochor

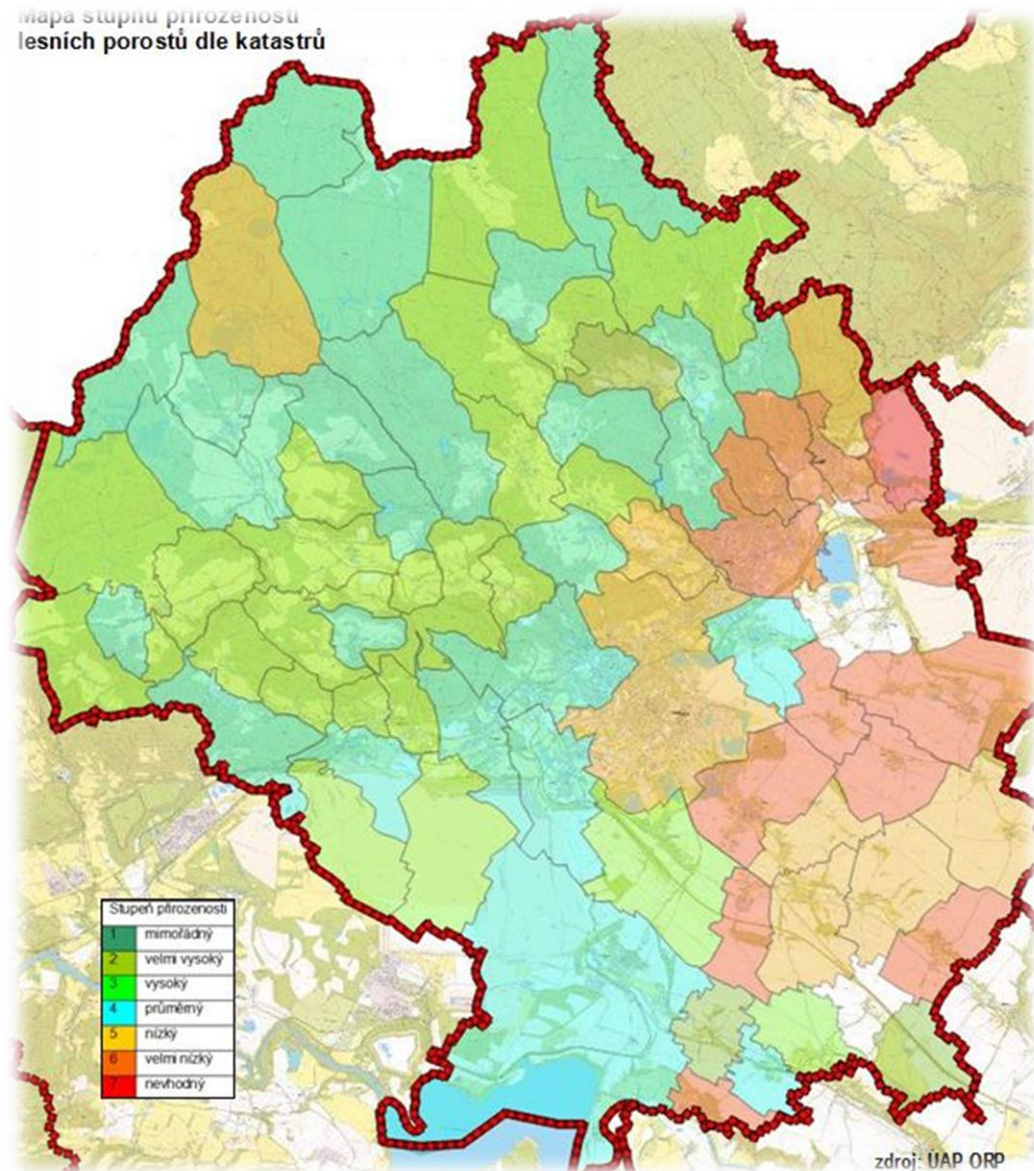
Lesy

Plochy lesa, ať již hospodářského, ochranného nebo zvláštního určení ve smyslu zákona o lesích (§ 6 a násl. zák. 289/1995 Sb. - kategorizace lesů) jsou ekologicky nejstabilnější částí volné krajiny a to i v krátkém mezidobí "bezlesí" po těžebním zásahu při obnově lesa. Les má zpravidla 4-5 stupeň ekologické stability (SES), stejněvěk monokultury dřevin na nevhodných stanovištích pak mají 3, případně i přechod mezi 2-3 stupněm ES. Jejich schopnost retence, stabilita vůči větrné i vodní erozi, příznivé ovlivňování mikroklimatu a další faktory včetně příznivých podmínek pro migraci.

Hospodaření v lese je dlouhodobého charakteru ve smyslu hospodářských plánů (LHP - lesní hospodářské plány na 10 let, případně pro menší rozlohy se jedná o lesní hospodářské osnovy). V lesích hospodářských se zpravidla jedná o 100 leté či více leté "cykly" - doby obmýtlí, přičemž je ze zákona povinnost hospodáře paseky (plochy po těžbě) zalesnit do dvou let! Je tak svým způsobem zajištěna kontinuita lesního porostu, když by se měla obnova lesa zaměřit na přirozenou obnovu, ať již pod porostem nebo vedle porostu (obnovní prvky).

a) podle stupně přirozenosti

mapa stupňů přirozenosti
lesních porostů dle katastrů

Stupeň přirozenosti je pro účely hodnocení přirozenosti lesních porostů vyjádřením míry ovlivnění lesního ekosystému člověkem, a to jak přímým lesnickým obhospodařováním tak nepřímými antropickými vlivy. Stupně přirozenosti lesních porostů jsou:

1 - les původní, nebo-li prales - člověkem téměř neovlivněný les, kde dřevinná skladba i prostorová struktura odpovídají stanovištním poměrům, tzn. potenciální přirozené vegetaci. Za původní les lze označit i porosty, které byly v minulosti ovlivněny člověkem, ovšem zásah neměl vliv na vybočení z přirozené vývojové trajektorie a stopy takového zásahu již dávno nejsou patrné - např. toulavá těžba jednotlivých stromů před více než 100 lety, odvoz odumřelých stromů z okrajů porostu před více než 50 lety apod. Termín prales lze ztotožnit s označením les původní. Tyto porosty jsou v současnosti ponechány samovolnému vývoji.

2 - les přírodní - les vzniklý přírodními procesy, avšak člověkem v minulosti ovlivňovaný (zejména toulavou těžbou a pastvou, nikoliv sadbou nebo sítí). Jeho dřevinná skladba i prostorová a věková struktura převážně odpovídají stanovištním poměrům, pomístně se mohou odchylovat, např. vlivem samovolného vývoje, který proběhl v pozmeněných podmínkách (např. po vykloučení lesa ve středověku a následném dlouhodobém ponechání plochy neřízené sukcesi lesa, území pod

dlouhodobým vlivem vyšších stavů zvěře apod.). Tyto porosty jsou v současnosti ponechány samovolnému vývoji.

3 - les přírodě blízký - les, jehož dřevinná skladba odpovídá převážně poměrům stanovištním, avšak prostorová struktura je jednodušší než v původním lese. Tyto porosty vznikaly pod vlivem člověka a jejich stav mohl být docílen i vědomou činností člověkem. Dlouhodobě docházelo k usměrňování jejich vývoje a stopy tohoto usměrňování jsou dosud patrné (odvoz odumřelého dříví, těžba dříví, výchovné zásahy apod.), v současnosti však v nich záměrné obhospodařování neprobíhá. V současnosti mohou být tyto porosty ponechány samovolnému vývoji anebo v nich probíhají účelové zásahy vedoucí k obnově přirozené dřevinné skladby a prostorové struktury.

4 - les přirozený - souhrnné označení pro lesní porosty zařazené do stupňů přirozenosti les původní (prales), les přírodní a les přírodě blízký.

5 - les kulturní - les, jehož dřevinná skladba odpovídá převážně poměrům stanovištním, ale jeho prostorová struktura je srovnatelná nebo jednodušší než v lese přírodě blízkém. Tyto porosty vznikaly a vznikají pod vlivem člověka a jejich stav byl docílen vědomou činností člověka. Jedná se o porosty obhospodařovaného lesa, v kterých jsou prováděny obvyklé hospodářské činnosti jako například pěstební práce, výchova, případně obnova porostů.

6 - les nepůvodní - les, jehož dřevinná skladba převážně neodpovídá poměrům stanovištním. Tyto porosty vznikaly a vznikají pod vlivem člověka a jejich stav byl docílen činností člověka. Jedná se o porosty obhospodařovaného lesa, v kterých jsou prováděny obvyklé hospodářské činnosti jako například pěstební práce, výchova případně obnova porostů.

b) podle vývoje

přirozený vývoj:

Přirozený vývoj je pro účely hodnocení přirozenosti lesních porostů nerušený vývoj přirozených lesů s vyloučením současných přímých (tj. především pěstebních prací, výchovy a obnovy porostů, zásahů proti škodlivým činitelům včetně provádění nahodilých těžeb) i nepřímých lidských vlivů (např. vysoké stavy spárkaté zvěře nebo doznívající imisní zatížení atd.). Zejména nepřímé lidské vlivy působí dnes na lesy v různé podobě a intenzitě prakticky všude a je obtížné je pro tyto účely jakkoliv klasifikovat. Přirozený vývoj lesa je v současných podmínkách prakticky nedosažitelný stav. Zejména nepřímé lidské vlivy působí dnes na lesy v různé podobě a intenzitě prakticky všude a je obtížné je pro tyto účely jakkoliv klasifikovat. Např. nelze nazvat přirozeným vývojem stav, kdy dynamika vývoje lesa (byť se jedná např. o „přírodní“ les) je výrazně narušena nadměrnými stavy spárkaté zvěře (důsledkem činnosti člověka), jež prakticky blokuje přirozenou obnovu lesa.

samovolný vývoj:

Samovolný vývoj je pro účely hodnocení přirozenosti lesních porostů označení vývoje lesa s vyloučením přímých lidských zásahů (tj. především pěstebních prací, výchovy a obnovy porostů, zásahů proti škodlivým činitelům včetně provádění nahodilých těžeb). Ten shrnuje ve svém obsahu jednak spontánní působení přírodních sil v rámci vztahů jednotlivých složek ekosystému lesa, ale zároveň i ovlivnění porostů člověkem v minulosti (např. obhospodařování) i nepřímé ovlivnění vývoje porostů v současnosti (např. vysoké stavy spárkaté zvěře nebo doznívající imisní zatížení).

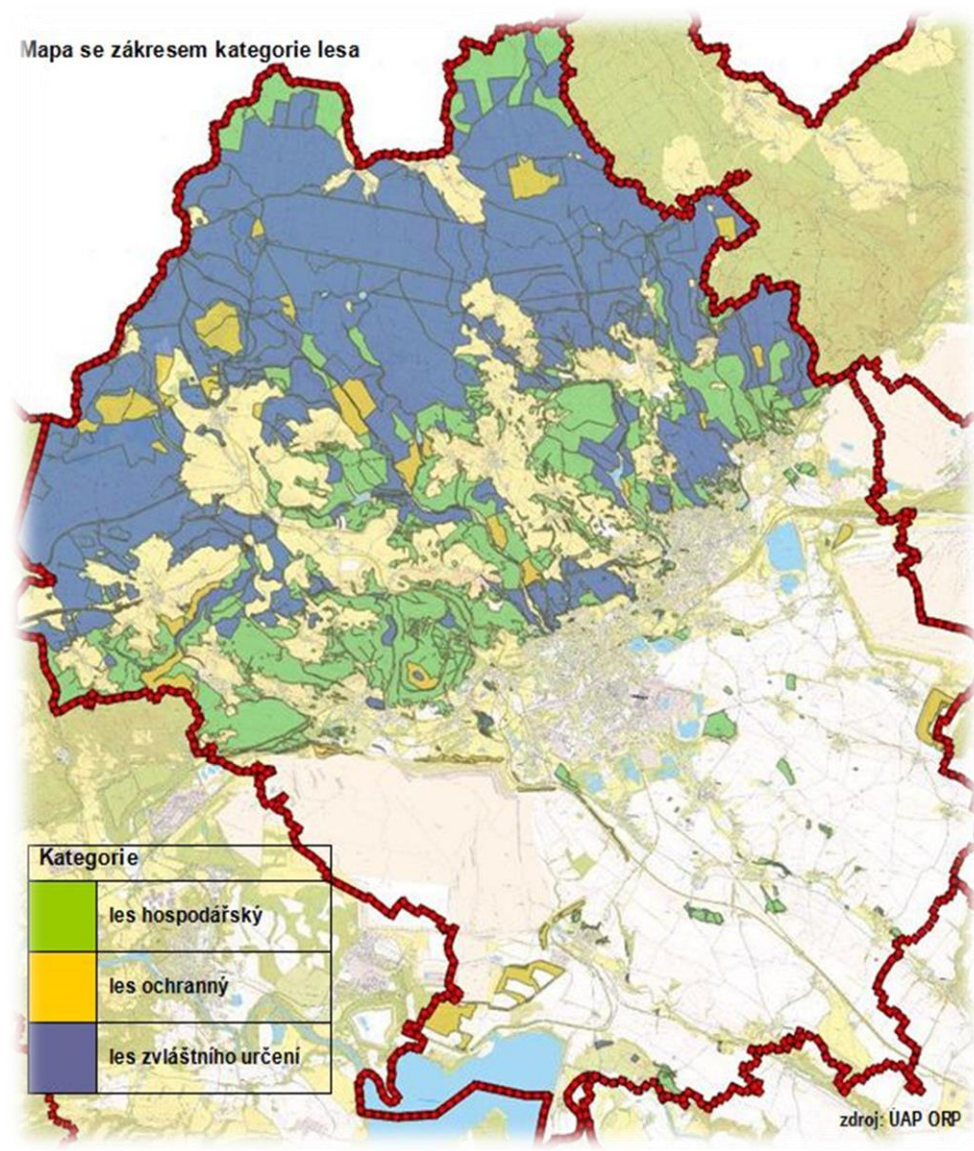
ponechání samovolnému vývoji:

Ponechání samovolnému vývoji je pro účely hodnocení přirozenosti lesních porostů stav vzniklý úmyslným i neúmyslným trvalým vyloučením přímých lidských zásahů (tj. především pěstebních prací, výchovy a obnovy porostů a nahodilých těžeb) do lesních porostů a jejich vystavení spontánnímu působení přírodních sil v rámci vztahů jednotlivých složek ekosystému lesa. Tento stav nevylučuje přímé ovlivnění porostů člověkem v minulosti (např. obhospodařování) i nepřímé ovlivnění vývoje porostů v současnosti (např. vysoké stavy spárkaté zvěře nebo doznívající imisní zatížení).

stanovištně původní / stanovištně nepůvodní dřevina:

Stanovištně původní dřevina je pro účely hodnocení přirozenosti lesních porostů vymezena jako dřevina, která je na daném stanovišti součástí přirozené druhové skladby. Přirozená druhová skladba je taková skladba, která je utvářena podle abiotických ekologických podmínek lokality (stanoviště) bez

vlivu člověka a odpovídá stavu lesního ekosystému na daném stanovišti, pro který se používá souhrnné označení klimax.

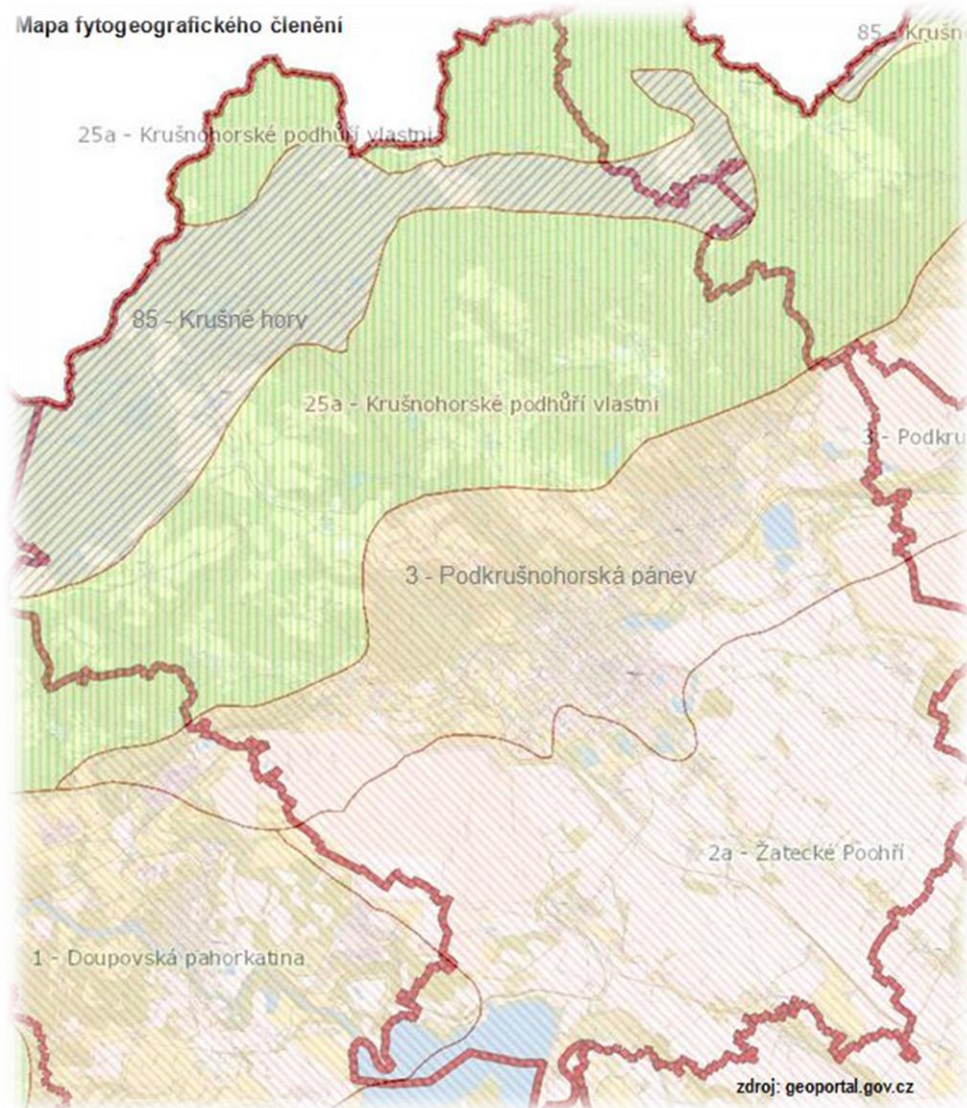

V některých případech se mohou kategorie lesa překrývat

Biota

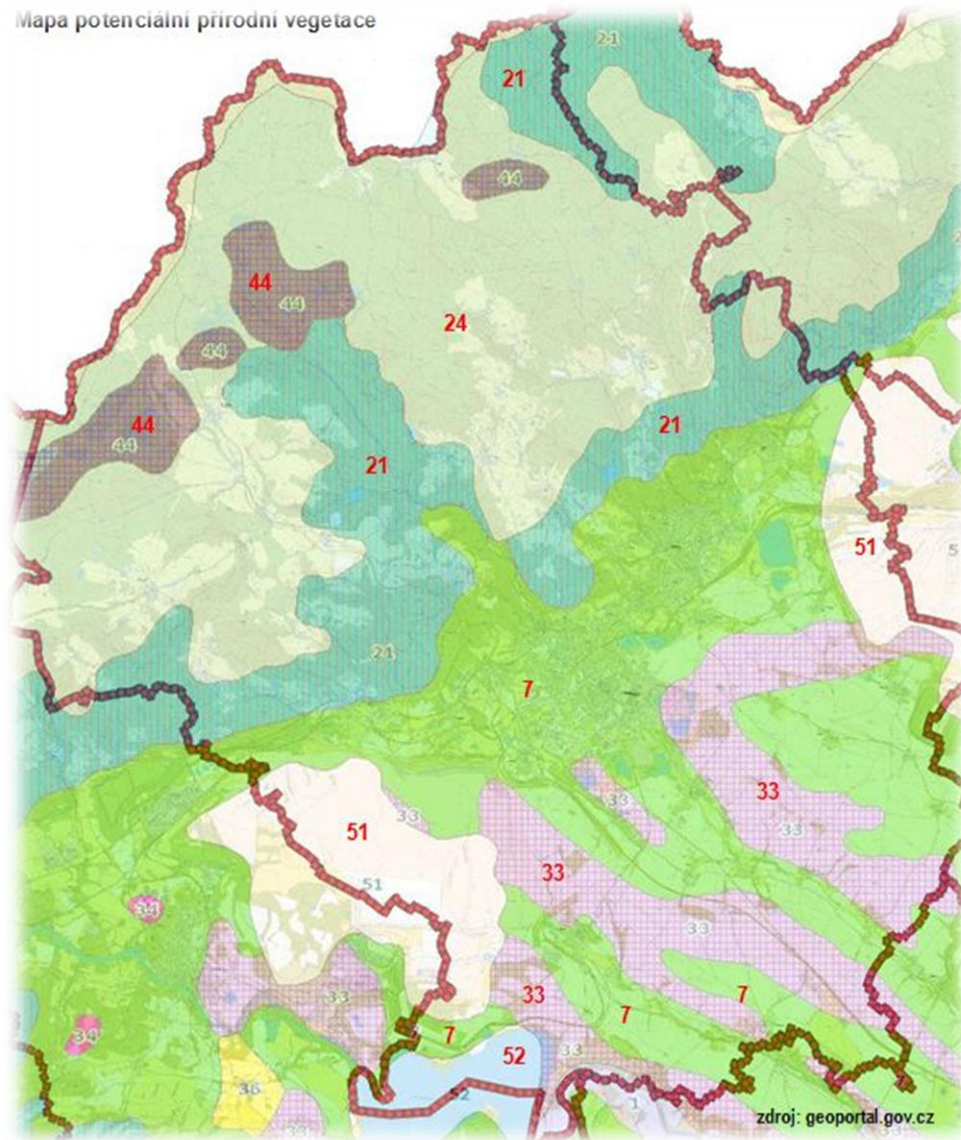
Území ORP lze rozdělit z hlediska fytogeografického členění do tří částí:

- České Oreofytikum 85 - Krušné hory
- Českomoravské Mezofytikum 25a - Krušnohorské podhůří vlastní
- České Termofytikum 1 - Doupovská pahorkatina
2a - Žatecké Pohoří
3 - Podkrušnohorská pánev

Z mapy fytogeografického členění vyplývá členění ORP na dvě poloviny, severní tvoří Krušné hory podhůří, Samotné Krušné hory však nejsou dominantní, plošně větší část zaujímá Krušnohorské podhůří, které zasahuje i do části gravitačně spadající do Německa. Jižní, větší část, je v pánevní oblasti, když vlastní Podkrušnohorská pánev je silně urbanizovaná, značná část Žateckého Pohoří je poznamenána těžební činností se svými navazujícími projevy (mj. lomy, výsypky atd.).

Mapa potenciální přírodní vegetace

- 1 - střemchová jasenina *Pruno-Fraxinetum*, místy v komplexu s mokřadními olšinami *Alnio glutinosae*
- 7 - černýšová dubohabřina *Melampyro nemorosi-Carpinetum*
- 21 - violková bučina *Violo reichenbachianae-Fagetum*
- 24 - biková bučina *Luzulo-Fagetum*
- 33 - mochnová doubrava *Potentillo albae-Quercetum*
- 44 - rašelinná smrčiná *Sphagno-Piceetum*
- 50 - komplex horských vrchovišť *Sphagnetalia medii excl. Pino rotundatae-Sphagnetum*, *Eriophoro vaginati-Pinetum sylvestris*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum sylvestris*, zčásti s *Pinus mugo* agg. a/nebo rašelinnou smrčinou *Sphagno-Piceetum*
- 51 - komplex sukcesních stadií na antropogenních stanovištích (oblasti povrchové těžby aj.)
- 52 - vodní plochy

Z mapy potenciální vegetace lze vyčíst markantní rozdíl mezi potenciálními společenstvy v pánevní a horské, resp. podhorské části ORP, kde je zjevný podkrušnohorský zlom - černýšové dubohabřiny a violkové bučiny.

Stabilita krajiny:

Zemědělské plochy, na rozdíl od ploch lesa (PUPFL) jsou již mnohem méně ekologicky stabilní, zejména proto, že jejich "cyklus" obměny je velmi krátký (střídání plodin) a je tak de facto neustále narušován půdní kryt (orba, vláčení atd.). Ekologická stabilita, vyjádřená stupněm ekologické stability je u zemědělské půdy téměř v celé škále rozpětí, která se ještě v relativně krátkém čase mění (např. orná půda nechaná ladem je pod silným sukcesním tlakem a během krátké doby několika let je pokrytá osídlovači - pionýrskými dřevinami ve formě předlesových sukcesních stádií).

Stupeň ekologické stability jednotlivých druhů pozemků (SES)
(podle výkazu úhrnných hodnot druhů pozemků Českého statistického úřadu)

Druh pozemku	Průměrný stupeň stability - SES	Rozmezí skutečných možných hodnot SES
2 orná půda	1	1
3 chmelnice	1	1
4 vinice	1,5	1 - 2
5 zahrady	2,5	2 - 3
6 ovocné sady	2	1 - 3
7 TTP (louky a pastviny)	3	2 - 4
10 les	4	3 - 5
11 rybníky	3,5	3 - 4
ostatní vodní plochy	3	1 - 5
13 zastavěné plochy a nádvoří	1,5	1 - 2
14 ostatní plochy	3	1 - 5

Stanovování aktuálního stavu ekologické stability pouze ze statistických údajů je velmi zavádějící, zvláště v posledních letech, kdy dotace na zatravnění orné půdy způsobily, že v celých oblastech de facto není orná půda (neoře se), ale převládají louky a pastviny, někde dokonce se pouze mulčuje pro získání příslušné dotace. Řada pozemků, a to jak orná, tak i TTP (trvalé travní porosty) jsou po rozpadu zemědělských družstev a státních statků (vrácení původním majitelům, restituce apod.), případně plochy "brownfields" jsou ponechány "ladem" a postupně zarůstají sukcesními druhy. Některé, po více než 25-letém "působení" sukcesního tlaku, vykazují již charakter "přírodního" lesa, přestože v katastru nemovitostí jsou vedeny jako ZPF nebo zastavěné území.

Hodnocení krajiny, její ekologická stabilita lze předběžně stanovit podle převažující hodnoty koeficientu ekologické stability (KES), která se odvozuje v rámci katastrálního území. KES je poměrové číslo a stanovuje poměr ploch tzv. stabilních a nestabilních krajinných prvků v řešeném území (MICHAL I., 1985). Jedná se tedy o podíl součtu tzv. ekologicky stabilních ploch (lesní půda, rybníky, mokřady a ostatní vodní plochy, louky + pastviny = TTP – trvalé travní porosty, ovocné sady a vinice) ku součtu tzv. ekologicky nestabilních ploch (orná půda, chmelnice a antropogenizované plochy = zastavěné plochy, zpevněné plochy, plochy bez vegetace). Ostatní plochy se do poměru zpravidla neuvádějí, poněvadž ze zkušeností z mapování aktuálního stavu krajiny pro stanovení stupňů ekologické stability je zpravidla 50 % ploch ekologicky nestabilních (ve stupni ekologické stability 0 - 2) a 50 % je ploch ekologicky stabilních (ve stupni 3-5).

Hodnoty koeficientu ekologické stability jsou obecně klasifikovány následovně:

- A. $KES \leq 0,10$ území s maximálním narušením přírodních struktur, základní ekologické funkce musí být intenzivně a trvale nahrazovány technickými zásahy
- B. $0,10 < KES \leq 0,30$ území nadprůměrně využívané se zřetelným narušením přírodních struktur, základní ekologické funkce musí být soustavně nahrazovány technickými zásahy
- C. $0,30 < KES \leq 1,00$ území intenzivně využívané zejména zemědělskou velkovýrobou, oslabení autoregulačních pochodů v ekosystémech způsobuje jejich značnou ekologickou labilitu a vyžaduje vysoké vklady dodatečné energie

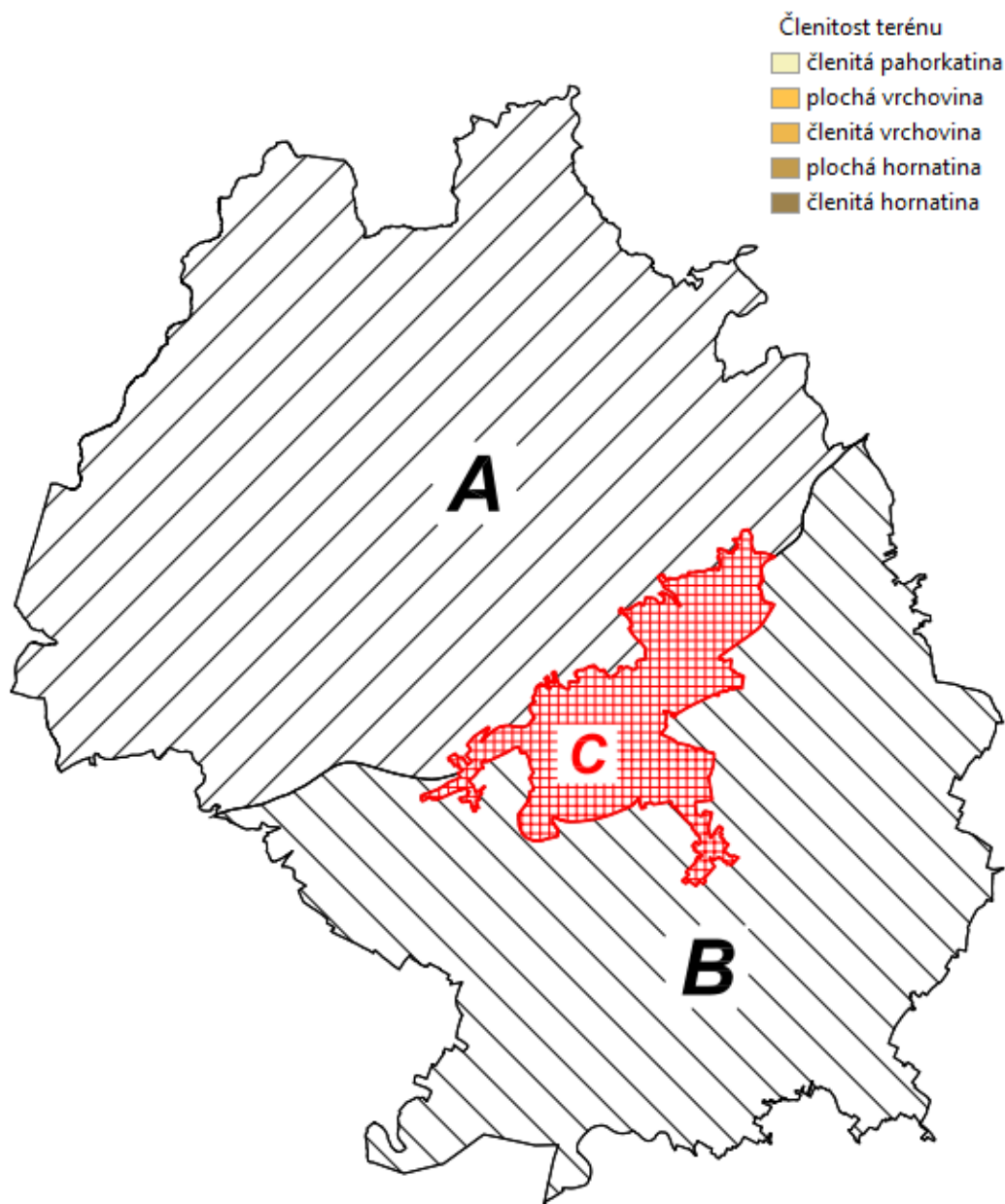
D. $1,00 < KES < 3,00$

vcelku vyvážená krajina, v níž jsou technické objekty relativně v souladu s dochovanými přírodními strukturami, důsledkem je i nižší spotřeba energo-materiálových vkladů

E. $KES \geq 3,00$

přírodní a přírodě blízká krajina s výraznou převahou ekologicky stabilních struktur a nízkou intenzitou využívání krajiny člověkem

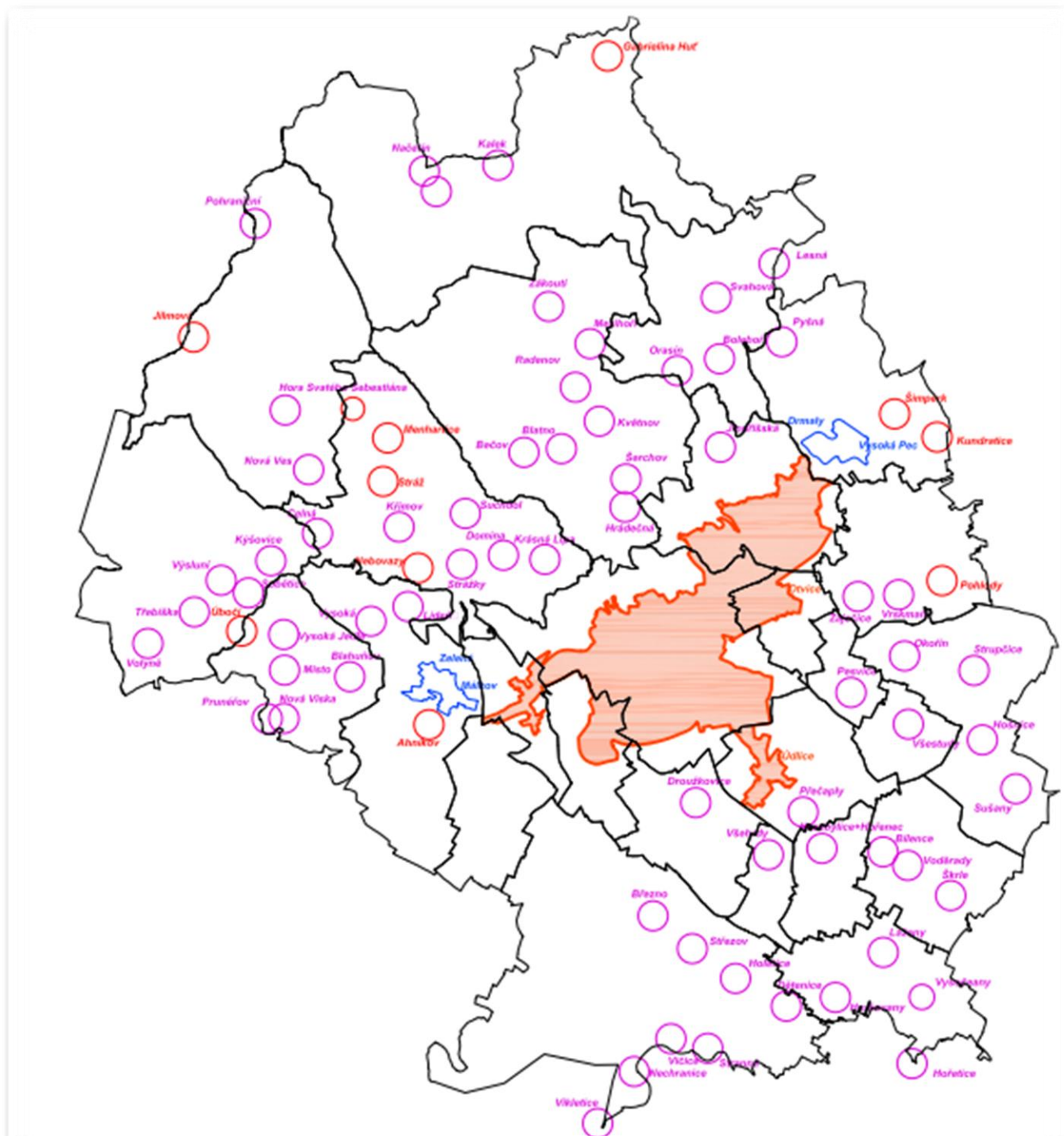
b) 1.2 Sekundární struktura - antropogenní funkční systémy (sídla, průmysl, doprava)

Základní struktura osídlení

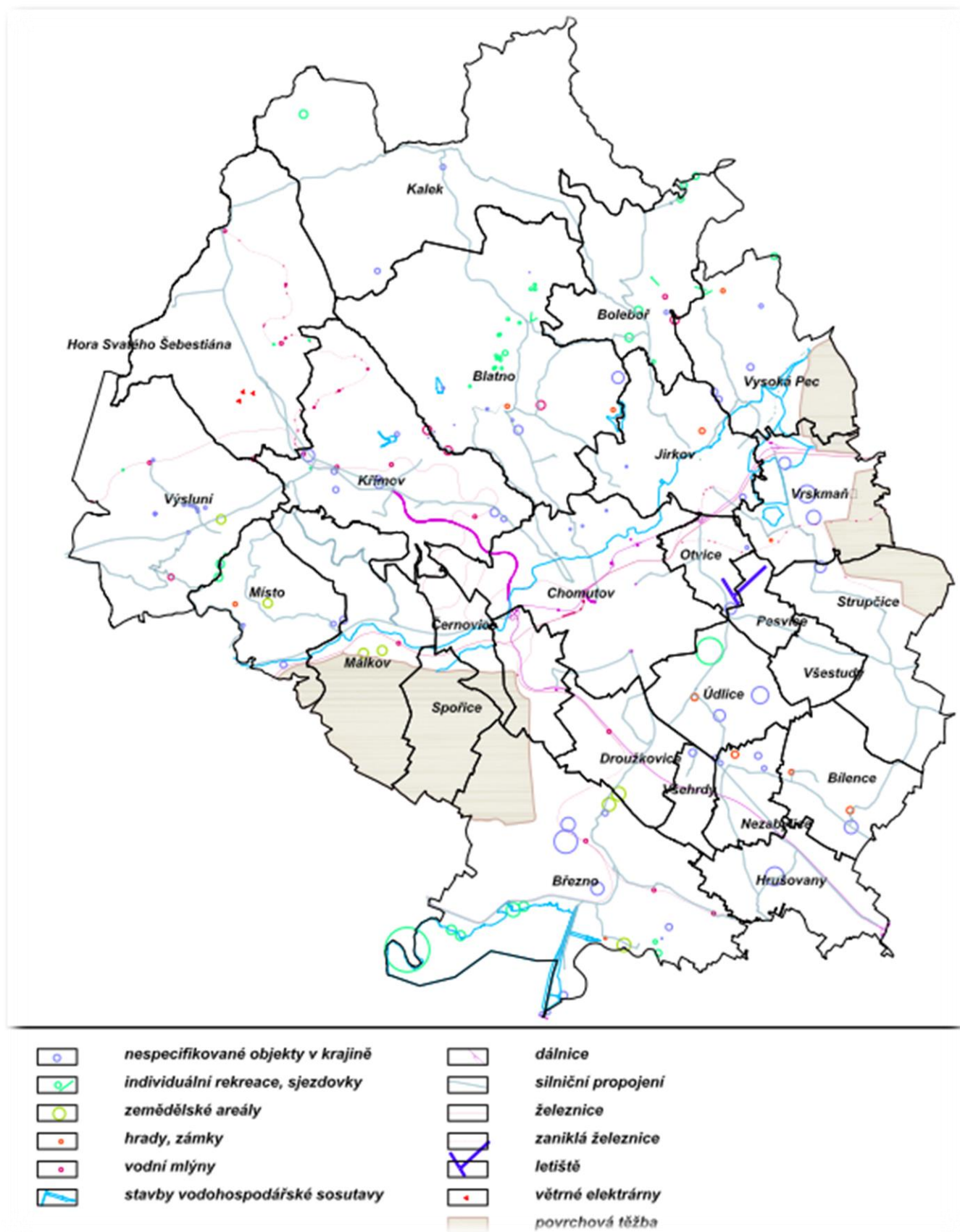
- A krušnohorská část
- B pánevní část
- C polyurbanizované území chomutovské aglomerace

Základní členění území podle sídel:

- polyurbanizované území
- urbanizované území
- bodová sídla
- zaniklá bodová sídla

Základní členění území podle dopravy:

Hodnocení sídel a jejich kategorizace je především identifikace estetické hodnoty, která vychází:

- *z prostorových vztahů uvnitř sídla,*
- *typických znaků dané zástavby,*
- *vnímatelné siluety sídla,*
- *dominant sídla,*
- *a vztahů sídla a jeho krajinného rámce.*

Zachování estetické úrovně obrazu sídla v krajině spočívá v dodržování zásad zajišťujících jeho rozvoj v kontextu historického prostorového uspořádání sídla a krajiny s respektováním

- *tradičních forem a proporcí*
- *v ochraně obrazu sídla - uplatňování hmot jednotlivých stavebních objektů a jejich celkového architektonického výrazu v průhledech do krajiny*
- *typických siluet a dominant sídla*
- *harmonických vztahů sídla a jeho krajinného rámce .*

Ochrana obrazu sídla - představuje ochranu především estetické hodnoty vytvářené kombinací typických znaků daných výškou zástavby, barevností střech, základním i proporcemi stavebních objektů, zastavěností prostoru, uplatňování zeleně, uspořádáním okrajů sídla (zahrady, humna), dominantami a sítí komunikací.

Z pohledu krajinného rázu jsou sídla nositeli:

- *kulturní a historické charakteristiky, kterou dávají tradiční prostorové uspořádání zástavby, tradiční architektonické formy a proporce objektů a jejich typických částí, sakrální architektura a různé památníky. To vše jsou viditelné a vnímatelné prvky utvářející obraz sídla v krajině,*
- *harmonických vztahů vyplývajících ze vzájemného souladu uspořádání objektů sídla (vnitřní komunikace , struktura zástavby, voda), obdělávání okolní krajiny obyvateli sídla (charakter plužiny a síť úvozových cest a komunikací) a vztahů ke správním centrům (tvrze , hrady, zámky, města, střediskové obce) s přírodními podmínkami, z prostupnosti krajiny a jejích částí,*
- *měřítko krajiny dané nejen proporcemi a hmotou jednotlivých staveb, dominantami, ale též velikostí zastavěného území a převažující velikostí jednotlivých ploch v krajině, a též vzdálenostmi a komunikacemi,*
- *kulturních dominant představujícím i výškové dominanty sídla nebo svébytné dominanty převyšující svým významem a cenností ostatní „běžné“ objekty sídla.*

Kategorizace samostatných sídel

Kategorizace sídel představuje rozbor estetické kvality obrazu sídla v krajině. V řešeném území vyhodnocujeme dle následujících kritérií 109 sídel.

Mnoho z nich představuje samoty několika usedlostí, avšak velkou většinu zastupují řadové i návesní vsi různého založení a stáří. Sídla se v krajině uplatňují především zástavbou, jako svébytné krajinné elementy různé velikosti a výšky. Každé sídlo bylo analyzováno z pohledu několika kritérií:

- *kvalita krajinného rámce sídla v členění:*
 - *bez rušivých komponent*
 - *s rušivými komponentami*
 - *s výraznými rušivými komponentami*
- *začlenění sídla do krajinného rámce v členění:*
 - *bez rušivých objektů*
 - *mírné narušení*
 - *s rušivými objekty*

- *dochovanost prostorového uspořádání k založení sídla*
 - *zachovalá*
 - *částečně čitelná, dochované jádro*
 - *setřená*
- *architektonická kvalita objektů sídla*
 - *převaha architektonicky kvalitních objektů*
 - *částečně narušená, nevhodné dostavby*
 - *setřená výrazným i přestavbami a dostavbami*
- *dominanty*
 - *sídlo*
 - *architektonický objekt*
 - *přírodní dominanta*
 - *bez dominant*
- *podíl vzrostlé zeleně*
 - *zásadní podíl*
 - *významný podíl*
 - *malý podíl*
- *míra úprav a změn*
 - *výrazná až zásadní míra narušení*
 - *viditelná míra narušení*
 - *zanedbatelná míra narušení*
- *kulturní a historický význam sídla*
 - *vysoký, nadregionální, významné centrum*
 - *místní význam, regionální, centrum*
 - *zanedbatelný*

Každý sledovaný obraz sídel hodnocen ve stupnici:

- *výrazně pozitivní hodnota,*
- *běžná hodnota,*
- *snižuje pozitivní hodnotu,*

a následně zařazen do těchto třech kategorií:

A *obraz sídla s převahou pozitivních hodnot, sídlo dochované téměř intaktní podobě, s vysokou estetickou hodnotou*

B *obraz sídla mírně narušen, s prvky snižujícími estetickou hodnotu sídla*

C *sídlo změněné nebo částečně narušené, obraz sídla významně narušen*

Hodnocení sídel sleduje:

Zobrazení sídla

- *na dno údolí podél jeho osy*
- *na dno údolí do rozšířené části*
- *na okraj říční terasy či o kraj nivy nad údolím, na terénní hranu*
- *do závěru údolí*
- *do svahu*
- *na návrší*
- *do prostoru významného hřbetu*
- *na ostroh*

Základní uspořádání sídla

- *hromadná ves (shluk zástavby bez plánu)*
- *řadová ves s rozvolněnou zástavbou*
- *řadová ves s řadovou zástavbou a rozvolněnými okraji*
- *kompaktní zástavba s návší*
- *sídlo s rozvolněnými okraji a samotami*

- roztroušená zástavba
- samota, osada

Členění plužiny:

- převážně dochované tradiční členění, úvozových cest
- převážně změněné tradiční členění scelením honů do bloků

Původní vztah obec – krajina je nefunkční: v obou případech, tzn. jak obec = užívání původních zemědělských objektů) – tak krajina = užívání zemědělské půdy náležící majitelům obce, již neexistuje. Objekty původně zemědělské nemají hospodářský vztah k navazující zemědělské půdě a způsob (organizace) zemědělské prvovýroby dnes není na využití původních sídel vázané (závislé).

Obnova vztahu obec – krajina je tedy umělým a ze současného hlediska neopodstatněným požadavkem. ÚSK jej navrhne v těchto případech:

- obnova tohoto vztahu má přidanou hodnotu v potenciálu obnovy původních (místně specifických) forem zemědělské prvovýroby,
- obnova má jednoznačně stabilizační význam z hlediska stabilizace velikosti, uspořádání a krajinného významu takto členěné (využívané) zemědělské půdy,
- obnova představuje návrat k optimální a přirozené prostupnosti krajiny a její přístupnosti ze sídla, nikoliv (v současnosti) ze silniční sítě.

Hodnoty území (přírodní hodnoty, historické a kulturní hodnoty, estetické hodnoty), zpravidla vč. jevů, jež budou v souhrnném vyhodnocení doporučeny k doplnění do ÚAP (např. významné krajinné dominanty, krajinné horizonty, kompoziční osy v krajině, kulturně - historické hodnoty krajiny)

Znaky kulturní a historické charakteristiky:

- dochovanost prostorového uspořádání sídla
- intaktně dochovaná
- dochovaná s drobnými změnami
- dochovaná částečně
- částečně setřená
- setřená

s tímto výstupem:

- intaktně dochovaná zástavba
- převaha tradičních stavebních objektů sídla
- velký podíl přestaveb a novostaveb nerespektujících tradiční formy a proporce
- s převažujícím novodobým charakterem

Funkční vztahy sídla, vizuální projev sídla, obraz sídla v krajině - prostorové vztahy:

- **Zasazení sídla**
 - respektuje přírodní podmínky
 - nerespektuje přírodní podmínky
- **Obraz sídla v krajině**
 - výrazný
 - typický utvářející siluetu, nezaměnitelný až jedinečný
 - uplatňující se dílčími průhledy
 - nevýrazný
- **Dominanty sídla**
 - přírodní dominanta
 - výšková dominanta kostela s kostelní věží
 - dominanta panského sídla (s komponovaným prostorem)
 - jiná kulturní dominanta vysokého významu
 - jiná výšková dominanta
 - dominanta potlačující pozitivní hodnoty
- **Vztahy sídla a jeho krajinného rámce**

- převážně dochované, krajina je obdělávána obyvateli sídla
- částečně dochované, krajina je obdělávána obyvateli sídla a zemědělským podnikem
- bez kontextu, krajina je převážně obdělávána zemědělským podnikem
- Vztahy sídla s ostatním i sídly
 - správní centrum , páteřní státní komunikace
 - střediskové sídlo , převážně okresní komunikace
 - sídlo s vlastní samosprávou
 - osada

Rozvoj sídla z hlediska ochrany krajinného rázu:

Rozvojové možnosti sídla

- bez rozvoje
- možné do stavby v prolukách
- možná dostavba na rozvojových plochách

Omezení rozvojových možností

- zásadní zachování prostorového uspořádání sídla
- doplnění zástavby s respektováním prostorového uspořádání sídla
- doplnění zástavby s respektováním prostorového uspořádání sídla a tradičních proporcí a orientace
- dotvoření struktury zástavby s ohledem na typické znaky vytvářející obraz sídla v krajině

Omezující podmínky z hlediska ochrany forem zástavby

- dbát na zachování tradičních forem, prvků a materiálů ve všech ohledech
- respektování tradičních forem a proporcí
- zachování charakteru zástavby při individuálním architektonickém výrazu v základních hmotách a členění

Přehled hodnocení samostatných sídel:

Přehled sídel bude v návrhové části ÚSK ve smyslu výše uvedených kritérií vyhodnocen tabulkovou formou, přičemž každé sídlo bude pro kontrolu resp. diskusi (a tedy i pro objektivizaci výstupů) doplněno samostatným listem:

obec	vymezená místní část	krajinný rámec sídla		začlenění sídla do krajinného rámce	dochovanost prostorového uspořádání		architektonická kvalita objektů sídla		dominanty	podíl vzrostlé zeleně		míra úprav a změn	kulturní a historický význam sídla		
		bez rušivých komponent	s rušivými komponentami		část čně či jiná, dochované jádro	setřená	převaha architektonicky kvalitních objektů	částičně narušená, nevhodné dostavby		sídlu	architektonický objekt		zásadní podíl	významný podíl	výrazná až zásadní míra narušení
Bilence	Bilence														
	Škrlé														
	Voděrady														
Blatno	Blatno														
	Bečov														
	Hrádečná														
	Květnov														
	Mezihoří														
	Radenov														
	Šerchov														
Boleboř	Zákoutí														
	Boleboř														
	Jindřišská														
	Lesná														
	Orasín														
	Svahová														

Systém hodnocení sídel, který bude uplatněn v návrhové části ÚSK.

Kategorizace dalších antropogenních vstupů:

Dálnice a silnice regionálního významu:

Komunikační vazby nadregionálního významu jsou v řešeném území realizované, v území chybí dokončit zkapacitnění silnice I/13 v úseku Chomutov – hranice ORP Kadaň na čtyřpruh. Trasa je v podstatě stabilizována a prochází okrajem urbanizovaného území bez zásadních zásahů do krajiny. Nutno však dořešit bariéry, které jiná úroveň stavebně technického řešení přinese, zejména z hlediska funkce ÚSES, migračních tras a hodnoty resp. stability přírodních útvarů, které budou stavbou dotčeny.

Ve hře je nadále možnost zkapacitnění silnice I/7 v úseku Křimov – státní hranice. Ve střednědobém horizontu stavba z důvodu nepřijetí komplexního řešení na straně SRN- Přesto by ÚSK měla okolnosti – včetně silničního obchvatu obce Hora Svatého Šebestiána – prověřit.

Ještě poznámka:

Záležitost je zobrazena v problémovém výkresu s cílem stabilizovat stav a záměry v prostoru Hora Svatého Šebestiána z hlediska celkových záměrů krajiny dle této ÚSK.

Železnice:

Předpokládáme zachování železniční sítě včetně zrušené trasy Křimov – hranice. Vhodné je prověřit přeložku části železniční trati Chomutov – Vejprty v prostoru Chomutov – Spořice – Nové Spořice.

Ostatní komunikační spojení silniční:

Stávající komunikační síť je akceptovatelná a to včetně dílčích úprav, jak jsou avizovány rozvojovými záměry územních plánů. Dá – li další urbanistické řešení Chomutova akcent pro využití rozsáhlých ploch výroby v jižní části města (výrazné znaky městské periferie včetně ploch typu BROWNFIELDS) bude zapotřebí prověřit paralelní trasy nákladové dopravy v ose Krušných hor včetně stabilizace resp. podpory železničních vleček.

Letiště:

*Jedná se o specifický prostor, jeho hlavní hodnotou je prostorová ochrana navazujícího území pro potřeby provozu (bezpečnosti) letového provozu. V žádném případě nekorigovat, naopak použít potřebu leteckých koridorů v rozhodovacím procesu ve prospěch ochrany nezastavěného území. Letiště Pesvice získalo od Vlády ČR, mj. na základě iniciativy ÚK statut „**Neveřejné mezinárodní letiště Pesvice**“.*

Ukončení těžby hnědého uhlí, rekultivace

Rekultivace rozsáhlých prostorů umožňuje pokrýt potřeby denní rekreace obyvatel. Polyurbanizované území – jak je definováno v rozvoru sídel – obsahuje v součtu ploch obcí Mákov-Zelená, Černovice, Chomutov, Jirkov, Otvice, Spořice, Droužkovice a Údlice současných 73 035 obyvatel = velikost a rozsah srovnatelný s krajskými městy.

b) 1.3 Terciární struktura (člověkem poznávané nebo vytvářené symboly – esteticky, kompozičně a spirituálně vnímané prvky v krajině a vazby mezi nimi)

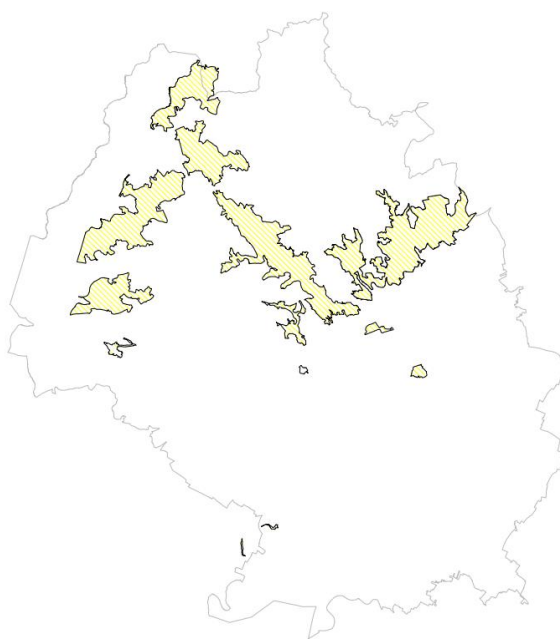
Terciární strukturu člověkem poznávané nebo vytvářené symboly (esteticky, kompozičně a spirituálně vnímané prvky v krajině a vazby mezi nimi). Terciární struktura představuje vztah obyvatel ke krajině.

Pro další vyhodnocení ÚSK bude terciární struktura členěna takto:

a) vnímání přírodních symbolů:

Plochy NATURA EVL a NATURA PO:

Plochy jsou převzaty v rozsahu ÚAP, zpracovatel nemá indicie ani oprávnění k jejich korekci. V obecné rovině platí, že na plochách NATURA budou při vyhodnocování střetů se záměry (potenciály) území zásadně preferovány hodnoty, které byly platformou vyhlášení ploch NATURA:

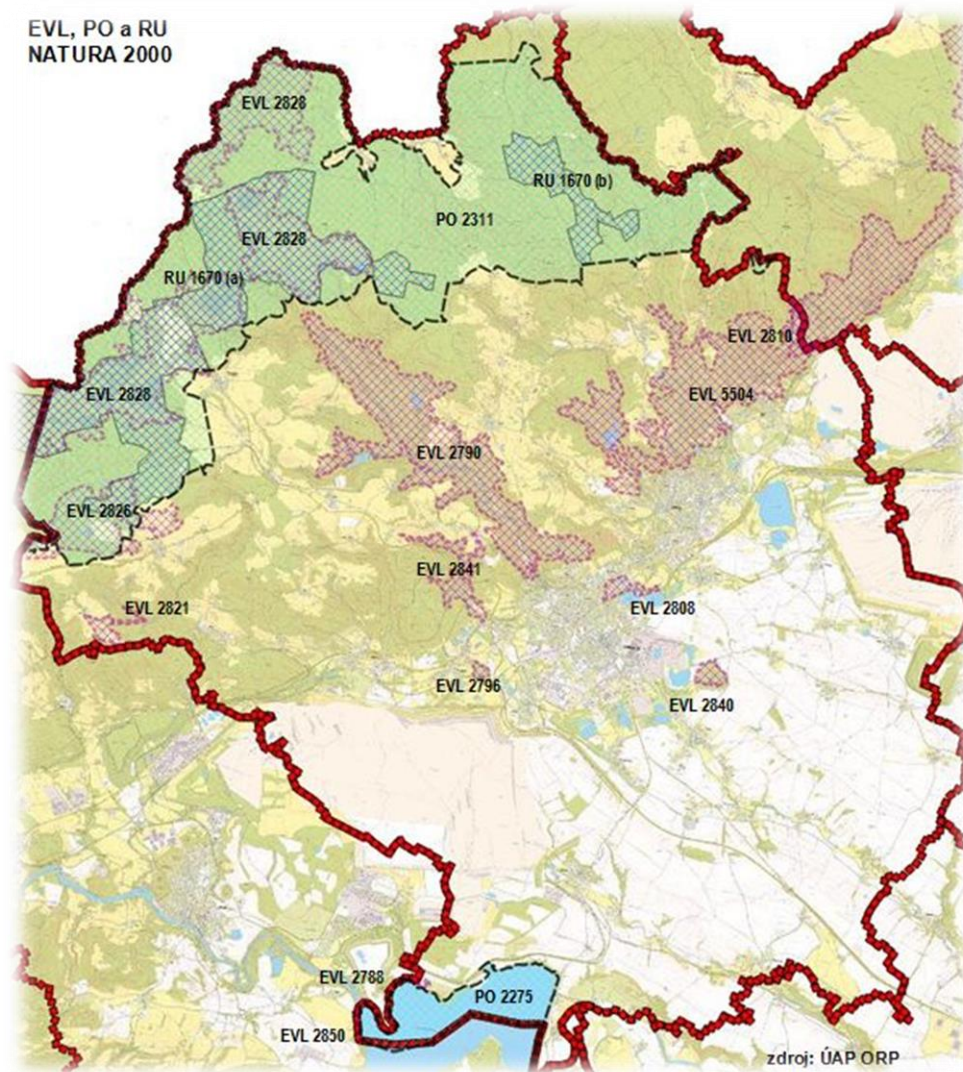

Obr.: schéma NATURA EVL

Obr.: schéma NATURA PO

Evropsky významné lokality (EVL) a Ptačí oblasti (PO) NATURA 2000 a lokality Ramsarské úmluvy:

Evropsky významné lokality (EVL):

- 5504 Východní Krušnohoří CZ0424127
- 2790 Bezručovo údolí CZ0424030
- 2841 Údolí Hačky CZ0420171
- 2796 Černovice CZ0423203
- 2840 Údlické Doubí CZ0423229
- 2821 Louky u Volyně CZ0420156
- 2808 Chomutov - zoopark CZ0423213
- 2826 Na loučkách CZ0420035
- 2828 Novodomské a polské rašeliniště CZ0420144
- 2788 Běšický chochol CZ0424036
- 2810 Jezerka CZ0423214
- 2850 Želinský meandr CZ0420012

Ptačí oblasti (PO):

- 2311 Novodomské rašeliniště - Kovářská CZ0421004
- 2275 Nádrž vodního díla Nechanice CZ0421003

Lokality Ramsarské úmluvy (RU):

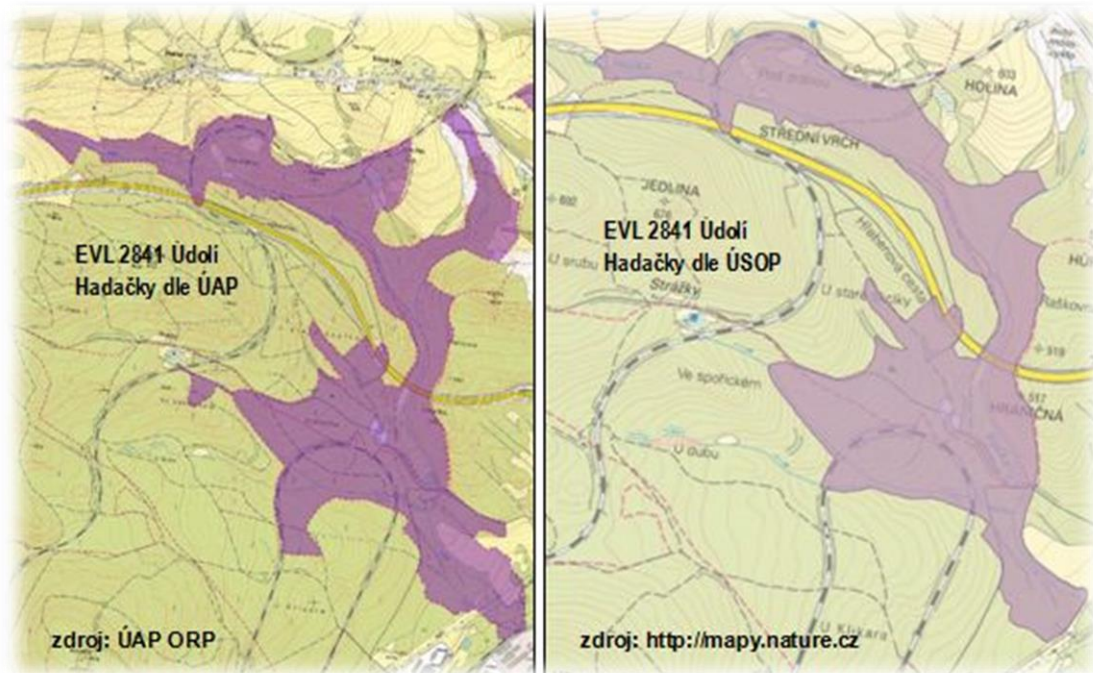
- 1670 Svatošebestiánská (část a)
- 1670 Svatošebestiánská (část b)

Podle údajů Ústředního seznamu ochrany přírody (ÚSOP) Agentury ochrany přírody a krajiny, jsou aktuální pro EVL následující data.

KÓD ◊	NÁZEV ◊	KATEGORIE ◊	ORGÁN OCHRANY PŘÍRODY
2788	Běšický chochol	Evropsky významná lokalita	Krajský úřad Ústeckého kraje
2790	Bezručovo údolí	Evropsky významná lokalita	Krajský úřad Ústeckého kraje
2796	Černovice	Evropsky významná lokalita	Krajský úřad Ústeckého kraje
2808	Chomutov - zoopark	Evropsky významná lokalita	Krajský úřad Ústeckého kraje
2810	Jezerka	Evropsky významná lokalita	
5475	Kokrháč - Hasištejn	Evropsky významná lokalita	Krajský úřad Ústeckého kraje
2821	Louky u Volyně	Evropsky významná lokalita	
2826	Na loučkách	Evropsky významná lokalita	Krajský úřad Ústeckého kraje
2828	Novodomské a polské rašeliniště	Evropsky významná lokalita	AOPK ČR - RP SCHKO Slavkovský les , Krajský úřad Ústeckého kraje
6035	Pražská pole	Evropsky významná lokalita	Krajský úřad Ústeckého kraje
5491	Slanisko u Škrle	Evropsky významná lokalita	Krajský úřad Ústeckého kraje
2840	Údlické Doubí	Evropsky významná lokalita	Krajský úřad Ústeckého kraje
2841	Údolí Hačky	Evropsky významná lokalita	Krajský úřad Ústeckého kraje
5504	Východní Krušnohoří	Evropsky významná lokalita	AOPK ČR - RP SCHKO České středohoří , Krajský úřad Ústeckého kraje

Rozdíl v datech z ÚAP pro ORP Chomutov a ÚSOP:

- 5504 Východní Krušnohoří CZ0424127 - není uvedeno v ÚAP
- 2810 Jezerka CZ0423214 - objekt byl zrušen
- 2821 Louky u Volyně CZ0420156 - objekt je zrušen
- 5475 Kokrháč - Hasištejn CZ0420021 - není uvedeno v ÚAP
- 6035 Pražská pole CZ0423660 - není uvedeno v ÚAP
- 5491 Slanisko u Škrle CZ0420525 - není uvedeno v ÚAP
- 2841 Údolí Hačky CZ0420171 - rozdíly ve vymezení

Ve všech případech, EVL, PO i RU, budou plochy akceptovány a budou součástí multidisciplinárního hodnocení krajinných okrsků. V průběhu P+R nebyly zjištěny zásadní indicie

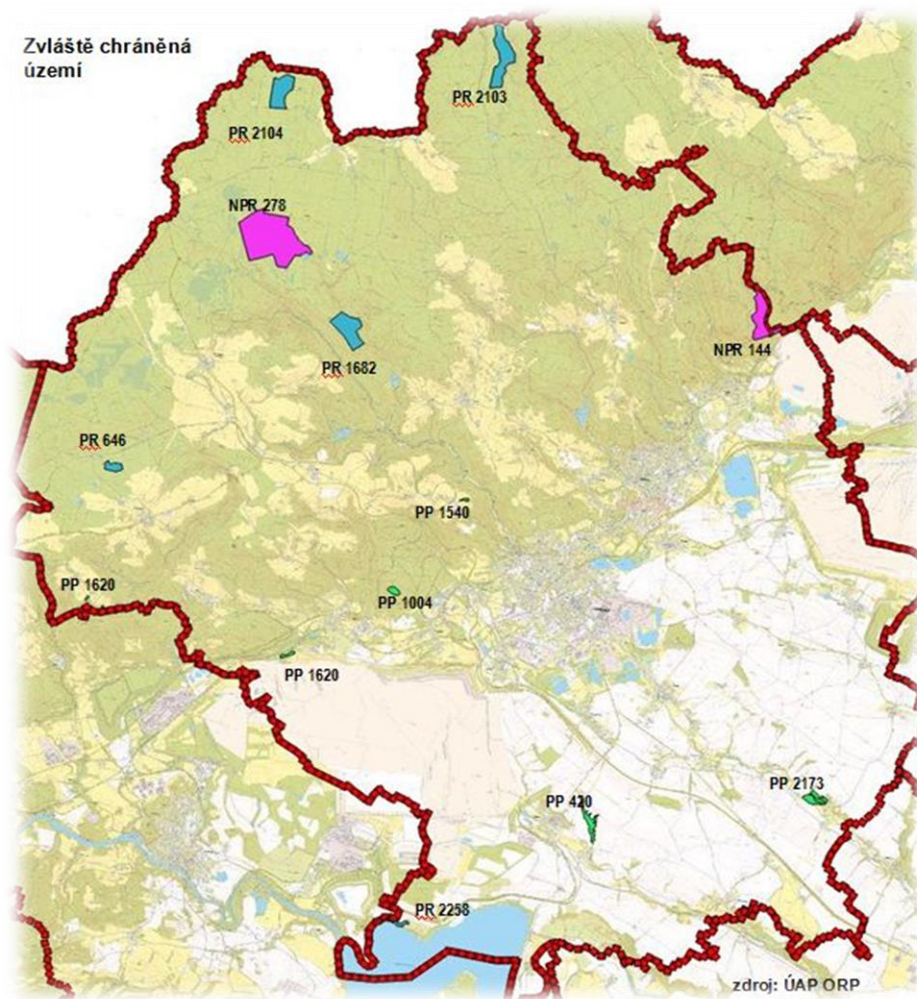
neslučitelnosti ploch NATURA a dalších záměrů s výjimkou umístění další větve transitingo plynovodu GAZELA a PKR 1 silnice I/7 s východním obchvatem Hory Svatého Šebestiána, v obou případech se předpokládá, že součástí procesu EIA (vyhodnocení vlivu na ŽP) budou posuzovány mj. i možné vlivy na krajinu.

Zvláště chráněná území

Velkoplošné chráněné území

V ORP Chomutov nejsou vyhlášena (národní park ani chráněná krajinná oblast)

Maloplošné chráněné území:

- **Národní přírodní rezervace (NPR):**
 - 278 Novodomské rašeliniště,
 - 144 Jezerka

- **Přírodní rezervace (PR):**
 - 2103 Buky a javory v Gabrielce,
 - 2104 Bučina na Kienhaidě,
 - 1682 Buky nad Kameničkou,
 - 646 Na loučkách,
 - 2258 Běšický a Čachovický vrch

- **Přírodní památka:**
 - 1540 Krásná Lípa,

- 1004 Hradiště u Černovic,
- 1003 Lokalita břízy ojcovské u Volyně,
- 1620 Merkur,
- 2173 Slanisko u Škrle,
- 420 Střezovská rokle

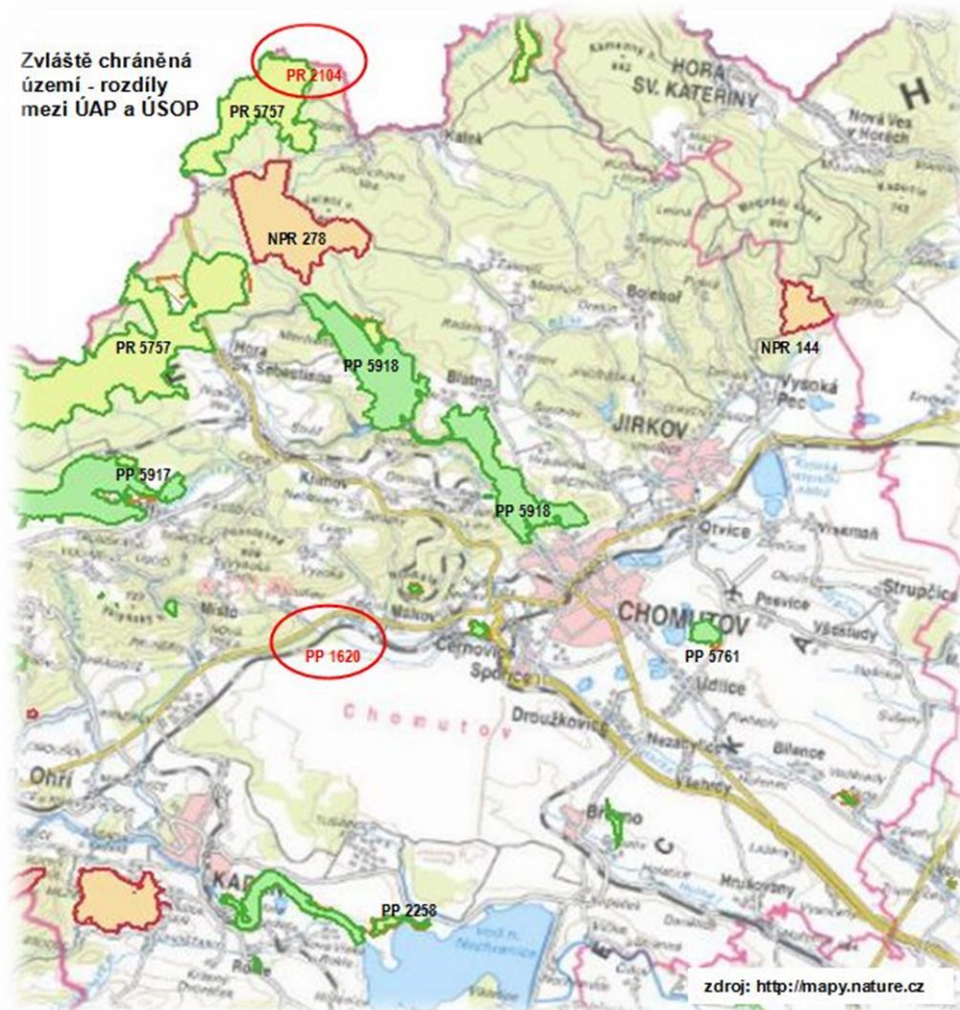
Podle údajů Ústředního seznamu ochrany přírody (ÚSOP) Agentury ochrany přírody a krajiny, jsou aktuální pro ZCHÚ následující data.

Rozdíl v datech z ÚAP a ÚSOP:

- národní přírodní rezervace 278 Novodomské rašeliniště - značný rozdíl v rozloze
- přírodní rezervace 2258 Běšický chochol je v ÚAP vedena pod názvem "Běšický a Čachovický vrch"
- přírodní rezervace 2104 Bučina na Kienhaidě je zrušena - není uvedeno v ÚAP
- přírodní rezervace 5757 Prameniště Chomutovky - není uvedeno v ÚAP
- přírodní památka 1620 Merkur je zrušena - není uvedeno v ÚAP
- přírodní památka 5918 Bezručovo údolí - není uvedeno v ÚAP
- přírodní památka 5917 Na loučkách II - není uvedeno v ÚAP
- přírodní památka 5761 Údlické doubí - není uvedeno v ÚAP

Výpis z Ústředního seznamu ochrany přírody pro ORP Chomutov:

KÓD ◊	NÁZEV ◊	KATEGORIE ◊	ORGÁN OCHRANY PŘÍRODY
2258	Běšický chochol	Přírodní rezervace	Krajský úřad Ústeckého kraje
5918	Bezručovo údolí	Přírodní památka	Krajský úřad Ústeckého kraje
2104	Bučina na Kienhaidě	Přírodní rezervace	
2103	Buky a javory v Gabrielce	Přírodní rezervace	Krajský úřad Ústeckého kraje
1682	Buky nad Kameničkou	Přírodní rezervace	Krajský úřad Ústeckého kraje
5919	Černovice	Přírodní památka	Krajský úřad Ústeckého kraje
1004	Hradiště u Černovic	Přírodní památka	Krajský úřad Ústeckého kraje
144	Jezerka	Národní přírodní rezervace	AOPK ČR - RP SCHKO České středohoří
1540	Krásná Lípa	Přírodní památka	Krajský úřad Ústeckého kraje
1003	Lokalita břízy ojcovské u Volyně	Přírodní památka	Krajský úřad Ústeckého kraje
1620	Merkur	Přírodní památka	
646	Na loučkách	Přírodní rezervace	Krajský úřad Ústeckého kraje
5917	Na loučkách II	Přírodní památka	Krajský úřad Ústeckého kraje
278	Novodomské rašeliniště	Národní přírodní rezervace	AOPK ČR - RP SCHKO Slavkovský les
5757	Prameniště Chomutovky	Přírodní rezervace	Krajský úřad Ústeckého kraje
2173	Slanisko u Škrle	Přírodní památka	Krajský úřad Ústeckého kraje
420	Střezovská rokle	Přírodní památka	Krajský úřad Ústeckého kraje
5761	Údlické doubí	Přírodní památka	Krajský úřad Ústeckého kraje

Přírodní park Údolí Pruněrovského potoka (není uvedeno v ÚAP ORP Chomutov), založen v r. 2000 v rozloze 16 km² za účelem zachování geologicky a geomorfologicky vzácného území s hluboce zaříznutým údolím a četnými skalními výchozy (Kýšovický vodopád

FOTKY 3D POHLED

Přírodní park Údolí Pruněrovského potoka

Chráněná oblast

Vysluní
okres Chomutov, Ústecký kraj, Česko

Do plánování Tipy na výlet Přidat do oblíbených

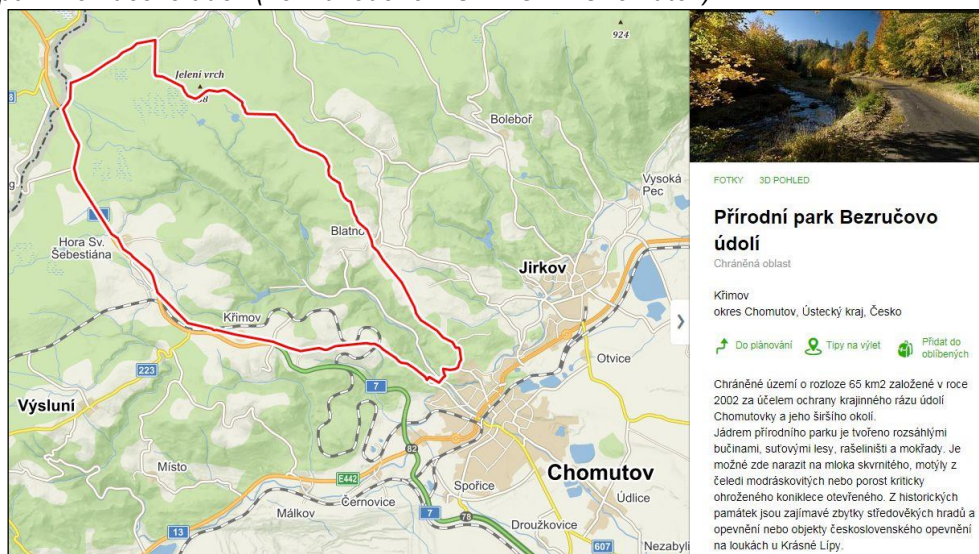
Chráněné území o rozloze 16 km² založené v roce 2000 za účelem zachování geologicky a geomorfologicky vzácného území Krušných hor. Jedná se o hluboce zaříznuté údolí s prudkými svahy a četnými skalními výchozy, na kterých se vytvořil Kýšovický vodopád, nejvyšší vodopády Krušných hor. Výraznou dominantu tvoří také skalní masiv Kokrháč, v jehož okolí roste vzácná a léčivá medvědice lékařská. Nejzajímavější historickou památkou parku je zřícenina hradu Hasištejn.

Další informace na cs.wikipedia.org

Sdílet GPS Označit jako navštívené

Nástroje Nahlásit chybu

Přírodní park Bezručovo údolí (není uvedeno v ÚAP ORP Chomutov)

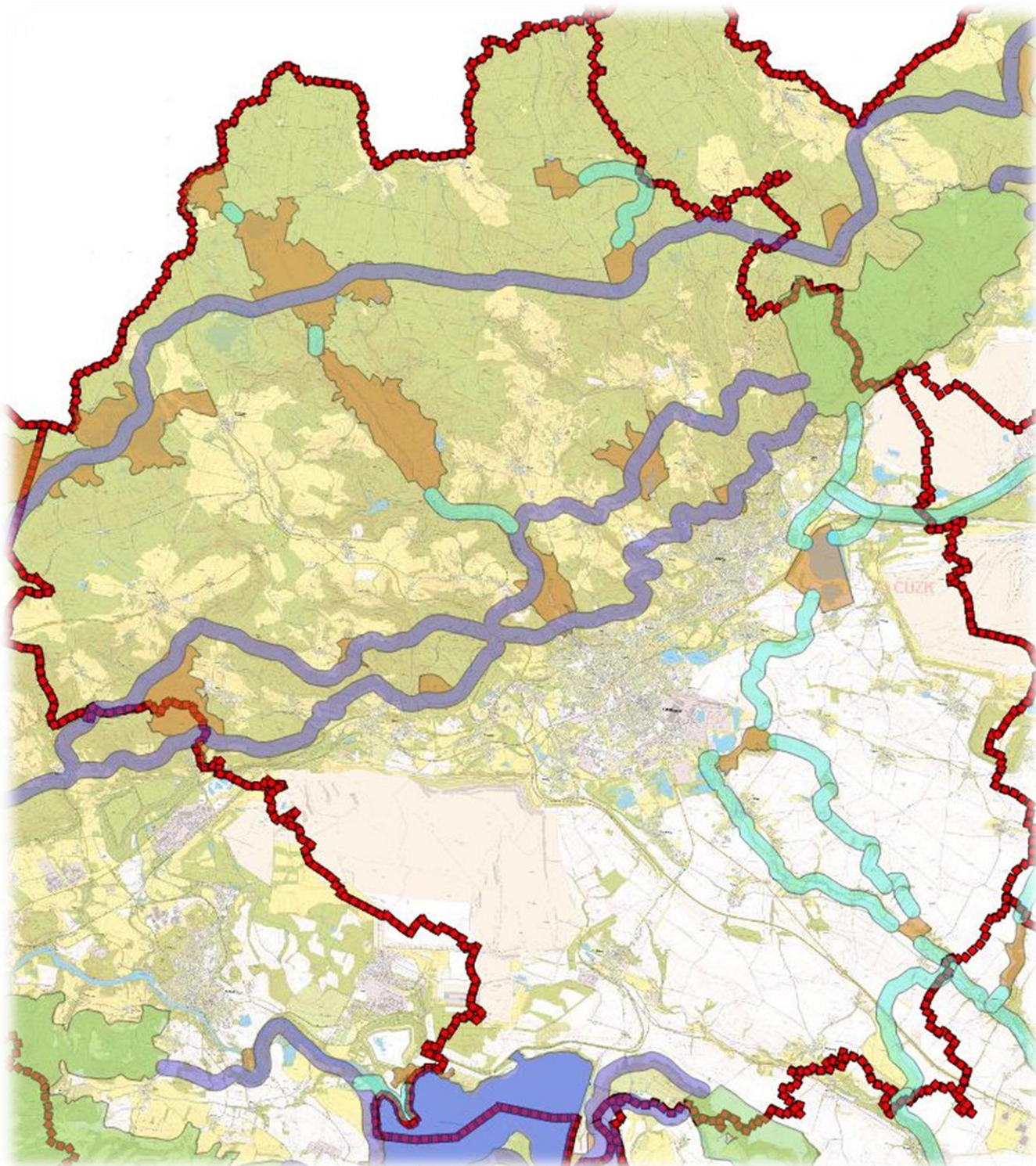
Územní systém ekologické stability:

Systém je projektantem komentován a analyzován:

Řešeným prostorem prochází paralelní trasy nadregionálního biokoridoru K2, přičemž horskému neodpovídají očekávané parametry vegetačních stupňů. V prostoru mezi horským NBK K2 a polyurbanizovaným územím Chomutova jsou vedeny 2 větve mezofilních NBK. Při předpokládané šíři ochranné zóny 2 km se koridory těchto ÚSES překrývají. Lze předpokládat, že Ústecký kraj na úrovni ZÚR provede aktualizaci těchto NBK v souladu s novou metodikou ÚSES.

NRBK K2 (Božidarská rašeliniště - Hřenská skalní města) má osy MB - ekosystémy - mezofilní bučinné (bučiny 4. a 5. veg. stupně), B - ekosystémy - borové (na píscích), H - ekosystémy - horské (zejména smrkové 6. a 7. veg. stupně).

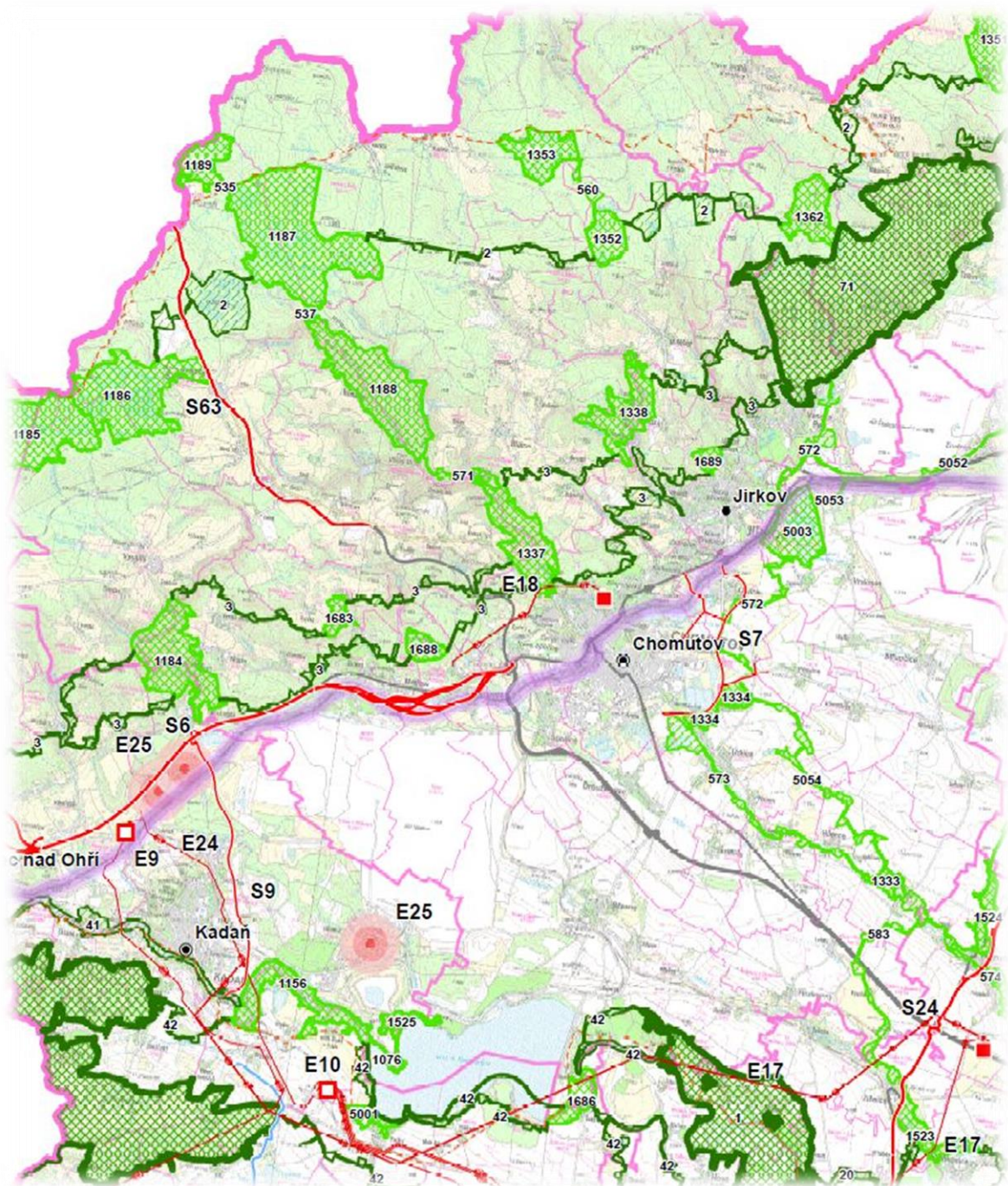
Zdánlivě paralelní svazek NRBK K3 má osu MB - ekosystémy mezofilní bučinné 4. a 5. veg. stupně a osu MH - ekosystémy mezofilní hájové (bukové doubravy a dubové bučiny 3. veg. stupně ojedinele i 2. a 4. veg. stupně)

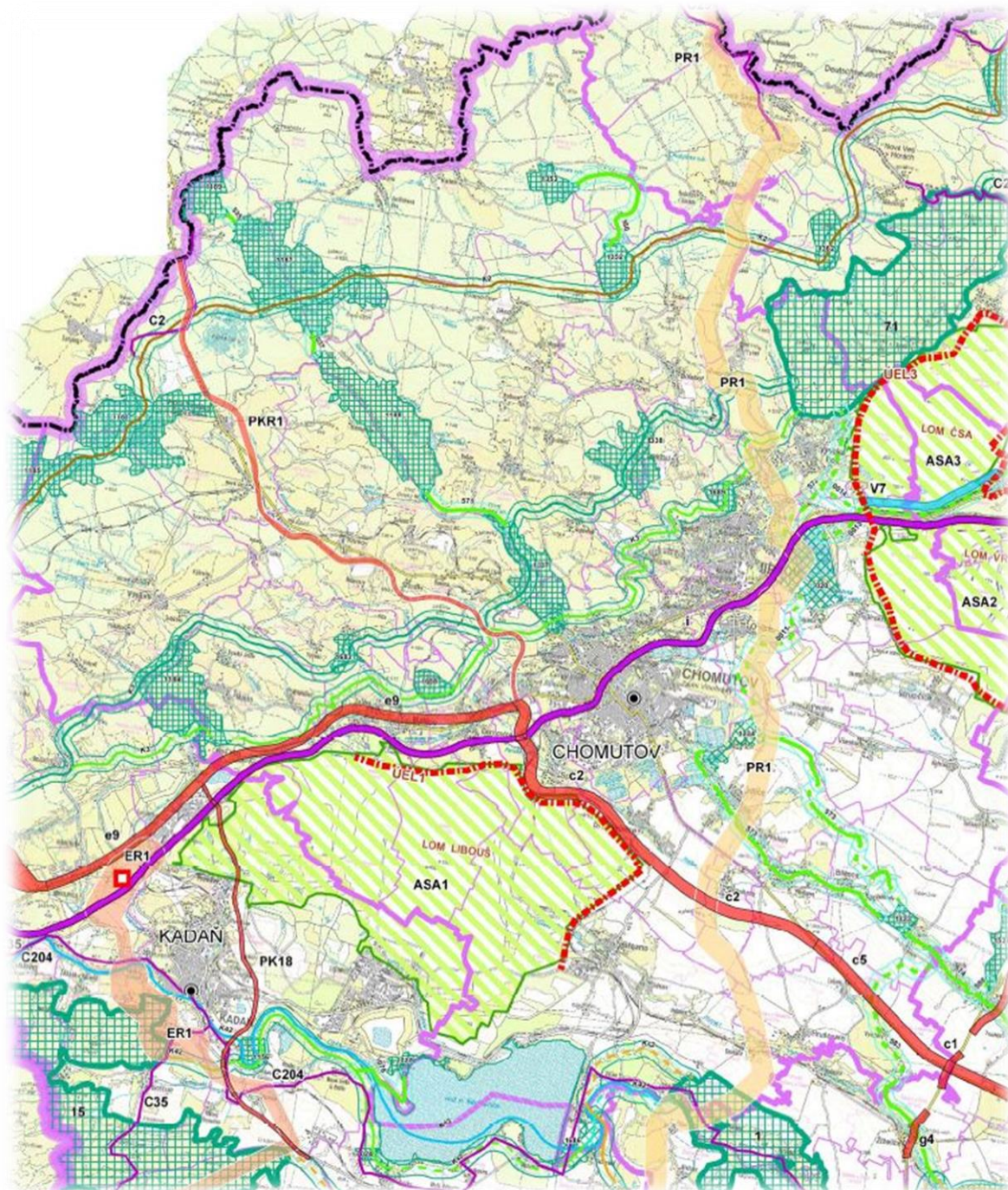
Vyšší hierarchie ÚSES (nadregionální a regionální úroveň) dle ÚAP ORP Chomutov

Vyšší hierarchie ÚSES (nadregionální a regionální úroveň) dle ÚTP NR+R ÚSES ČR

Vyšší hierarchie ÚSES (nadregionální a regionální úroveň) dle ÚAP Ústeckého kraje - 3. úplná aktualizace 2015 Výkres záměrů na provedení změn v území

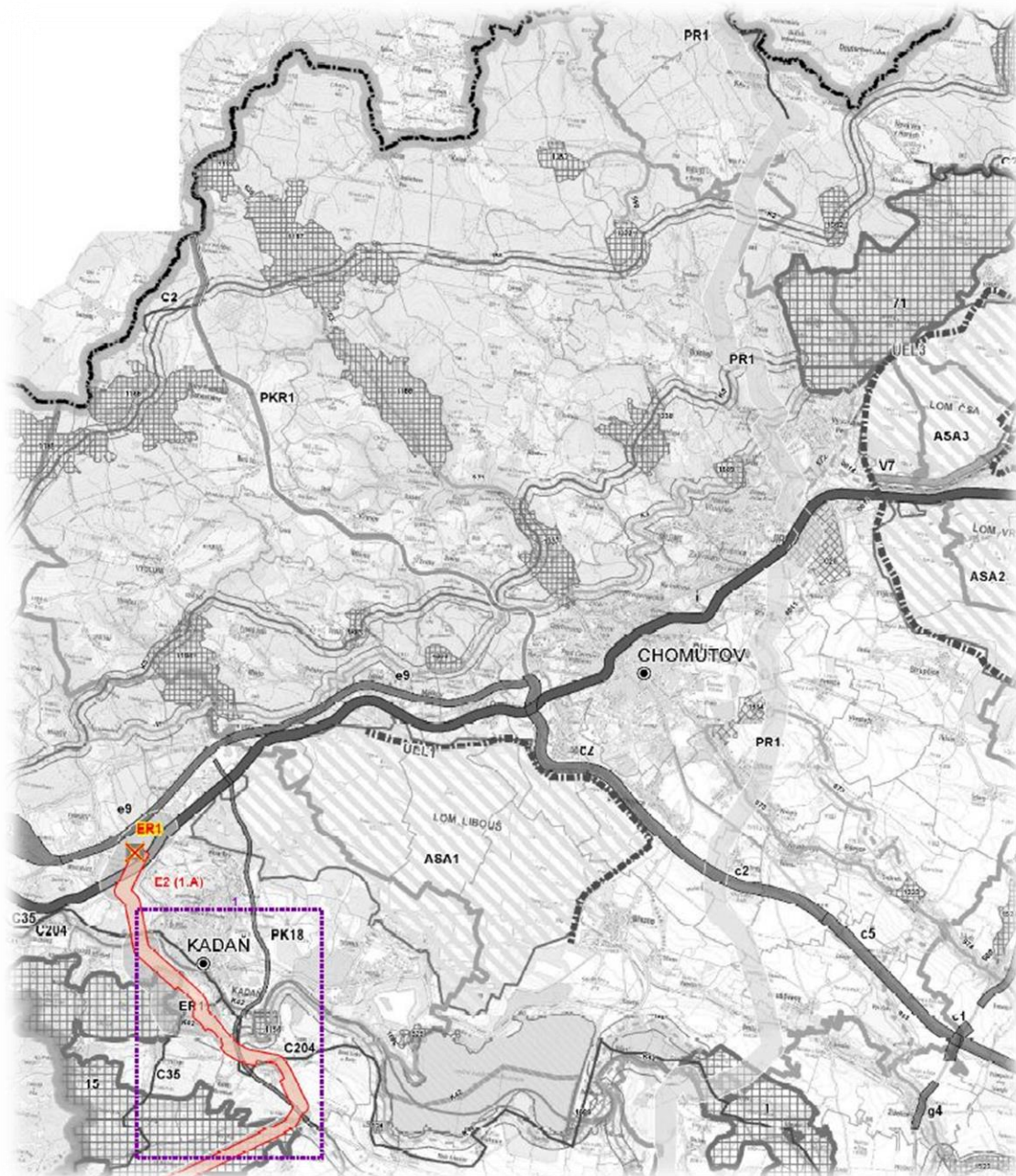

Vyšší hierarchie ÚSES (nadregionální a regionální úroveň) dle ZÚR Ústeckého kraje, 2. výkres ploch a koridorů nadmístního významu, včetně ÚSES (účinnost 20.10.2011)

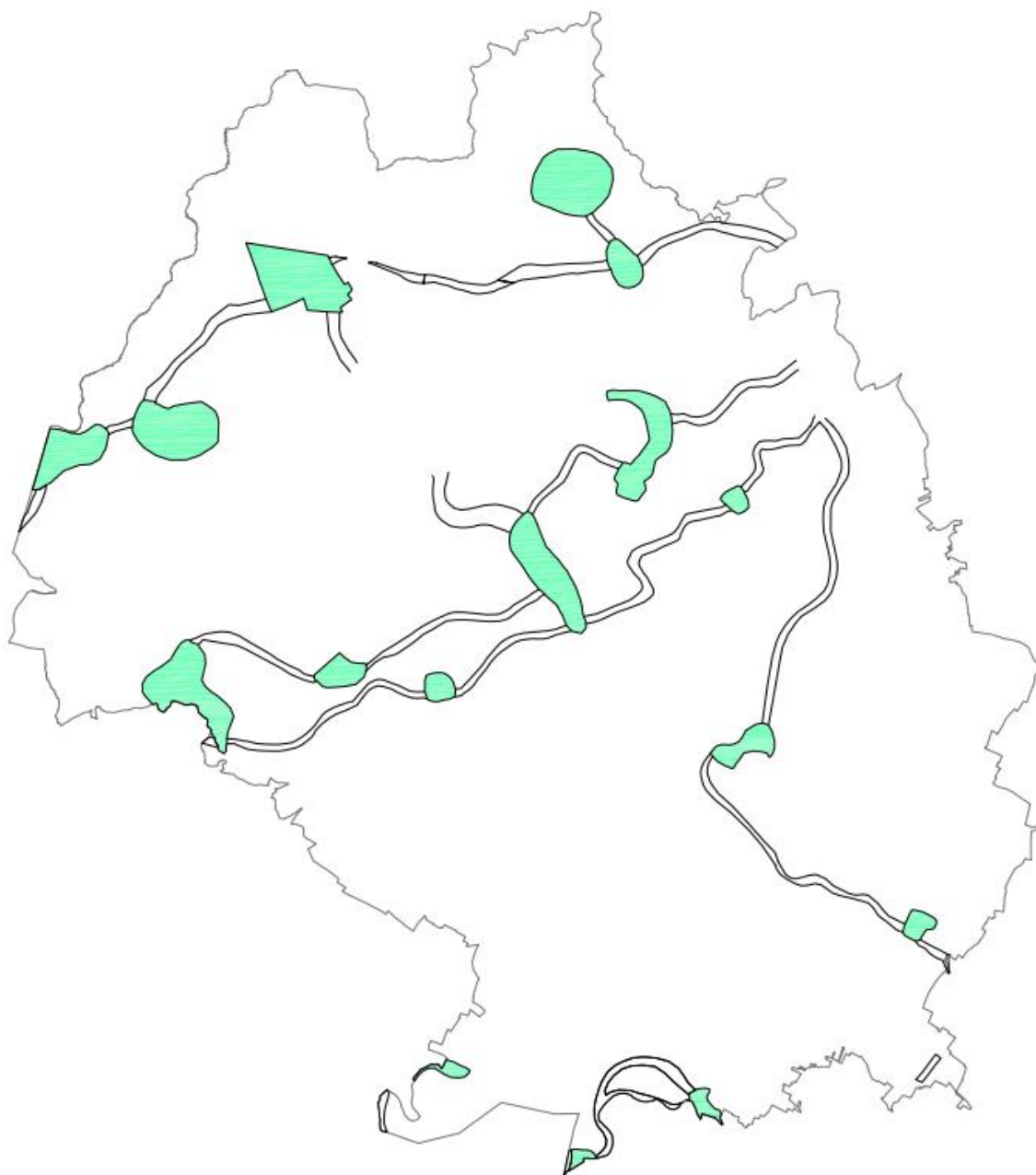
- NRBC
- RBC
- typ NRBK
- borový
- horský
- mezofilní bučinný
- mezofilní hájový
- nivní
- teplomilný doubravní
- vodní
- RBK

Legenda převzata z ÚTP - pro vysvětlení jednotlivých os NRBK:

NRBK K2 hnědá barva - H horské ekosystémy
 NRBK K3 severní větev tmavě zelená - MB mezofilní bučinné ekosystémy,
 jižní větev světle zelená - MH mezofilní hájové ekosystémy
 NRBK K42 modrá V vodní, růžová N nivní, oranžová T teplomilné doubravní ekosystémy

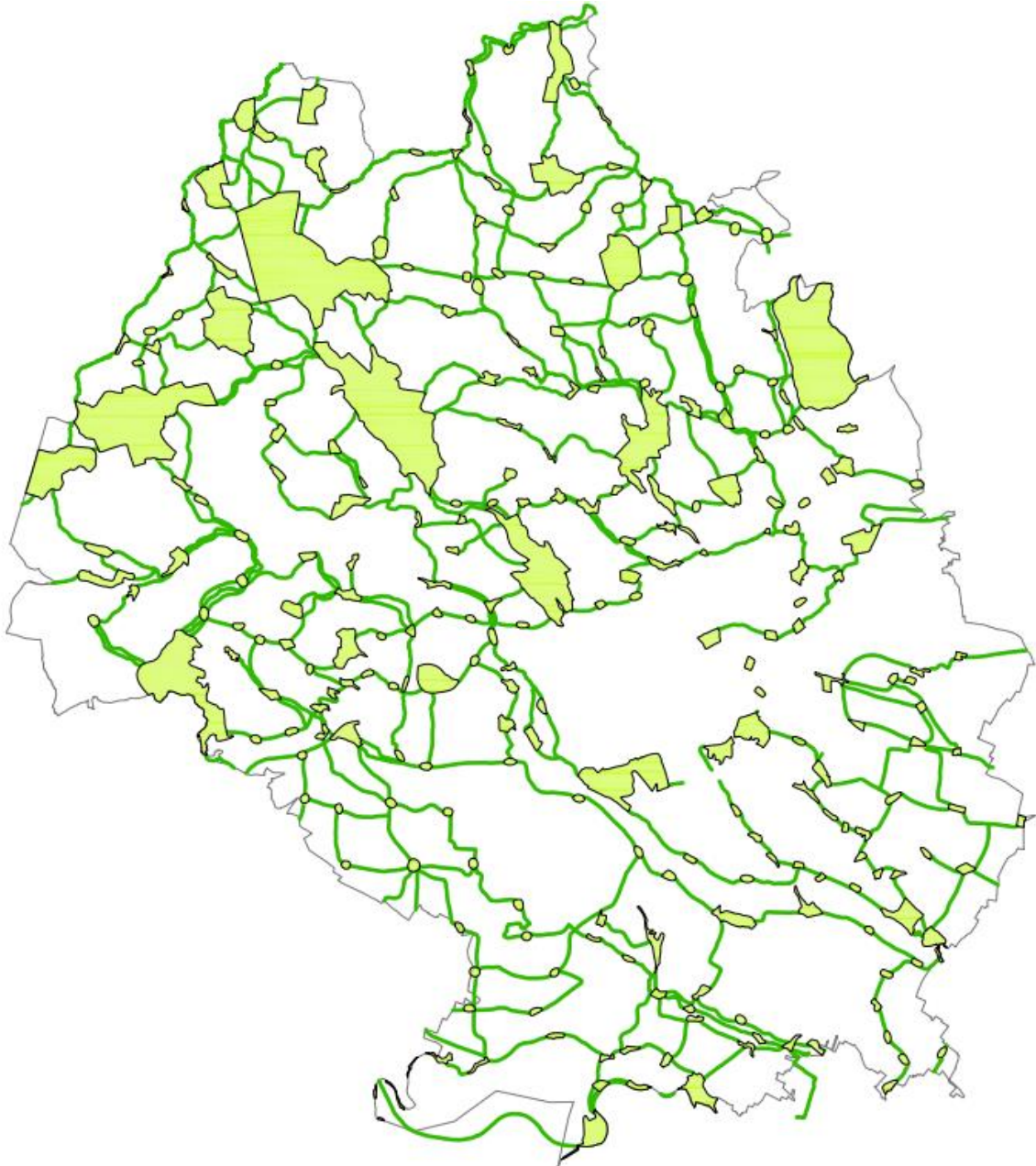

1. aktualizace ZÚR ÚK účinnost 20.5.2017 - 2. výkres ploch a koridorů nadmístního významu, včetně ÚSES (1. aktualizace je ve výkresu červeně, původní barevný výkres je v aktualizaci pouze v odstínech šedé)

Obr.: schéma NR + R ÚSES podle ÚAP

Nadregionální a regionální biokoridory resp. jejich zpřesnění na lokální úrovni jsou v této kapitole převzaty z ÚAP, v kapitole zabývající se přírodními hodnotami je vrstva lokálních ÚSES dále analyzována.

obr.: schéma LÚSES = místního systému ekologické stability dle ÚAP

Pro další zpracování ÚSK proto projektant doporučuje tento přístup:

1. ÚSES dle ÚAP budou konfrontovány:
 - a) z generelem ekologické stability (AGERIS Brno)
 - b) s databází STG podle podkladů ORP Chomutov

2. Na základě analýzy výše uvedených dat bude navržena rámcová korekce ÚSES v intencích platné Metodiky vymezení územního systému ekologické stability MŽP 03/2017 (Metodický podklad pro zpracování plánů územního systému ekologické stability v rámci PO4 OPŽP 2014 - 2020) při dodržení principů vymezení ÚSES vycházejících z ekologických zákonitostí a z biogeografického členění krajiny. "Vzhledem ke skutečnosti, že na většině území obcí je ÚSES již vymezen (v některých případech ovšem ke vztahu k hlavním přírodovědným principům věcně nesprávně), je nutné dodržet i princip přiměřené konzervativnosti. Uplatněním tohoto principu slouží především k minimalizaci zásahů jak do stávajících koncepčních řešení, tak do vymezených skladebných částí ÚSES" (cit. z Metodiky MŽP 2017, str. 46).

3. *Problematika ÚSES v pánevní části bude v ÚSK přepracována. V návrhové části ÚSK bude rámcové řešení ÚSES, přičemž pro jeho vymezení (rozhodování) budou použity tyto podklady:*

- *zatřídění zemědělské půdy podle očekávaného půdního profilu na výsypkách,*
- *vedení – obnova – vodotečí do původního či jiného výstupního profilu včetně vymezení charakteru a parametrů břehové zeleně,*
- *komplexního návrhu řešení ploch GREENFIELDS, tj. zelených ploch vzniklých po ukončení těžby, ploch, které jsou mimo ZPF a PUPFL,*
- *urbanistické a krajinářské záměry návrhu ÚSES včetně zapracování (nebo korekce) plánu rekultivací,*

Další pojmenované přírodní symboly:

ÚSK v rozborové části převezme tyto jevy:

- *národní přírodní rezervace*
 - *přírodní rezervace*
 - *národní přírodní památka*
 - *přírodní památka,*
 - *ostatní zvláště chráněná území (pokud jsou)*
 - *významný krajinný prvek registrovaný*
 - *přírodní park Údolí Prunéřovského potoka*
 - *přírodní park Bezručovo údolí*
- Tyto údaje jsou dále prezentovány v kapitole přírodních hodnot.*

b) vnímání kulturně historických symbolů:

Krajina po staletí utvářená člověkem je vnímána jako kulturní dědictví, které podle Evropské úmluvy o krajíně přispívá k upevnění evropské identity. Výbor světového dědictví v roce 1992 definoval tři základní kategorie kulturních krajín:

- 1. komponovaná kulturní krajina navržená a vytvořená záměrně člověkem,*
- 2. organicky vyvinutá krajina (dvě podkategorie: reliktní krajina, kontinuální - stále se vyvíjející krajina),*
- 3. asociativní kulturní krajina.*

Variabilita přírodních podmínek a motivace činnosti člověka v krajíně v průběhu času způsobily a dále způsobují překrývání starších vrstev vývoje a jejich prolínání, proto téměř nikdy nelze krajínu zařadit do jedné kategorie. Pro zachování povědomí kulturní identity je ale nutné dochované fragmenty historické kulturní krajiny popsat a chránit. To platí stejně i v řešeném území.

Na našem území dostala krajina svou výraznou tvářnost při středověké kolonizaci, kdy k jednotlivým vznikajícím sídlům přiřadili lokátoři pozemky. Po odlesnění se pozemky jednotlivých vlastníků rozdělily na lány, úseky a tratě a ty se vymezily cestami, mezemi a kamennými snosy. Postupně začaly hranice (linie) v krajíně zarůstat keřovou a stromovou vegetací, která vytvořila spolu s různými zemědělskými kulturami a lesy pestrou krajinnou mozaiku.

V řešeném území jsou převažujícím typem venkovské zástavby v krušnohorské části lánové vsi ulicové (např. Březeneč, Volyně u Výsluní), lánové vsi radiální (např. Radenov, Květnov, Šerchov) a lánové vsi radiální návesní s různými tvary návší (např. Blatno, Křimov). Dále jsou zde zastoupeny méně početně údolní lánové vsi (např. Kalek, Nová Ves u Křimova) a novověké rozptýlené vsi (např. Svahová, Lesná). V pánevní části převažují malé návesní vsi (s ostatními tvary návší, např. Voděrady, Škrle, Vičice, Stranná), dále jsou zastoupeny ortogonální návesní vsi se čtyřstrannou návší (např. Pesvice, Vrskmaň, Strupčice), méně s dvoustrannou návší (např. Otvice), malé vsi s obdélnou návší (např. Lažany u Chomutova, Všehrdy) a dále vsi s návší nepravidelnou (např. Spořice, Sušany). Chomutov, Jirkov, Údlice a Místo jsou z hlediska typu zástavby řazeny mezi města ortogonální středověká, Hora sv. Šebestiána a Výsluní mezi města ortogonální novověká, Březno mezi města nevyhraněná.

Další výrazná cílená tvorba krajiny probíhala v době baroka, kdy mnohá panství byla záměrně kompozičně utvářena a do krajiny se umísťovaly kromě mlýnů, hamrů, hospodářských dvorů a ostatních produkčních objektů také četné sakrální stavby. Upravovaly se původní starší kostely na

mnohdy mohutné barokní stavby (např. kostel sv. Matouše v Přečáplech) a stavěly se kostely nové (např. kostel sv. Václava v Kalku, kostel sv. Petra a Pavla v Březně, kostel sv. Václava ve Vysočanech, kostel sv. Michaela Archanděla v Blatně). Přímou v krajině se umísťovaly poutní kostely na výrazných vyvýšených místech (v řešeném území např. kostel Navštívení Panny Marie v Květnově), kaple křížových cest, kapličky, výklenkové kaple, boží muka, kamenné kříže a sochy a nespočet kovových křížků. Tyto drobné sakrální stavby výrazně dotvářejí krajinu z hlediska estetického i duchovního (symbolického) rozměru.

Členění krajiny prodělalo změny několikrát v historii díky scelování a znovu rozdělování pozemků. Nejvýraznější byla změna v minulém století, kdy už těžká mechanizace při socialistické kolektivizaci umožnila „rozorání mezí“ a tím na většině území zmizelo po staletí charakteristické členění plužiny. Pouze ve vyšších členitějších oblastech s méně úrodnou půdou je staré dělení plužiny místy dosud čitelné. V řešeném území je původní členění plužiny čitelné např. na správním území obcí Místo, Blatno, Boleboř (nezalesněná jižní část), Jirkov (západní část), Křimov (část), Málkov (nejsevernější část).

V řešeném území je nynější členění krajiny výrazně ovlivněno těžební činností (zaniklá sídla, změna vodního režimu, mohutné přesuny zeminy).

Některé dochované hmotné projevy vývoje sídel a krajiny jsou chráněny podle památkového zákona, přičemž v území ORP Chomutov jde o tyto objekty a areály (zdroj: Památkový katalog):

Národní kulturní památky: nejsou v ORP zastoupeny.

Památkové zóny: Chomutov.

Kulturní památky: pro jejich množství v řešeném území nejsou vyjmenovány, lze je dohledat v památkovém katalogu na internetu podle jednotlivých katastrálních území.

Stavby a krajina

Historické symboly (hrady, zámky, tvrze, církevní stavby apod.) budou vyhodnoceny jako pozitivní.

Vztah sídlo – krajina je součástí sekundární struktury.

Pro vymezení a hodnocení terciární struktury je rozhodujícím zjištěním důvod a rozsah postupné urbanizace území:

Území bylo urbanizováno v pánevní části jako standardní oblast s vhodnými podmínkami pro zemědělství s obchodním a specifickým potenciálem pro přeshraniční obchod se Saskem. Současně územím procházely tradiční obchodní cesty Praha – Sasko včetně propojení sledu královských měst. V tomto smyslu bylo jistě jedinečné postavení města Chomutova.

Hodnota sídel je dodnes patrná – např. kostely a hřbitovy jsou ve většině obcí, s významem aglomerace Chomutova byly posíleny další obce – zejména Jirkov, Otvice, Údlice.

Hodnota sídel je podpořena významnými objekty – zámky v návazných obcích pánevní části, samozřejmě ojedinělý je komplex zámku Červený Hrádek.

Hodnota sídel v horské části překročila původní vztah člověk – krajina – v důsledku těžby rud = Místo, Výsluní, Hora Svatého Šebestiána (podobně v ORP Litvínov Hora Svaté Kateřiny) včetně zpracování: Kalek, Gabrielina Huť.

Stavební rozvoj souvisí s industriální dobou 19. století + železnicí. Teprve železnice iniciovala propojení sídel podkrušnohorské pánevní oblasti včetně propojení do Ústí nad Labem a dále na hlavní koridor Praha – Drážďany. Lokální propojení Chomutov – Vejprty a Chomutov – Žatec bylo využito pro dopravu zboží, obce na těchto trasách (v měřítku ORP) pro vlastní rozvoj železnici nevyužily.

Stavby a krajina mají tyto razantní projevy:

- a) *polyurbanizované území Chomutovské aglomerace podpořené průmětem zástavby do hradby krušnohorských svahů,*
 - b) *nevratné změny v důsledku povrchové, ale i podzemní těžby hnědého uhlí,*
 - c) *novodobé technické stavby, které neodpovídají měřítku původní krajiny*
- ad a) Města Chomutov a Jirkov měla naštěstí dostatek místa, aby se rozvinula zejména v pánevní části. Jistě, dílčí přesahy do prostoru Krušných hor nastaly, lze je však akceptovat. Otázkou zůstává, jak se v tomto smyslu postavit k potenciálu území = územním plánům. V jiné části textu zůstává názor zpracovatele, že není cílem rozvojové záměry rušit, pouze v odůvodněných případech – což může být tato situace – korigovat dalšími podmínkami.*

Ad b) Přetvoření krajiny v důsledku důlní činnosti má dvě roviny hodnocení:

Jednak dochází ke změně reliéfu, změně bioty (jezero Libouš) a celkových podmínek pro další rozvoj přírodních složek. Zde lze rámcově přijmout připravované (realizované, rozpracované rekultivace), přidanou hodnotou ÚSK je pak revize územního systému ekologické stability a vymezení ploch příměstské rekreace.

Druhou rovinou hodnocení je přijetí = akceptování = skutečnosti, že tyto plochy nebudou ani ve střednědobém horizontu využitelné pro stavební záměry z hlediska nestabilního podloží v důsledku propadu důlních šachet (viz hlubinná těžba – např. Pražská Pole) či postupného poklesu nasypané hlušiny (viz silnice I/13 do Komořan po Ervěnickém koridoru).

Ad c) ÚSP by měla upozornit na realizované stavby, jejichž měřítko krajině neodpovídá. V případě umělých vodních nádrží se jedná o přehradní hráze, zde nezbývá než stav akceptovat jako nevratný proces a hledat výhody – např. nové výhledy do krajiny včetně kompozičních záměrů. V případě liniových staveb se jedná o nalezení principu, jak tyto záměry eliminovat, popř. jim předcházet, viz následující obrázek – trasa plynovodu Gazela.

Druhou v tomto smyslu nevyhovující stavbou je komplex zemědělských sil v Nových Spořičích, zcela vybočujících měřítku krajiny:

Samostatným tématem jsou jistě větrné elektrárny – v řešeném území u Hory Svatého Šebestiána, z hlediska širších vztahů větrný park v Rusové (ORP Kadaň) a v Nové Vsi v Horách (ORP Litvínov).

V případě větrných elektráren vložíme do rozhodovacího procesu kritérium vratných a nevratných změn a kritérium rizika návazného znehodnocení krajiny.

Větrné elektrárny ve střednědobém pohledu – tedy přes několik generací – pravděpodobně v tomto smyslu svoji posici obhájí jako stavby, nezakládající nevratný proces znehodnocení krajiny.

b) 2 Analýza vazeb sídel a krajiny (např. kvalita přístupu ze sídla do volné krajiny, schopnost krajiny zabezpečovat krátkodobou rekreaci, poměr mezi rozvojovými potřebami sídla a možnostmi jejich naplnění v krajině, vazba přírodních složek)

Samostatnou přílohou průzkumů a rozborů je analýza sídel, přičemž jedním z ukazatelů této analýzy je komunikační kostra sídla a návaznost sídla do krajiny. Následující informace jsou pak shrnutím této problematiky.

b) 2.1 Kvalita přístupu ze sídla do volné krajiny

Kvalita přístupu sídla do krajiny se odvíjí v obecné úrovni od urbánních překážek, kterými jsou:

- přirozené překážky – vodní toky, konfigurace terénu, znemožňující jeho prostupnost
- umělé překážky, vytvořené činností člověka:
 - stavby dopravní a technické infrastruktury, zejména železnice,
 - specifické užívání území – ohrady, obory, vodárenská pásma
 - souvisle uzavřené území např. liniovou zástavbou podél vodních toků
 - uzavřené areály užívané ve specifickém režimu – armáda

Sama přítomnost těchto překážek neznamená fatální znehodnocení přístupu sídla do volné krajiny a naopak – není nezbytné, aby byla volná krajina přístupná kdykoliv a odkudkoliv. Naopak – kvalita přístupu ze sídla do volné krajiny je projevem současné doby, kombinací (pocitu) osobního bezpečí v krajině a volného času, který má společnost k dispozici.

Přístup ze sídla do krajiny historicky zprostředkovala síť účelových komunikací, které byly určeny jako přístup pro správu a údržbu krajiny, výjimečně avšak typicky pro řešené území – pak jako kupecké stezky, později silnice.

V reálném prostoru ORP Chomutov se jedná o zvykový projev, kterému se postupně občanská společnost přizpůsobila, přičemž nevratné urbánní překážky jsou eliminovány jak územním plánováním, tak reálným trasováním alternativních přístupů.

Následující schéma zobrazuje elementární přírodní i antropogenní překážky:

- dálnici D7, na kterou si teprve zvykáme, včetně jejího prodloužení jako silnici I/7 ke hraničnímu přechodu do SRN,
- silnici I/13 včetně jejího přechodu na čtyřpruh v místě MÚK s dálnicí D7,
- celostátní železnice 120, 130 a 140,
- regionální železnice do Vejprta a do Jirkova,
- vodní toky Ohře a Chomutovka

Specifické fatální překážky dále tvoří plochy povrchové těžby hnědého uhlí, ostatní energetické stavby (např. odkaliště Vysočany) a státní hranice do SRN.

Nezobrazenými specifickými překážkami do přechodu do krajiny jsou trasy horkovodu z Chomutova do Pruněřova, Podkrušnohorský příváděč, letiště Otvice.

Přírodními překážkami jsou nepropustná údolí včetně vodních nádrží – zásobníků pitné vody – VN Jirkov a VN Kamenička, vodní nádrž Nechranice, svahy Krušných hor a maloplošně chráněná území (rašeliniště), přírodní parky Bezručovo a Pruněřovské údolí. Specifickým limitem je areál zámku Červený Hrádek s oborou.

Za překážku naopak nepovažujeme silnice II. třídy a silnice nižších tříd.

Obr: schéma vybraných omezujících faktorů: dálnice D7 a její pokračování jako I/7, železnice, povrchové doly, Ohře, Chomutovka a na severu (červená barva) státní hranice.

Zajímavostí řešeného území je skutečnost, že základní silniční tahy, považované za urbánní překážky, nevedou (s výjimkou silnice I/13 přes Černovice, Málkov a Zelenou) přes obce.

Shrnutí problematiky je uvedeno v následující tabulce. Tabulka zobrazuje hodnocení jednotlivých sídel, ve fázi návrhu ÚSK pak bude zohledněno jejich třídění (polyurbanizované, urbanizované a bodové sídlo), resp. podíl obyvatel, dotčený hodnoceným parametrem přechodu do volné krajiny.

V neposlední řadě upozorňujeme na časový faktor – ukončení těžby = zlepšení přechodu do krajiny, naopak zkapacitnění silnice I/13 směr Prunéřov.

obec	místní část	dálnice D7	silnice I/13	celestátní železnice	ostatní železnice	povrchové doly	přírodní překážky	jiné překážky	státní hranice	vyhodnocení
Bílence	Bílence									⊕
	Škrbe									⊕
	Voděrady									⊕
Blatno	Blatno									⊕
	Bečov									⊕
	Hrádečná									⊕
	Květnov									⊕
	Mezihoří									⊕
	Radenov									⊕
	Šerchov									⊕
	Zákoutí									⊕
Boleboř	Boleboř									⊕
	Jindřišská									⊕
	Lesná									⊕
	Orasín									⊕
	Svahová									⊕
Březno	Březno									⊕
	Dětenice									⊕
	Holetice									⊕
	Kopeček									⊕
	Nechranice									⊕
	Stranná									⊕
	Střezov									⊕
	Vičice									⊕
Černovice	Černovice									⊕
Droužkovice	Droužkovice									⊕
Hora Svatého Šebestiána	Hora Svatého Šebestiána									⊕
	Nová Ves									⊕
	Pohraniční									⊕
Hrušovany	Hrušovany									⊕
	Lažany									⊕
	Vysočany									⊕
Chomutov	Chomutov									⊕
Jirkov	Jirkov									⊕
	Březeneč									⊕
	Červený Hrádek									⊕
	Jindřišská									⊕
Kalek	Kalek									⊕
	Jindřichova Ves									⊕
	Načetín									⊕
Křimov	Křimov									⊕
	Celná									⊕
	Domina									⊕
	Krásná Lípa									⊕
	Něbovozy									⊕
	Strážky									⊕
	Suchdol									⊕
Málkov	Málkov									⊕
	Lideň									⊕
	Vysoká									⊕
Místo	Místo									⊕
	Blahuňov									⊕
	Vysoká Jedle									⊕
Nezabylice	Nezabylice									⊕
	Hořeneč									⊕
Otvice	Otvice									⊕
Pesvice	Pesvice									⊕
Spařice	Spařice									⊕
Strupčice	Strupčice									⊕
	Hošnice									⊕
	Okarň									⊕
	Sušany									⊕
Údlice	Údlice									⊕
	Přečaply									⊕
Vrskmaň	Vrskmaň									⊕
	Zaječice									⊕
Všehrdy	Všehrdy									⊕
Všestudy	Všestudy									⊕
Výsluní	Výsluní									⊕
	Kýšovice									⊕
	Soběčice									⊕
	Třebiška									⊕
	Úbočí									⊕
	Volyně									⊕
Vysoká Pec	Vysoká Pec									⊕
	Drmalý									⊕
	Pyšná									⊕

b) 2.2 Schopnost krajiny zabezpečovat krátkodobou rekreaci

Jedná se o kvalitativně jiný náhled, rozdíl spočívá v kvalitě navazující krajiny. Zásadně jsou všechna sledovaná sídla napojena na okolní krajinu a krajina schopnost zabezpečit krátkodobou rekreaci vykazuje ve všech případech.

Obr.: Schéma krátkodobé rekreace: cyklostezky, vedené mimo silniční těleso jsou zvýrazněny čárkovanou čarou.

Celoroční rekreace

Řešené území je vybaveno rozvíjející se sítí cyklistických stezek (viz nová trasa v Březně), atraktivní území je vybaveno standardním systémem značených turistických tras. Kromě organizovaných tras je jak zemědělská, tak horská – náhorní část vybavena kvalitními účelovými komunikacemi, které umožňují rekreační cyklistiku.

Město Chomutov má k dispozici vzdělávací a společenský areál – Podkrušnohorský zoopark Chomutov.

Letní rekreace:

Přiložené chéma zobrazuje posice přírodních rekreačních areálů (koupališť) v Chomutově (Kamencové jezero), v Jirkově, při Nechranické přehradě a v údolí Pruněřovského potoka. Obce Málkov-Zelená, Spořice, Droužkovice, Údlice, Strupčice a Vysoká Pec mají v obci vlastní koupaliště.

Chomutov - Kamencové jezero

Jirkov – Novomlýnský rybník

Víkletice – Nechranická přehrada

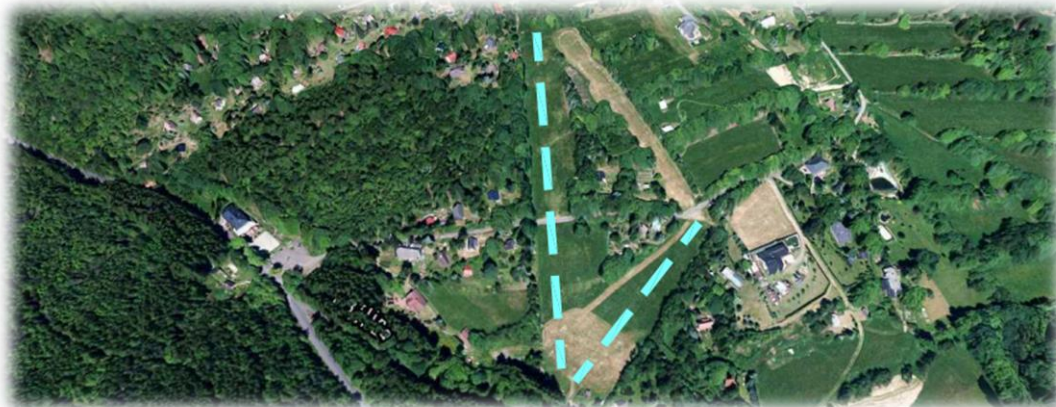
Pruněřov – přírodní koupaliště

Zimní rekreace:

V řešeném území jsou k dispozici lyžařské areály Pyšná a Mezohoří a sjezdovka v Boleboři. Segment cyklostezek v horské části je v zimě využíván jako Krušnohorská lyžařská magistrála.

Svahová - sjezdovna

Ski areál Mezohoří

Ski areál Pyšná

Ve všech případech jsou zimní střediska vybavena potřebným provozním a technickým zázemím, areál v Mezohoří má v územním plánu vymezenou plochu pro kapacitní parkoviště.

b) 2.3 Poměr mezi rozvojovými potřebami sídla a možnostmi jejich naplnění v krajině

Posice sídla v krajině je z hlediska primární struktury limitována těmito faktory:

- plochami lesa v rozsahu převzatého jevu ÚAP,
- plochami zemědělského půdního fondu v I. a II. stupni přednosti ochrany v rozsahu převzatého jevu ÚAP,
- vodními toky a vodními plochami v rozsahu jevů dle ÚAP
- záplavovým územím Q100 vodních toků včetně aktivní zóny záplavového území v rozsahu jevu dle ÚAP.

Výše uvedené posice jsou nepřekročitelné.

Výkres tyto nepřekročitelné posice zpřesňuje (stupeň I. a II., kategorie lesa) a doplňuje o další jevy, které jsou limity v území založenými na správních rozhodnutích, tedy v podstatě o informace, vztahující se k terciární struktuře v tomto rozsahu:

- ochrana horninového prostředí:
 - chráněné ložiskové území,
 - územně ekologické limity těžby hnědého uhlí
- plošná ochrana přírodních hodnot území:
 - přírodní park,
 - území NATURA EVL a PPO
 - národní přírodní památka,
 - památný strom,
 - přírodní památka,
 - významný krajinný prvek registrovaný

Princip je jasný: všechny jevy terciární struktury předmětem subjektivního zájmu resp. hodnocení: ložisko nerostných surovin můžeme odepsat, památný strom pokácet a za národní přírodní památku můžeme prohlásit cokoli, na co vytvoříme legislativní prostor.

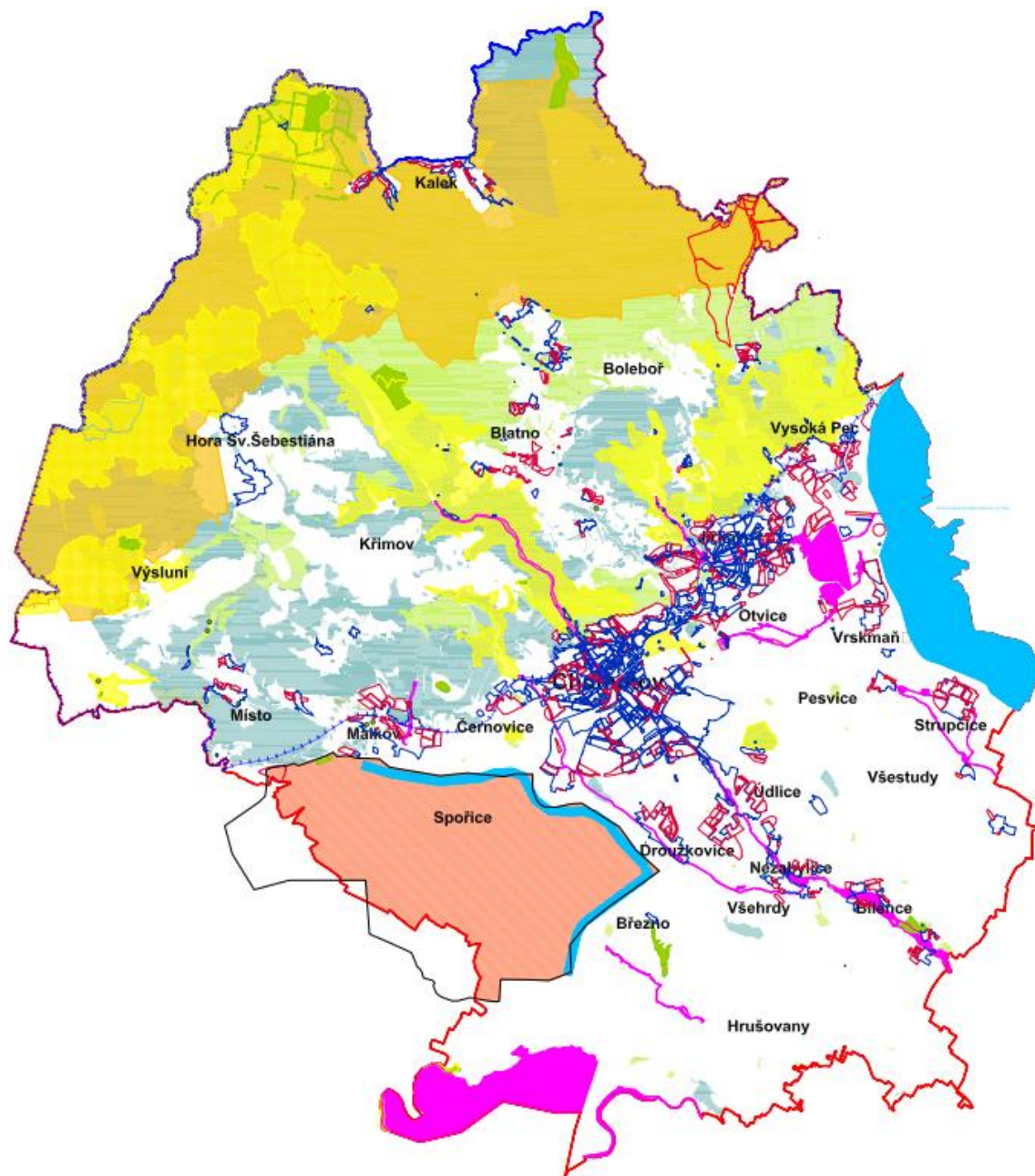
Výše uvedená omezení jsou v titulku odstavce možnostmi resp. limity naplnění rozvojových potřeb sídel a tvoří platformu, do které bylo promítnuto zastavěné území a zastavitelné plochy dle jevů ÚAP.

Současně platí, že případné střety by měly vyplývat z platných územních plánů a jejich změn, případně budou korigovány územními plány novými.

Kromě výše uvedených limitů nastaví návrhová část územního plánu další omezení v tomto rozsahu:

- údolní nivy – tj. území, kudy bude vždy odtékat voda a další rozvoj území = umístování staveb - zde nemá co pohledávat a to bez ohledu na vyhlášené záplavové území. To je důvod, proč jsou sledované vodní toky rozlišeny podle původního – nepůvodního koryta: Původní koryto v nezastavěném území, mimo les anebo mimo útvar přírodně blízký by mělo mít údolní nivu vymezenou pro potřeby rozhodování dotčených orgánů. Současně platí tolerance urbanizovaného území, v případě jeho přesahu do údolní nivy uměle vytvořeného koryta bude avizována potřeba vymezení záplavového území v případech, kdy tomu tak není. Zde je možnost propojení ÚSK s databází Povodí Ohře.
- významné krajinné horizonty a přírodní dominanty – tj. území, které bude z hlediska hodnot krajiny zásadní. Zastavěné území zde bude hodnoceno jako riziko, zastavitelné území jako záporný potenciál
- ochrana lesa či předlesových formací: jedním z cílů ÚSK je zobrazení krajiny podle skutečného stupně vývoje resp. využití (zemědělství) a vymezení sukcesních ploch, které jsou zásadní pro rozsah biodiverzity a které jsou schopny ochránit resp. nahradit okraje lesa

evidované v LHP k těžbě. I v tomto případě bude zastavěné území rizikem a zastavitelné plochy negativním potenciálem.

Obr.: schéma průmětu zastavěného území a zastavitelných ploch do sledovaných limitů využití území

b) 2.4 Vztah potřeb sídla a přírodních složek

Vzájemný vztah – při vyloučení historické zástavby – je vytvořen na platformě současné legislativy. V principu jsou tedy sídla a přírodní složky slučitelné, v zastavěném území se prolínají. Návrh ÚSK hodnotí i polyurbanizované území jako krajinu (její součástí) s tím, že zde bude minimum potřeb krajiny z hlediska ÚSES, propustnosti, hydrologie vůči potřebám sídla vymáháno.

Negativní vzájemné vztahy lze vysledovat v těchto případech:

- plochy BROWNFIELDS, které jsou charakterem užívání rizikem pro navazující hydrologii a kvalitu půdy,
- expozice zastavěného území – bezprostřední kontakt s plochami lesa, jak se projevuje v případě zahrádkových osad a obytného území. I zde je zapotřebí rozlišovat míru neslučitelnosti s ohledem na další hodnoty a potenciály lesa.
- opakovaně připomínáme nepříjemnou zástavbu niv vodních toků.

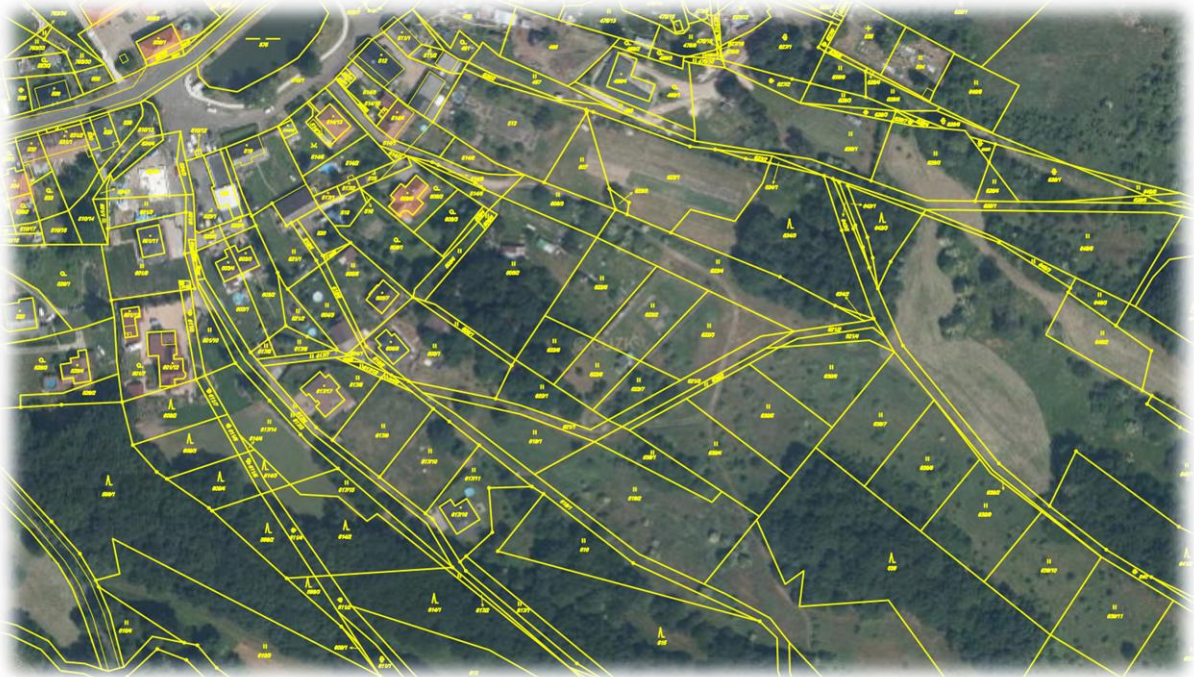
Obr.: příklad expance zastavěného území do lesního prostoru. Kontaktní prostor les – trvalý travní porost je zcela znehodnocen. Opačně je exponován okraj lesa, o zachování přiměřené vzdálenosti od lesa (legislativně 50 m) nemluvě. Jedná se o „stav“ – tedy riziko.

Obr.: příklad postupného omezování původní stavby krajiny novou zástavbou. Pruhy vynechané zástavby nejsou úmyslem, jedná se o náhodný stav vyplývající z vlastnických vztahů. Stav = riziko, návrh = hrozba.

Obr.: příklad postupné likvidace původní zeleně uzavřením lesní plochy zastavěným územím – jedná se o znehodnocení lesního potenciálu.

Obr.: příklad neřízené expanse zástavby do údolní nivy Březeneckého potoka. Nutno vymezit údolní nivu, stanovit koncepci krajiny a z toho vyplývající urbanistickou strukturu s tím, že tímto postupem lze dosáhnout souladu potřeb sídla a navazující krajiny. V opačném případě budou krajina i budoucí zástavba znehodnoceny.

Obr.: příklad umístění zahrádkových osad v lesním porostu.

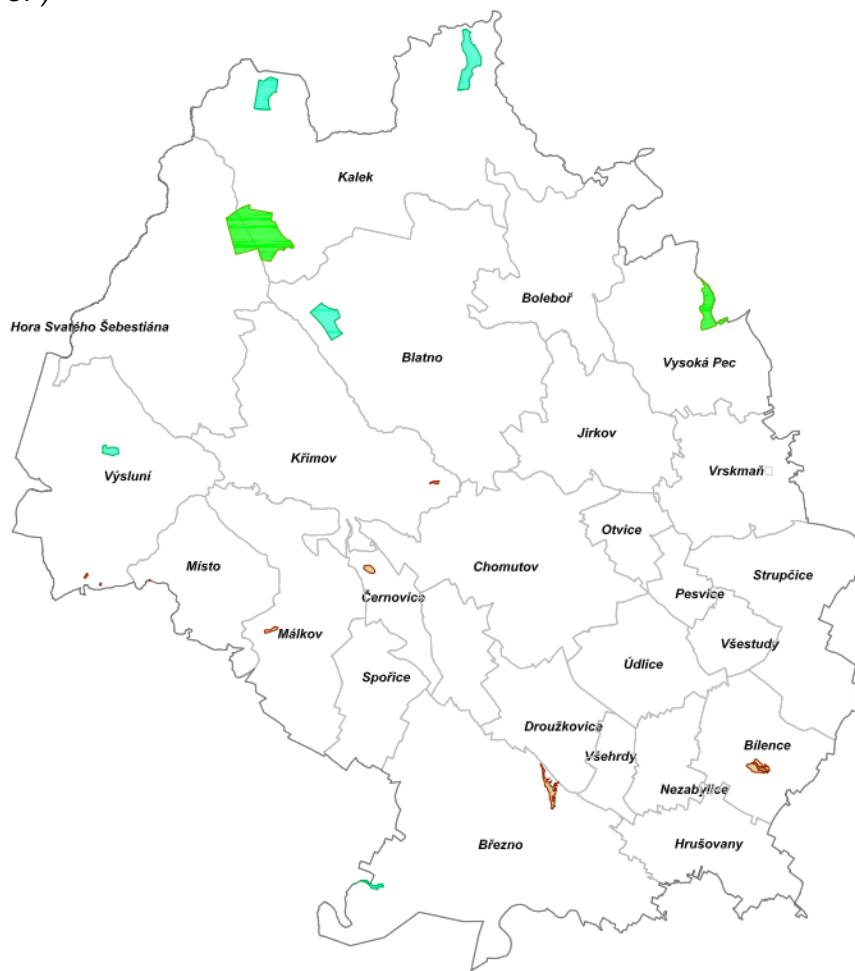
b) 3 Hodnoty území (přírodní hodnoty, historické a kulturní hodnoty, estetické hodnoty), zpravidla vč. jevů, jež budou v souhrnném vyhodnocení doporučeny k doplnění do ÚAP (např. významné krajinné dominanty, krajinné horizonty, kompoziční osy v krajině, kulturně-historické hodnoty krajiny)

b) 3.1 Přírodní hodnoty

a) **přírodní hodnoty převzaté z ÚAP:**

- národní přírodní rezervace
- přírodní rezervace
- národní přírodní památka
- přírodní památka,
- ostatní zvláště chráněná území
- významný krajinný prvek registrovaný
- přírodní park Prunéřovské údolí
- přírodní park Bezručovo údolí

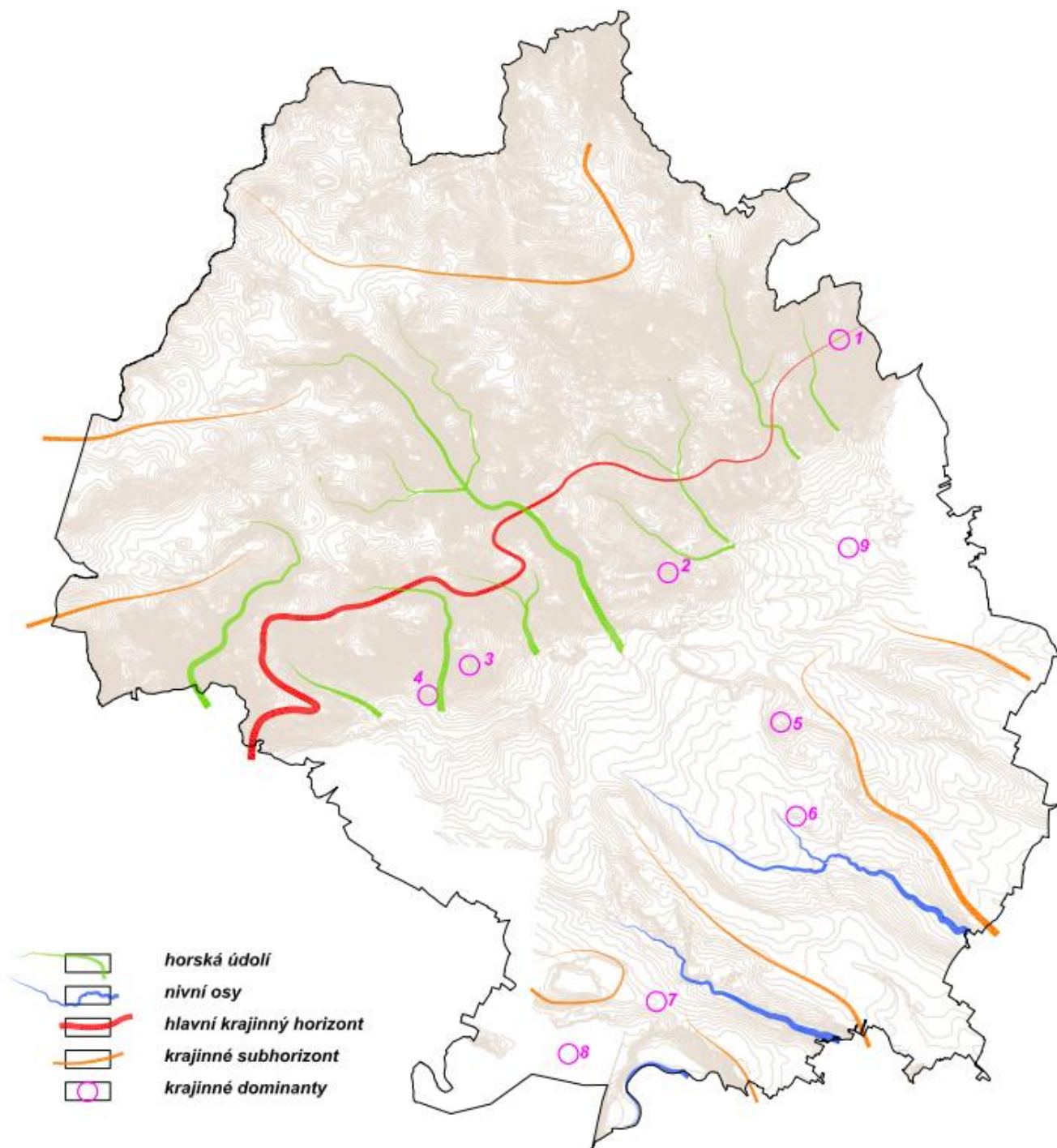
Doporučuje se použít podklady z veřejně přístupných zdrojů, zde Ústřední seznam ochrany přírody (ÚSOP)

Obr.: schéma posic ZCHÚ

b) **další přírodní hodnoty dle ÚSK:**

- významné krajinné dominanty
- krajinné horizonty
- kompoziční osy

Značení krajinných dominant:

- 1 Jedlová
- 2 Strážiště
- 3 Hradiště
- 4 Skřivánčí vrch
- 5 Údlické doubí
- 6 Hradiště Přečaply
- 7 Kopeček
- 8 plocha vodní nádrže Nechranice
- 9 plocha Kyjické vodní nádrže

Hlavním krajinným horizontem v dálkovém pohledu je náhorní plošina Krušných hor, přičemž jeho spojnicí určují lokální návrší Medvědí skála – 924 m n.m. (ORP Litvínov) – Mezihořský vrch – 916 m n.m. – Komáří vrch – 914 m n.m.

Hlavní – téměř horizontální – linie hlavního horizontu získává plastický výraz počínaje pohledovou vzdáleností 10 km, tato úroveň bude pro další rozhodování vůči krajinnému rázu rozhodující.

Předchozí schéma zároveň zobrazuje subhorizonty, které budou rozhodující pro pohledové vzdálenosti do 5 km.

Kompozici horské části ORP pak doplňují zvýrazněná horská údolí, vytvářející vertikální fragmentaci hlavních svahů Krušných hor. Mimochodem, při dosazení mapy katastru nemovitostí – anebo schématu bodových sídel – se jednoznačně projeví posice sídel v horské části ORP: Po odečtení „horních měst“ Místo, Výsluní a Hora Svatého Šebestiána vzniká učebnicový obraz sídel, umístěných na závěru údolí.

Kompozici údolní části pak vytváří kombinace lokálních subhorizontů a nivních os Ohře, Hutné, Hačky a Chomutovky, naopak nepodstatný je vliv Bílíny a Srpiny. Na rozdíl od horských částí jsou obce pánevní části ORP připojeny na jmenované vodní toky.

b) 3.2 Historické a kulturní hodnoty

Průzkumy a rozborů vymezují rozsah této problematiky účelově pro potřeby návrhu ÚSK. V obou případech se jedná o exaktní vstupy které jsou sledovány v těchto kategoriích:

- a) jaké části krajiny mají historické hodnoty potřebné pro uplatnění specifických požadavků na řešení krajinných okrsků,
- b) jaké části krajiny mají prostorovou interakci.

Pro potřeby ÚSK tedy nesledujeme nemovité kulturní památky jako takové ani je nerozlišujeme z hlediska památkové péče od jiných stavebních dominant.

V rozborové části ÚSK jsou potenciální historické a kulturní objekty vyhodnoceny takto:

Sledována jsou tato kritéria:

- stavby, které jsou pozitivním projevem lidské činnosti s významem pro krajinu v tomto členění:
 - stavby, které mohou být platformou pro další krajinné úpravy
 - stavby, které představují základní identitu krajiny a měly by být ve smyslu této identity akceptovány – posuzovány – při hodnocení jiných záměrů v dotčeném území. Rozsah dotčeného území bude u těchto staveb součástí návrhu ÚSK.
- stavby, které jsou pozitivním projevem lidské činnosti v měřítku dotčeného sídla a jeho bezprostředního okolí a měly by být při dalších záměrech v tomto prostoru akceptovány (nebo naopak, neměly by být znehodnoceny) a návrh ÚSK opět stanoví, jak toto posoudit,
- stavby, které jsou historicky cenné pro dané sídlo, nikoliv pro krajinu.

Součástí těchto kritérií jsou stavby jak stavby historického a architektonického dědictví, tak stavby novodobé.

Poznámka: Ve výše uvedeném hodnocení se kromě hradu Hasištejn a zámku Červený Hrádek neuplatňují další tvrze, hradní zříceniny a zámky. Jejich historická hodnota je nesporná, jejich posice však není určující pro území studii krajiny. Posice těchto historických staveb je uvedena ve schématu sekundární struktury.

Obr.: Schéma kulturně – historických hodnot

Pro návrhovou část definujeme tyto zásadní krajinotvorné hodnoty, které mají potenciál další (navazující) kompozice krajiny:

1. **Květnov – poutní kostel Navštívení Panny Marie jako krajinná dominanta s duchovním poselstvím**

Poutní kostel jako centrum duchovního života určuje zásadním způsobem charakter sídla a přivádí do krajiny návštěvníky ze širokého okolí včetně Německa. Stojí na návrší severovýchodně od obce. Dříve se tomuto poutnímu místu říkalo Perla Krušnohoří a do počátku 20. století ho navštěvovaly z obou stran hranice tisíce poutníků ročně.

Stručná historie:

Jádro kostela je z 16. století, kdy zde stála kaple (nyní presbytář). Ve druhé polovině 17. století byl kostel rozšířen, přistavěna sakristie a věž. Vznikla ohradní zeď se schodištěm a kaplí Narození Panny Marie. Kostel spravovali chomutovští jezuité.

První a třetí sobotu v měsíci jsou v kostele slouženy bohoslužby a probíhá zde několik poutí ročně (v roce 2017 to byly v červenci 3 poutě, v říjnu růžencová pout).

Panoramatický pohled ze západní strany – většina pohledů při příjezdu je zakryta doprovodnou zelení komunikace (zdroj Mapy.cz):

Kostel ze západní strany (zdroj web města Jirkov):

Květnov a kostel Navštívení Panny Marie na mapě stabilního katastru (zdroj oldmaps.geolab.cz):

Květnov a kostel Navštívení Panny Marie na současném leteckém snímku (zdroj Mapy.cz):

2. Červený Hrádek – zámek Červený Hrádek jako významná dominanta na úpatí Krušných hor

Umístění zámku v hornatém lesním masivu s dalekou viditelností, dodává krajině další, romantický rozměr. Dominanta vytvořená člověkem a přírodní rámeček se doplňují a vzájemně umocňují svůj vizuální účinek.

Stručná historie: Raně barokní zámek byl postaven v polovině 17. století na místě původního hradu ze začátku 15. století. Na zámku se narodil známý barokní sochař Ferdinand Maxmilián Brokoff. Posledními majiteli panství byl rod Hohenlohe-Langenburk. Po válce až do roku 1996 se střídali majitelé, nyní je jím Město Jirkov, které zámek zrekonstruovalo a provozuje zde vzdělávací a kulturní centrum. Čtyřkřídlá dvoupatrová budova s uzavřeným dvorem je opatřena mansardovou střechou a před východním průčelím je dvouramenné schodiště s balustrádou a vázami. K zámku patří obora s loveckým altánem a vodárnou, rozsáhlý park, hrobka rodiny Hohenlohe, bývalá jízdárna a bývalý hospodářský dvůr.

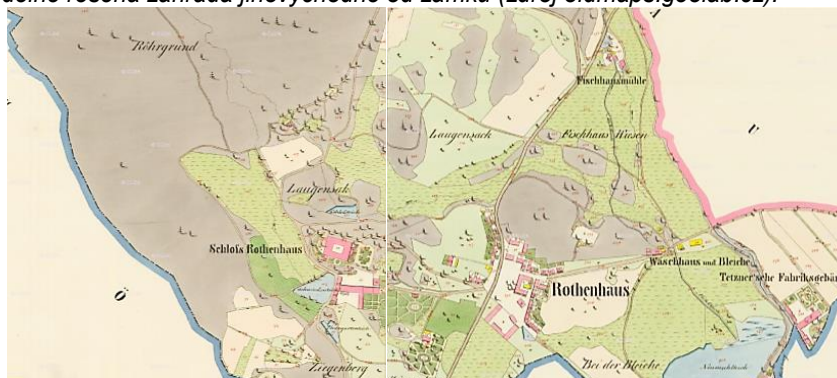
Panoramatický pohled z východní strany (zdroj Mapy.cz):

Východní (zahradní) průčelí zámku (zdroj Mapy.cz):

Zámek Červený Hrádek na mapě stabilního katastru – obora severozápadně od zámku, hospodářský dvůr východně a pravidelně řešená zahrada jihovýchodně od zámku (zdroj oldmaps.geolab.cz):

Červený Hrádek s částí obory, parkem a bývalým hospodářským dvorem na současném leteckém snímku (zdroj Mapy.cz):

Pro návrhovou část definujeme tyto zásadní krajinotvorné hodnoty, které budou označeny jako rozhodující pro umísťování dalších objektů ve vymezeném území prostorové ochrany:

3. Kalek – kostel sv. Václava

Kostel je barokní, z počátku 18. století, byl vysvěcen v roce 1702. Věž a boční přístavky k jednodolnímu kostelu dala postavit Hraběnka Gabriela Buquoyová v letech 1821 - 22. Chátrání v průběhu 20. století zastavila až rekonstrukce v roce 1996.

Kostel je v pohledově exponované poloze na okraji obce, jak to odpovídá jeho baroknímu založení. Slouží jako filiální kostel římskokatolické farnosti Jirkov bez pravidelných bohoslužeb.

4. Výsluní – kostel sv. Václava

Jde o stavbu ve stylu historismu, který jí dal neorománský a gotizující výraz. Kostel byl postaven v letech 1851 – 57 na místě starší sakrální stavby. Po roce 1945 chátral a v roce 1981 vyhořel. Od konce 20. století ho Nadace Kostel sv. Václava po etapách zvolna opravuje.

Z dálky viditelný kostel patří Městu Výsluní, pořádají se tu svatby a kulturní akce.

5. Chomutov – kostel Nanebevzetí Panny Marie

Kostel je z 16. století, kdy byl postaven na místě starší stavby a původně byl obklopen hřbitovem zrušeným roku 1810. Městská věž u jižní strany kostela je z roku 1525. Ve 2. polovině 19. století byla věž regotizována a vsazeny barevné vitráže oken. Koncem 19. století byl kostel v havarijním stavu a počátkem 20. století zrekonstruován a přistavěn pseudorenesanční západní štít a cihelné a kvádrové opěráky.

Kostel je dominantou centra města a tvoří soubor spolu s městskou věží a před ní stojící sochou sv. Floriána. Jde o děkanský kostel s každodenními bohoslužbami.

6. Přechaply - kostel sv. Matouše

Kostel je pozdně barokní na románských základech a přestavěn byl po požáru v roce 1859. Je jednolodní s hranolovou věží zakončenou bání. Po letech chátrání byla před několika lety zahájena rekonstrukce.

Stavba kostela je výraznou krajinnou dominantou na návrší, kde se předpokládá existence raně středověkého hradiště. Kostel patří církvi, spravuje ho děkanát Chomutov, ale neslouží k bohoslužbám.

7. Sušany – kostel sv. Marka

Jádro jednolodního kostela je z 2. pol. 14. století, upraven byl v 18. století, kdy byla zřejmě přistavěna věž, a pak také v 19. století, kdy z fasády odstranili ozdobné barokní prvky. Kostel je součástí hřbitova s ohradní zdí.

Poloha kostela z něj dělá dominantu obce i širokého krajinného okolí. Spravuje ho římskokatolická farnost Jirkov s bohoslužbami každou sudou nedělí.

8. Březno – kostel sv. Petra a Pavla

Barokní kostel je z let 1739 – 1763, kdy byl postaven podle plánů Kiliána Ignáce Dientzenhofera. Je postaven jako symetrická centrální stavba na půdorysu řeckého kříže a má dvě věže. Do zákazu poutí v josefínské době sem mířilo množství poutníků v mnoha procesích. Chátrání a devastaci v 2. pol. 20. století ukončila rekonstrukce na přelomu 20. a 21. století.

Kostel je výraznou krajinnou dominantou a má status filiálního kostela chomutovské farnosti, jsou zde slouženy mše.

Komentář: součástí ÚSK bude fotografická databáze základních přírodních i urbánních hodnot řešeného území.

9. Vysočany – kostel sv. Václava

Kostel je významné dílo Octavia Broggia z let 1728-38 ve stylu baroka. Spolu s farou, hospodářskou budovou, zdí a krucifixem jsou jedinými pozůstatky obce zrušené v roce 1980 kvůli složišti popílků elektrárny Tušimice II. Vedlejší krematorium s obřadní síní z počátku 90. let je hojně využívané zejména německými občany a proto v bývalé faře a jejím hospodářském zázemí vznikl hotel s restaurací.

Sám název místa dokládá jeho výraznou polohu a dalekou viditelnost. Kostel má statut filiálního kostela chomutovské farnosti, probíhá zde pouť na sv. Václava.

10. Stranná – kostel Nejsvětější Trojice

První zmínky o kostele ve Stranné jsou z roku 1361. Po sesuvech půdy byl nahrazen novým v roce 1842. Od 2. světové války chátral a obnova začala až na počátku 21. století. Je to neorientovaná jednodílná stavba s hranolovou věží a se zbytky barokního zařízení. Varhany jsou z roku 1859.

Čerstvě opravený kostel je filiálním kostelem chomutovské farnosti, mše nejsou slouženy.

Pro návrhovou část definujeme jako nositele lokálních krajinných hodnot tyto objekty:

11. Blatno – kostel sv. Michaela Archanděla

Pozdně barokní kostel je z roku 1782, současnou podobu získal o 110 let později. Jednoduchá orientovaná stavba má hranolovitou věž s cibulovitou kupolí. Uvnitř je na stěnách bohatá malovaná výzdoba.

Opravy po letech chátrání probíhají od roku 2013. Kostel je filiálním kostelem jirkovské farnosti, mše nejsou slouženy.

12. Otvice – kostel sv. Barbory

Kostel stojí na místě původního dřevěného kostelíka ze 14. století. Ten nahradil v roce 1655 nový kostel, později, v roce 1897, zbouraný. Současná pseudogotická stavba je z roku 1902 a ve 2. pol. minulém století byla neudržovaná, zdevastovaná.

Kostel po opravách a vysvěcení v roce 2015 opět slouží svému účelu, je filiálním kostelem jirkovské farnosti, pravidelně se zde slouží mše.

13. Chomutov – kostel sv. Barbory

Původně zde stál od roku 1420 gotický kostel, který vyhořel na konci 16. století. Byl obnoven v renesančním slohu a několikrát sloužil vojenským účelům – například Švédové ho za třicetileté války používali jako opevněný opěrný bod. Znovu vysvěcen byl roku 1835. Věž je vybavena řadou střílen. Kostel je filiálním kostelem chomutovské farnosti, mše jsou slouženy několikrát týdně.

14. Chomutov – kostel sv. Ignáce a Jezuitská kolej

Kostel stojí v areálu bývalé jezuitské koleje a byl postaven v barokním slohu v poslední třetině 17. století podle plánů architekta Carla Luraga. Součástí areálu je dále kolej, bývalé gymnázium a bývalá sýpka. Výstavba koleje začala už v roce 1590 a měla pouze provizorní kapli ve špýcharu, která byla po dostavbě kostela změněna na divadlo.

Kostel je neorientovaná jednoduší stavba se dvěma věžemi v průčelí, je filiálním kostelem chomutovské farnosti bez pravidelných mší.

15. Spořice – kostel sv. Bartoloměje

Opevněný kostel je z 2. pol. 14. stol. a je vybaven kruhovým vodním příkopem s valem a přístupem po dvou mostcích. Ve 2. pol. 20. století byl pro špatný stav ohrožen demolicí. Součástí areálu je také socha sv. Jana Nepomuckého z r. 1732. Hřbitov, který byl součástí areálu, byl užíván do roku 1833.

Kostel je od roku 2010 majetkem obce Spořice, která ho opravila a opět z něj učinila nejdůležitější dominantu obce.

16. Údlice – kostel Povýšení sv. Kříže

Původně zde stál románský kostel už z 1. pol. 13. století, který byl přestavěn v roce 1400. Původně byl kostel opevněný hradbou a vodním příkopem. Věž je z roku 1579 a byla upravena pseudogoticky, poslední úpravy jsou klasicistní z 19. století. Součástí areálu je brána se sochou sv. Víta.

Kostel je filiálním kostelem chomutovské farnosti, slouží se zde mše.

17. Droužkovice – kostel sv. Mikuláše

Jádro kostela je z 2. pol. 14. století, dnešní vzhled je dán úpravami v 18. a 19. století. Jižně od kostela stojí pozdně gotická zvonice s hodinovým strojem, která byla postavena na začátku 16. století a vybavena střílnami. Tehdy také vzniklo obranné patro nad kněžištěm kostela.

Kostel je filiálním kostelem chomutovské farnosti, občas se zde slouží mše.

Pro návrhovou část definujeme jako nositele lokálních hodnot tyto objekty:

Místo: kostel Nejsvětější Trojice

Místo: hrad Hasištejn

Volyně: kostel sv. Petra a Pavla

Křimov: kostel sv. Anny

Boleboř: kostel sv. Mikuláše

Vysoká Pec: budova obecního úřadu, dříve těžní věž

Strupčice: kostel sv. Václava

Škrle: kostel sv. Jakuba

Bílence: kostel sv. Bartoloměje

Jirkov: kostel sv. Jiljí

Všestudy: zřícenina kostela sv. Michaela

Další zjištěné hodnoty:

Chomutov: sídliště Březenecká

Chomutov: výstupní estakáda silnice I/7

Vodní nádrž Nechanice

vodní nádrž Kamenička

vodní nádrž Křimov

vodní nádrž Jirkov

Zjištěné negativní dominanty:

panelové domy Bezručova

konfrontace kostela sv. Barbory s výškovými domy Bezručova na tradičním příjezdu do města

administrativní budova Palackého – nyní v rekonstrukci s novým obvodovým pláštěm

b) 3.3 Estetické hodnoty

Na rozdíl od ÚAP = projektového podkladu tvorby územních plánů – nelze pro potřeby USK hodnotit zjištěné objekty historického a kulturního významu samostatně. Zavádíme tedy pojem „kompoziční celek“, který spojuje charakteristické místo s objekty kulturního a historického významu, popřípadě s přírodním útvarem do jednoho celku, který má potenciál kompozičního řešení v měřítku územního plánu krajiny.

Příklady kompozičních celků:

Kompoziční celek Přečaply:

Idea: Propojit prostor archeologické lokality, kostela, návsi a údolní nivy Chomutovky do kvalitativně homogenního prostoru, odmítnout stavby periferního výrazu, pro kompozici použít nástroj regulačního plánu.

Kompoziční celek Údlické doubí

Idea: Propojit prostor Kamencového jezera (včetně Otvíckého rybníku) s Údlickým doubím, získat komponovanou veřejnou zeleň, na propojení využít požadavek ZÚR na regionální biokoridor.

Kompoziční celek Hora Svatého Šebestiána

Pracovat výhradně s přírodními nástroji: vyřešit obchvat HSŠ tak, aby neznehodnotil dominantní výraz obce. Propojit obec s bývalou železniční tratí, zpřístupnit a obnovit viadukt. Definovat možnost dominanty sídla jako náhrady za odstraněný kostel. ? prověřit těžbu rašeliny, ? zajistit kompaktní sídlo bez dalších solitérních staveb ve vymezeném okolí podle krajinného horizontu.

b) 3.4 Ochrana krajinného rázu

Ochrana krajinného rázu je nepřímo zakotvena do vlastností již vymezených krajinných okrsků s možností (schopností) rozlišení míry přípustnosti zásahu do primární resp. terciární struktury jako základní hodnoty a základního potenciálu krajiny.

Rozborová část tak hodnotí sekundární strukturu i z hlediska záporných dominant s cílem jednoznačně rozlišit, je-li a může-li být negativní dominanta měřítkem dalších změn v krajině. Zde se uplatní zkušenost projektanta včetně vymezení zásad ochrany krajinného rázu resp. únosné míry jeho poškození.

V řešeném území lze vysledovat porušení krajinného rázu ojediněle – např. silo na rozhraní Nových Spořic a Černovic, některé městské dominanty (Chomutova), trasu realizovaného VVTL plynovodu GAZELA. Jako podnět k revizi krajiny rovněž doporučujeme zahrádkovou osadu, osazenou na úpatí Údlického Doubí.

C) Rozbor a rámcové vymezení krajinných potenciálů v území a vyhodnocení míry jejich využitelnosti

c) 1 Hodnoty a krajinné potenciály dle způsobu využití

Vymezení krajinných okrsků dle vlastností území je podkladem pro návrh cílové charakteristiky (kvality, vize) krajiny. Krajinné celky okrsky budou vymežovány na základě přírodních vlastností území, aktuálního využití, přírodních a kulturních hodnot, územních a funkčních vazeb, na základě potenciálů limitů území, dle způsobů a míry ohrožení a rizik.

Krajinný potenciál naváže na rozborovou část USK a zachová resp. vyhodnotí získané informace v členění:

- potenciál biotický (přírodní, ekostabilizační),
- kulturní
- produkční (zemědělský, lesní),
- vodohospodářský
- surovinový
- sídelní
- rekreační
- smíšený

Biotický potenciál

Biotický potenciál krajiny je hodnocen vůči současnému stupni uplatnění v krajině. ÚSK v principu akceptuje stávající přírodní potenciál ve smyslu projekce syntetických (člověkem vytvořených) forem ochrany, které v rozhodujících kritériích (je-li správně nastaveno jeho poznání).

Biotický potenciál zahrnuje nad rámec vstupních dat estetické hodnoty krajiny a její členění z hlediska krajinného rázu včetně indikačních prvků – horizontů, údolních niv, vedut atd.

Biotický potenciál v tomto rozsahu je podkladem krajinného potenciálu jako celku, do kterého návrh územní studie – mimo jiné následující potenciály:

Kulturní potenciál

Je vyjádřen mírou uplatňování zjištěných historických a kulturních hodnot a návrhem kompozičních celků v případě, že historické, kulturní a přírodní hodnoty avizují možnost kompozice krajiny.

Je vyjádřen hodnotami jednotlivých bodových sídel, určuje tak vzájemnou interakci, vymezuje možnosti dalšího rozvoje území včetně vymezení specifických podmínek nad rámec běžné praxe územního plánu.

Produkční (zemědělský, lesní) potenciál

Zemědělský potenciál bude vyhodnocen z hlediska těchto kritérií:

- a) skutečné využití zemědělské půdy v porovnání s údaji dle katastru nemovitostí, vyjádřeno:
 - plošným ukazatelem - výměra zemědělské půdy (ha), která není pro potřeby, zemědělské prvovýroby v současnosti využita,
 - porovnáním zemědělské půdy podle druhu pozemků a jejich skutečného využití
- b) vztahem sídlo – krajina ve smyslu možného podchycení kontaktních prostorů sídlo – krajiny (humna, sady),
- c) možností revize komunikačního propojení obec – zemědělské využití krajiny,
- d) obnovou původních zemědělských cest,
- e) obnovou specifické původní produkce (např. sady), popř. produkci nové generace – plodiny pro rostlinné oleje,
- f) možnosti pěstování náročných plodin ve vztahu ke specifickým potřebám (závlahy, hnojení, chemické ošetření, oplocení, ochrana).

Zemědělský potenciál byl z hlediska lesních hospodářských plánů ve vztahu k územní studii krajiny vyhodnocen kladně. Potenciálem je vyhodnocení sukcesních ploch a jejich zapojení do hospodářského potenciálu lesa a reciproční vyjmutí vybraných lesních útvarů a jejich převod do lesů zvláštního určení v případech, kdy druhová skladba, popř. poloha (např. v městech, sídlech), převyšuje hospodářský potenciál lesa.

Vodohospodářský potenciál

Představuje pochopení váhy neměnných vstupních informací o krajině a neměnných vlivech na její uspořádání – tedy včetně klimatologie – možností, které člověk v rozsahu svých reálných možností a v rozsahu respektu vůči možným důsledkům svého ovlivňování může změnit.

Vodohospodářský potenciál je vázán na poznání a následně akceptování, potlačení či naopak podporu přirozených přírodních procesů, ve kterých se schopnost krajiny udržet dobu v intervalu, kdy ji krajina získá a kdy ji ztratí, může měnit.

Surovinový potenciál

Je výhradně náhledem a potřebou člověka. Surovinový potenciál je v řešeném území překvapivě omezený, přičemž těžba hnědého uhlí v povrchové technologii představuje nevratné změny resp. poškození krajiny. Člověk v tomto případě neumí předvídat důsledky těžby a neměl by ji tedy ani připustit. Těžba kamene je přiměřenou činností a lze ji mimo rozhodující polohu krajinného rázu přijmout.

Specifický problém představuje možnost těžby sedimentů a to jak ze surovinového, tak vodohospodářského hlediska.

Sídelní potenciál

Je souhrnem zjištěných záměrů na rozvoj sídel, rozvoj dopravní a technické infrastruktury. S výjimkou realizace zásadních staveb – přemostění Labe, vysokorychlostní železniční trať – předpokládáme ve střednědobém horizontu využití zastavěného území a rozvojových ploch již vymezených.

Sídelní potenciál bodových sídel bude konfrontován a podřízen potenciálu kulturnímu.

ÚSK bude v polyurbanizovaných územích vycházet ze sídelního potenciálu jako projekčního podkladu, který zde nahradí potenciál biotický.

Samostatným krajinným okrskem bude prostor ÚBL – Chabařovice, kde lze očekávat variantní náhled na střet obou – tedy přírodního a sídelního potenciálu.

Součástí tohoto pojmu je stav a rozvoj dopravní a technické infrastruktury.

Rizikem další expanse do krajiny je i vedlejší efekt dálnice D8 ve smyslu využívání navazujících ploch (dálničních křižovatek) pro plošnou zástavbu nadmístního významu. Tyto záměry budou jako civilizační potenciály vyhodnoceny v návrhové části ÚSK.

V návrhu územní studie bude rovněž vyhodnocena problematika náhradní (alternativní, objezdové) trasy pro případ omezení či uzavření dálnice D8. Kritéria náhradní trasy budou rovněž podnětem pro aktualizaci ZÚR.

Rekreační potenciál

Je přirozeným střetem současné životní úrovně obyvatel s krajinou. S výjimkou produkčních zahrádkových osad – a zde se jedná tedy spíše o produkční potenciál – se individuální rekreace zásadním způsobem přizpůsobí potřebám krajiny.

Průzkumy a rozborů akceptují stávající statisticky evidované i (ve funkčních plochách) skryté formy hromadné rekreace.

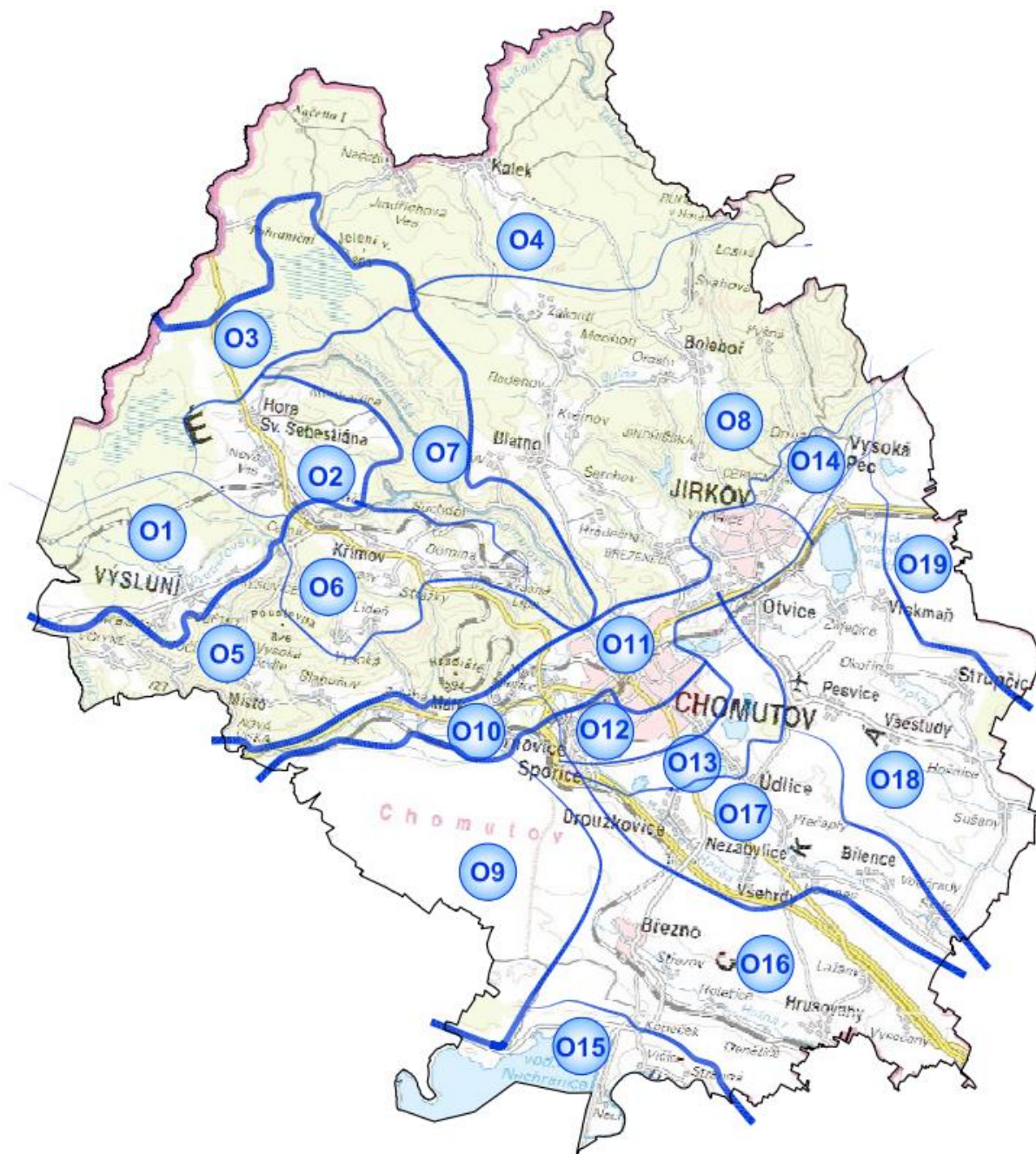
Zpracovatel akceptuje lyžařská střediska jako plošný projev hromadné rekreace založený na specifických podmínkách (konfigurace terénu, ale i sloučitelnost krajiny a provozních podmínek) a vymezuje tyto plochy jako polyurbanizované.

Smíšený potenciál

Specifická forma v případě, že nelze použít výše uvedená kritéria samostatně nebo v případě, že výsledek projekce potenciálu do krajiny není jednoznačný. Charakteristickým smíšeným potenciálem jsou kompoziční celky, tedy situace, kdy vzájemným působením přírodních a kulturních hodnot získáme vyšší úroveň potenciálu jako celku.

c) 2 Vymezení krajinných okrsků

Územní studie krajiny předkládá již ve fázi průzkumů a rozborů základní členění území podle krajinných okrsků:

Krajinné okrsky jsou založeny na analýze přírodních složek, kterou považujeme za platformu územní studie krajiny jako takové. Členění území na krajinné okrsky bude doplněno dalšími atributy kvality a ochrany přírody a krajiny:

- veškerá ochrana dle zákona 114/1992 Sb.,
 - území NATURA EVL a PO,
 - plán sanací a rekultivací povrchových dolů,
 - zjištěné údaje: posice původních či nepůvodních koryt vodních toků, liniová zeleň, skutečný stav území z hlediska využití zemědělské půdy, skutečné posice ploch v přírodně blízkém stavu, posice, potřeba a funkčnost meliorací.
- Zjištěné údaje jsou množinou krajinných hodnot, který bude doplněn o potenciál krajiny.

Do této platformy pak budou promítány ostatní potenciály a záměry.

Přehled vymezených krajinných okrsků:

označení	název
01	náhorní plošina Výsluní
02	náhorní plošina Hora sv. Ševestiána
03	rašeliniště
04	náhorní plošina Kalek
05	Místo
06	náhorní plošina Křimov
07	Bezručovo údolí
08	krušnohorský masiv
09	povrchová těžba západ
010	městská aglomerace západ
011	městská aglomerace střed
012	městské průmyslové plochy
013	městská aglomerace jih
014	městská aglomerace východ
015	Nechranická přehrada
016	pánevni hřbet západ
017	údolí Chomutovky
018	pánevni hřbet východ
019	povrchová těžba východ

d) Rozbor využívání volné krajiny člověkem a vyhodnocení jeho požadavků a potřeb

d) 1 Zemědělství, lesnictví

Revize ploch využívaných pro pěstování náročných plodin

Vzhledem ke skutečnosti, že nebyly definovány (specifikovány) "náročné plodiny (např. z hlediska nároku na živiny, na vodu, na pracovní síly atd.), lze konstatovat, že na zemědělsky využívaných plochách se pěstují plodiny (druhy), které odpovídají jednak stanovišti (klimatický region, hlavní půdní jednotka) včetně investic do půdy (odvodnění či meliorace v obecné úrovni), jednak tradici ve způsobu hospodaření na ZPF, v posledních letech zde hraje dost podstatnou úlohu dotační politika státu. Vlastník, potažmo nájemce, využíval, využívá a bude využívat zemědělskou půdu tak, aby mu přinášela prospěch (zisk) a to již volbou plodiny či jiné jejího využívání. Např. na základě dotací zatravnění orné půdy a její převedení do drnového fondu, nebo na málo "produktivních" půdách zakládá plantáže rychlerostoucích dřevin pro bioplynové elektrárny (opět dotace) atd.

Závěr: na zemědělské půdě je pěstování plodin (obecně) dáno cenovou politikou státu, která se může měnit i v průběhu roku (např. "zelená" nafta apod.).

Na lesní - porostní půdě (PUPFL) je způsob obhospodařování značně odlišný od způsobu, jak je využívána zemědělská půda. Hospodaří se podle lesních hospodářských plánů (event. osnov), které se zpracovávají na období deseti let (tzv. decenální plány) s obmýtní dobou 100 a více let (např. v doubravách 140 let), kde je jednoznačný předpis, jaká druhová skladba (které dřeviny) na příslušné části lesa (porostu) má být atd. Je to dlouhodobý a de facto trvalý "návod", jak pěstovat les (stromy) od vzniku (zalesnění - přirozeného zmlazení či výsadby), přes pěstební zásahy (prostřihávky, probírky, předmýtní těžba) až po vlastní těžbu s následnou obnovou porostu. Tento zjednodušený příklad hospodaření v lese chce jen ukázat na velkou rozdílnost mezi využíváním zemědělské a lesní půdy.

Závěr: na lesní půdě při "pěstování" lesa neznáme náročné či méně náročné "plodiny", poněvadž méně náročné dřeviny (pionýrské - osidlovači) nám v dlouhodobém procesu připravují např. na výsypkách či jinak vytvořených obnažených půdách, podmínky pro následné uplatnění tzv. cílových dřevin (druhová skladba dřevin odpovídající stanovištním podmínkám), nejlépe klimaxu.

Revize ploch pro zemědělství a lesnictví včetně ploch nejkvalitnějších půd

Jak bylo uvedeno v předchozí kapitole, na nejkvalitnějších zemědělských půdách dle BPEJ (včetně následně stanovených tříd ochrany ZPF vyhláškou 48/2011 Sb.) se pěstují plodiny odpovídající danému regionu a jejich skladba je dána cenovou politikou státu.

Nejkvalitnější "lesní" půdy byly v historické minulosti přeměněny na zemědělskou půdu a současné nejkvalitnější lesní půdy ve smyslu lesnické typologie vyjádřené skupinami lesních typů (SLT), případně lesním typem jsou, jak již bylo uvedeno, obhospodařovány podle lesních hospodářských plánů (LHP). V LHP jsou stanoveny cíle s maximální produkční schopností lesa na dané jednotce při zachování stability lesních porostů a jejich trvalé produkčnosti. Toto platí v hospodářských lesích (LH), kde jsou, až na výjimky (lesy zvláštního určení) všechny nejkvalitnější lesní půdy.

V lesích ochranných (LO) je hlavním cílem udržení funkce lesa pro důvod zařazení těchto porostů do kategorie lesa ochranného. Jde především o uchování podstaty lesa na

- a) mimořádně nepříznivých stanovištích - sutě, kamenná moře, prudké svahy, strže, nestabilizované náplavy a písky, rašeliniště, odvaly, výsypky apod.,*
- b) vysokohorských lesích pod hranicí stromové vegetace chránící níže položené lesy a lesy na exponovaných hřebenech,*
- c) lesy v klečovém lesním vegetačním stupni.*

Lesy zvláštního určení (§8 zákona o lesích) jsou to mj. lesy v ochranných pásmech vodních zdrojů, léčivých a minerálních vod, národních parků, rezervací a dále tam, kde veřejný zájem na zlepšení a ochraně životního prostředí nebo jiný oprávněný zájem na plnění mimoprodukčních funkcí lesa je nadřazen funkcím produkčním (mj. CHKO, rezervace, lázně, příměstské a rekreační, pro výzkum a výuku, atd. a rovněž, kde jiný důležitý veřejný zájem vyžaduje odlišný způsob hospodaření. Vlastníci lesů zvláštního určení jsou povinni strpět omezení při hospodaření v nich (§ 36 odst. 2 zákona o lesích). Z výše uvedeného vyplývá, že i na nejkvalitnějších lesních půdách může být odlišně hospodařeno, poněvadž "jiný" zájem - funkce, je v těchto lesích povýšen nad produkci - "výrobou dřeva".

Závěr: na nejkvalitnějších zemědělských a lesních půdách je hospodařeno tak, jak toto dovolují právní předpisy nebo jak je určuje cenová politika státu a tržní hospodářství (dotace do půdy, "zelená" nafta, výkup zemědělských produktů jak z rostlinné, tak živočišné výroby).

Revize ploch zemědělské půdy pro využití ornice ze skrývaných ploch ZPF, návrh využití sedimentů

a) Stávající plochy zemědělské půdy zařazené dle BPEJ do I. a II. třídy ochrany by měly být a priori vyloučeny pro ukládání ornice, u III. a vyšší třídy ochrany pak jen na základě odborného posudku a souhlasu správního orgánu. Skrývaná ornice by měla sloužit především k ukládání na pozemky, které byly vyňaty ze ZPF a jsou následně vráceny - součástí rekultivací a rekuperací (znovu obnovení biologických funkcí na nově vytvářených površích - výsyvky, odvaly, zemní tělesa u dálnic, zelené plochy u rekonstrukcí či renovací znehodnocených ploch apod.).

Závěr: Zásada by měla být: sejmутá ornice by měla být co nejrychleji uložena, rozprostřena a formou biologické rekultivace "oživena", tj. navázání "komunikace" nového půdního horizontu s podloží (propojení vodního režimu v půdě, obnovení sorpčního komplexu, půdní mikroorganismy atd.).

b) Návrh využití sedimentů - předpokládá se, že se jedná o sedimenty říční a z nádrží, zvláště pak vzniklé při "odbahňování" rybníků, nádrží, zavodňovacích kanálů, případně o sedimenty - kaly z dosazovacích rybníčků u ČOV, event. přímo kaly z ČOV. Je třeba předeslat, že využití těchto sedimentů je otázka legislativy. V minulosti byly sedimenty či kaly přednostně využívány pro zemědělství (včetně zahradnictví), poněvadž nebyly zatěžovány toxickými látkami v odpadních vodách, vše bylo de facto "přírodní". Sedimenty z rybníků a nádrží, především však kaly z ČOV, obsahují obvykle vysoce nebezpečné látky (záleží na "producentech" v dílčích povodích a na odpadních vodách), současně však obsahují i cenné látky organické látky, které by mohly být využity jako energetický zdroj (produkce kalového plynu - bioplynu).

Sedimenty a kaly z ČOV nabízejí alternativu vnosu organické hmoty a živin do zemědělských půd. Vzhledem k produkovanému množství kalů z ČOV a zejména vytěžených sedimentů (odhaduje se, že v rybníčních ČR je uloženo téměř 100 milionů m³ usazenin a ve vodních tocích a závlahových kanálech 5 mil. m³ usazenin (Gergel 1995) se nejedná o zanedbatelný zdroj. Vyhl. MŽP č. 437/2016 Sb., o aplikaci kalů na zemědělskou půdu stanovuje podmínky použití upravených kalů včetně limitů a mezních hodnot koncentrací rizikových látek v půdě a vyhovují mikrobiologickým kritériím dle přílohy vyhlášky. Při dodržení současné legislativy (v evropském prostředí patřící k těm přísnějším) je využití kalů z ČOV v zemědělství bezpečné a mělo by být více využíváno. (Vácha R., VÚMOP Praha 2017).

Aplikace sedimentů na zemědělskou půdu má dlouhodobou tradici, poněvadž erodované půdní částice (smyvy, splachy ornice atd.) by měly být vráceny zpět na zemědělskou půdu. Společná vyhl. MZe a MŽP 257/2009 Sb. o používání sedimentů na zemědělské půdě stanovuje limitní hodnoty rizikových prvků a látek v sedimentu a v půdě, na kterou má být použit, biologické vlastnosti sedimentu a dále podmínky a způsob používání sedimentů na zemědělské půdě. Pojetí této vyhlášky je velmi pozitivní a nastavené limitní hodnoty, včetně příslušných testů, by mělo zaručovat bezpečnost využití sedimentů v zemědělství. Přínosem je zejména skutečnost, že makroprvky, určitý obsah organické hmoty, ale také kvalitní jílové částice z "bahna rybníků" se dostanou do zemědělské půdy a znovu bude tento sediment velice cenným materiálem. (Vácha R., VÚMOP Praha 2017).

Závěr: Upravující právní předpisy umožňují za určitých podmínek využívat jak kaly z ČOV, tak i sedimenty pro zachování úrodnosti půd zvýšením obsahu organické hmoty (humusu) se zárukou bezpečnosti a snížení možných rizik.

d) 2 Vodní hospodářství

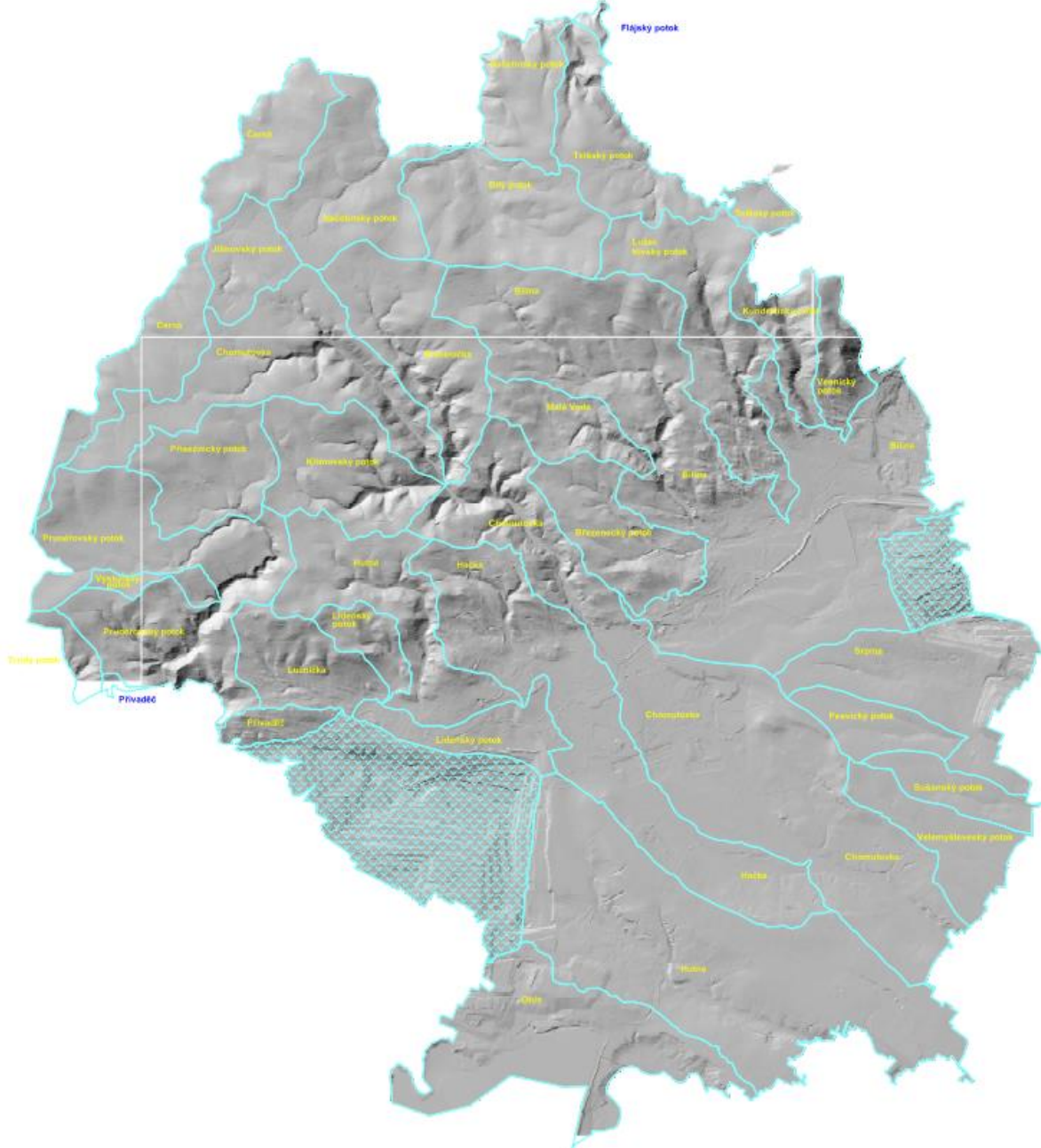
Vztah člověk – voda je geneticky zakotvená vazba, vzájemná police sídel a vodních toků a je elementárním kritériem jejich spontánního či cíleného zakládání.

Hospodářský význam vodních toků byl proměnný podle stupně vývoje společnosti a v případě ORP Chomutov přesahuje míru vzájemné přirozenosti. Významná část řešeného území se nachází v oblasti přirozené akumulace povrchových vod (CHOPAV), přičemž pro potřeby jímání pitné vody jsou zřízeny vodní nádrže Jirkov, Křimov a Kamenička, z hlediska širších vztahů pak vodní nádrž Přisečnice

Řešeným územím prochází Podkrušnohorský přivaděč vody (PKP, resp. PPV), rozdělený na úseky, které mají své názvy (PPV- (Přivaděč průmyslové vody), PKP II, PKP III, PKP IV), převádějící vodu z Ohře (čerpání z vodního stupně Kadaň) a podchycených horských toků (Hutná, Hačka) původně pod patou Krušných hor do oblasti a pro potřeby dnešního Unipetrolu. V důsledku plošného sesuvu v lokalitě Jezeří je v obci Vysoká Pec Podkrušnohorský přivaděč ukončen a vody odvedeny umělým korytem do VD Újezd a VD Zaječice a následně do řeky Bíliny.

V jižní části řešeného území je na řece Ohři VN Nechránice včetně ČS Stranná a Průmyslového vodovodu Nechránice.

Pro další analýzy území budou hodnoceny vodní toky v takto vymezených dílčích povodích:

Tabulka vodních toků, související velikost povodí a charakteristika jejich údolnice včetně členění na přirozený nebo upravený směr a charakter břehového porostu:

označení povodí	název vodního toku	velikost povodí v řešeném území (ha)	vybrané vodní toky	
			délka přirozeného toku (km)	délka upraveného toku (km)
1-15-03-0410-0-00	Flájský potok	47,43		
1-15-03-0420-0-00	Načetínský potok	1969,90		
1-15-03-0510-0-00	Černá	1572,53		
1-15-03-0462-0-00	Telšský potok	1156,27		
1-15-03-0440-0-00	Bílý potok	1379,40		
1-14-01-0010-0-00	Bílina	6230,48	12,42	6,59
1-15-03-0500-0-00	Jilmovský potok	524,43		
1-13-03-1060-0-00	Chomutovka	6786,53	25,94	6,93
1-13-03-1090-0-00	Kamenička	1332,47		
1-14-01-0042-0-00	Nivský potok	1583,68	12,51	0,41
1-14-01-0045-0-00	Kundratický potok	507,48		
1-14-01-0047-0-00	Vesnický potok	405,04		
1-14-01-0020-0-00	Malá Voda	598,16		
1-13-02-1100-0-00	Přísečnický potok	926,73		
1-13-03-1110-0-00	Křimovský potok	1161,16		
1-13-02-1130-0-00	Pruněrovský potok	2568,33		
1-13-02-1120-0-00	Výslunský potok	175,29		
1-13-02-0991-0-00	Trnitý potok	182,03		
1-14-01-0033-0-00	Přivaděč	262,48		
1-13-03-1153-0-00	Lužnička	774,66		
1-13-03-1153-0-00	Hutná	1362,95	17,56	1,29
1-13-03-1153-0-00	Lideňský potok	581,45	2,29	0,95
1-13-03-1151-0-00	Hačka	2762,19	5,68	8,59
1-14-01-0035-0-00	Březenecký potok	972,40		
1-14-01-0260-0-00	Srpina	1525,05	2,05	4,03
1-14-01-0270-0-00	Pesvický potok	486,71	0,00	3,65
1-14-01-0290-0-00	Sušanský potok	432,12		
1-13-03-1170-0-00	Veľemyšleveský potok	743,82	0,00	4,05
1-13-02-1210-2-00	Ohře	2095,17		

Rozsah narušení původní hydrologie území je fatální a z důvodu ochrany povrchových dolů bude v horizontu nejbližších desetiletí přetrvávat.

Finální úpravou je pak zatopení zbytkových jam povrchových dolů po ukončení těžby, zbytkové jámy tak v principu budou zaplaveny v jejich ukončené fázi těžby. Vzniklé jezero tak bude významnou akumulací vody, přičemž její využití bude limitováno vztahem výšky hladiny a úrovní gravitační výpusti.

Součástí řešeného území jsou umístěny další umělé vodní plochy – rybníky v různých provozních stavech. Povodí Ohře, státní podnik, pracuje na studii „Prověření možnosti obnovy zaniklých vodních nádrží“.

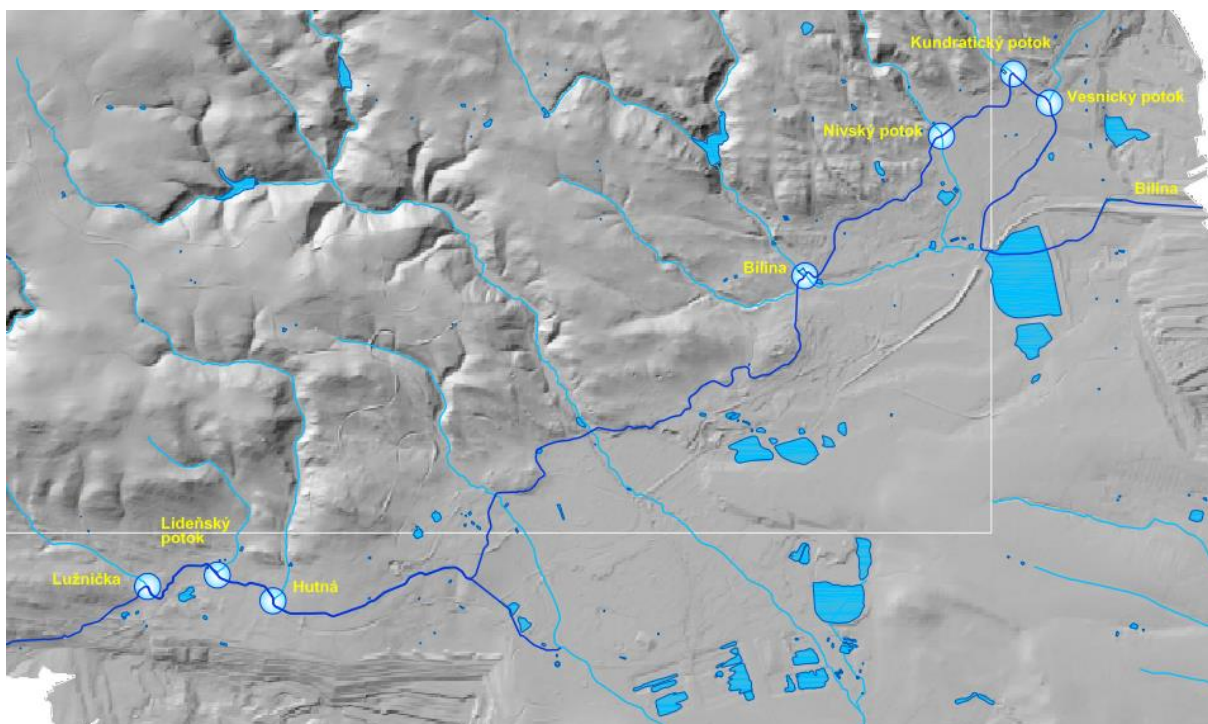
d) 2.1 Průběh vodních toků

Vodní toky napájejí vodní zdroje – údolní nádrže Jirkov, Křimov a Kameničku, v širších územních vztazích pak vodní nádrž Přísečnici.

Vodní toky, které jsou převedeny do Krušnohorského přivaděče, dotují technologickou vodu na ORP Litvínov (pro Unipetrol).

Základním specifickým znakem řešeného území je zásadní náhrada průběhu přirozených vodních toků systémem ochrany povrchových dolů. Systém obsahuje redukci či úplné ukončení vodních toků Lužnička, Lideňského potoka a Hutné a převedení jejich průtoku do Krušnohorského přivaděče s částečným odvedením vody do Hačky. Ochranu povrchového dolu pod gravitační úrovní Krušnohorského přivaděče pak zajišťuje umělé koryto Lideňského potoka.

Na východní části řešeného území je totéž provedeno v případě Bíliny, Kundratického a Vesnického potoka s tím rozdílem, že původní trasa Krušnohorského přivaděče byl v důsledku plošného sesuvu nevratně přerušena, vody tedy odcházejí umělým korytem do Kyjické nádrže a odtud zatrubněnou trasou Bíliny (součást Ervěnického koridoru) mimo řešené území. Zde je (v ORP Litvínov) řeka Bělina převedena do otevřeného koryta.

Obr: Schéma povrchové ochrany

V JV části řešení území je další alternativou téhož převedení Spiny do náhradního koryta, které obchází povrchový důl do sousedního ORP Most.

Obr.: Vyústění Hutné do Krušnohorského přivaděče

Obr.: Průběh Krušnohorského přivaděče v Málkově - vpravo je území, které přechází do povrchového dolu

Obr.: Průběh Podkrušnohorského přivaděče zastavěným územím

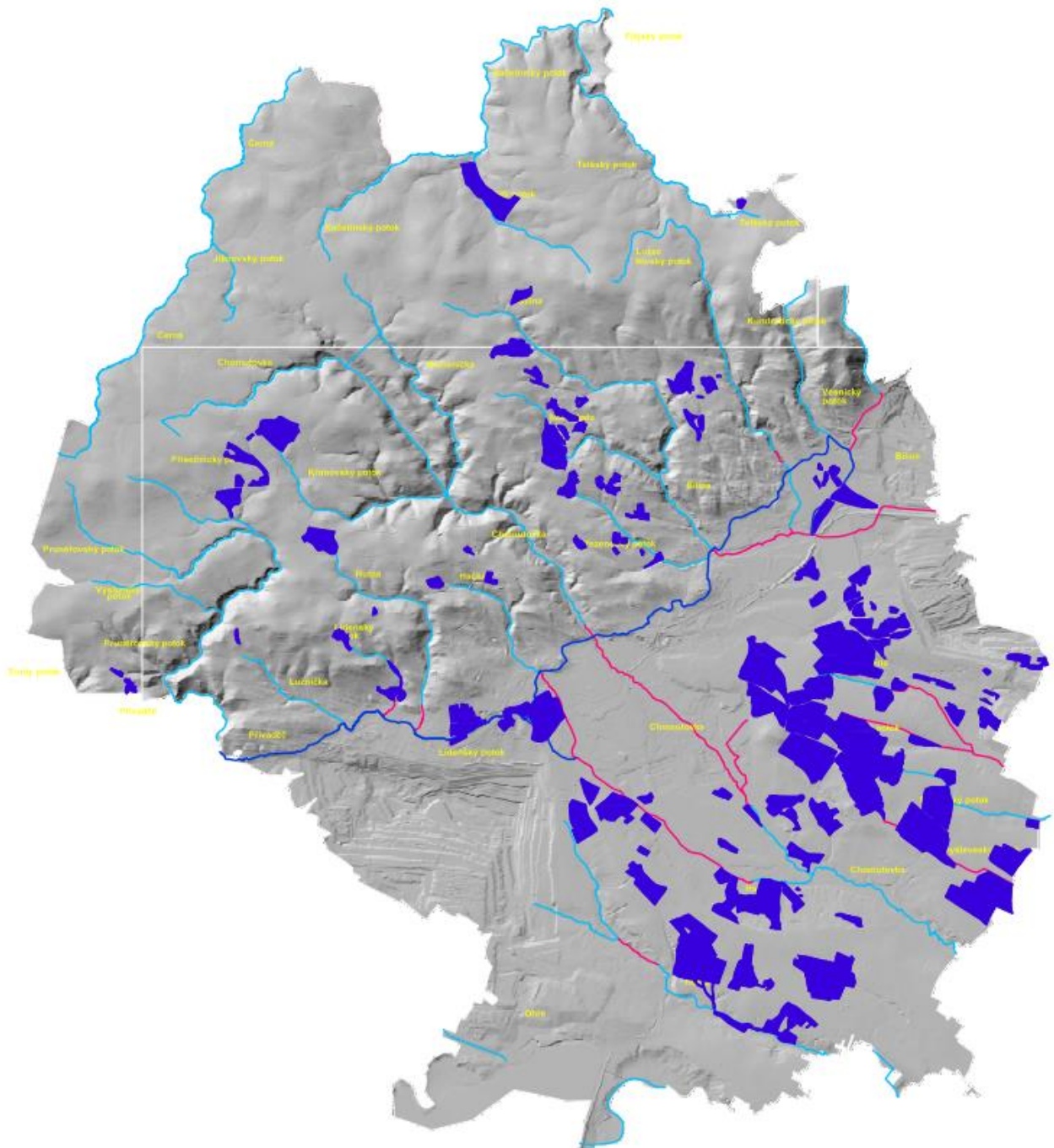
Obr.: Podkrušnohorský přivaděč (úsek PKP IV.) ve Vysoké Peci

Obr.: Převedení Bíliny na potrubí v Ervěnickém koridoru

Vodní toky jsou v nepůvodním režimu v rozsahu, který kvantifikuje výše uvedená tabulka. Nad rámec povrchové ochrany dolů byl zásah do koryt vodních toků proveden za účelem protipovodňové

ochrany Chomutova v celém průběhu Chomutovky zastavěným území Chomutova a Údlíc a v průběhu Hačky přes Spořice a Droužkovice včetně mezilehlého úseku.

Obr.: Celý rozsah změn je patrný z výše uvedeného schématu: Světle modrou barvou jsou zobrazeny původní trasy vodních toků, tmavě modrou barvou Podkrušnohorský přivaděč a související trasy povrchové ochrany povrchových dolů, plošným zobrazením jsou zvýrazněny meliorace.

Jak je vidět, horská část je zachována téměř v původním hydrologickém režimu.

Změny koryta Chomutovky jsou nevratné, dílčí část jádrových ploch Chomutova je novotvarem, vytvořeným na převedení Chomutovky do jiné trasy, v případě Spořic a Droužkovic je současný profil koryta vodního toku součástí veřejného prostoru - urbánní osy stávající zástavby.

Obr.: Chomutovka pod Bezručovým údolím

Obr.: Chomutovka v centru města – převedená trasa v zadním traktu bytového domu (nic moc)

Obr.: Vynoření Chomutovky do veřejného prostoru

Obr.: Chomutovka jako součást veřejného prostoru

Obr.: Hačka ve Spořicích

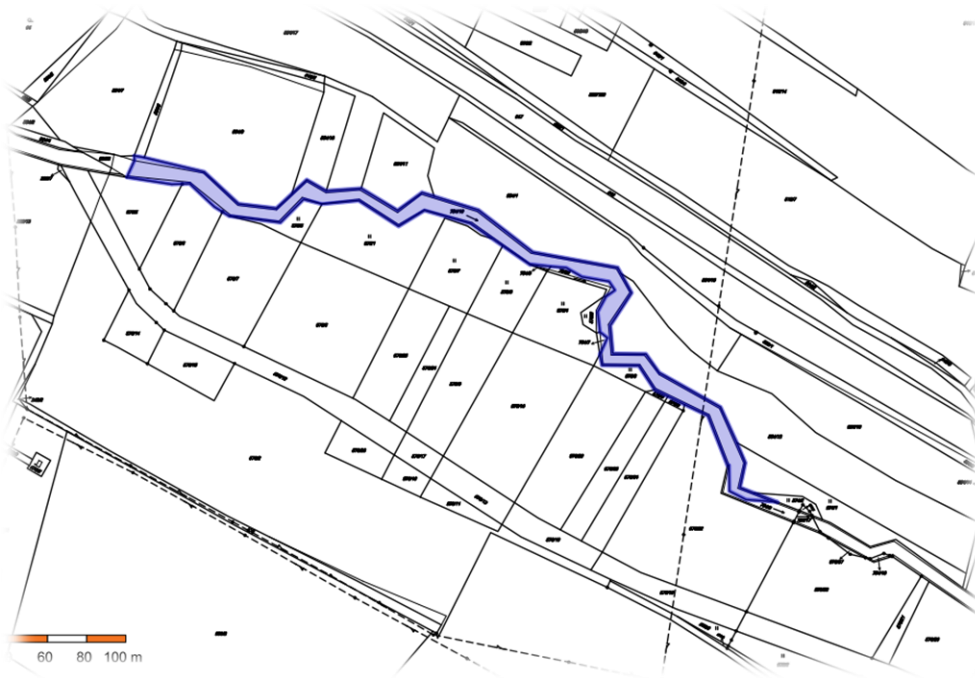
Obr.: Hačka v Droužkovicích

Třetí vrstvou změny (aby toho nebylo málo) jsou zemědělské meliorace, které byly prováděny jak v horské, tak v pánevní části. Součástí těchto investic do půdního fondu je rovněž úprava souvisejících vodních toků, rozsah je zobrazen v předchozím mapovém schématu.

Zde je příklad úpravy Hutné mezi Březnem a Stězovem:

Obr.: Vodní tok je napřimen – viz trasa ve spodní části obrázku

Obr.: dtto – již neexistující koryto Hutné je nadále evidováno jako vodní plocha ve vlastnictví státu = teoretická možnost obnovy

Obr: dtto – zobrazení celého úseku, původní koryto je nadále viditelné dle rozvoje vegetace

d) 2.2 Využití vodních ploch

Vstupní databáze (dle ÚAP) je zpřesněna v pánevní oblasti, kde jsou převzaty polygony vodních ploch podle databáze rekultivací.

Rozhodující podíl vodních ploch má hospodářské využití, rekreační plochy jsou uvedeny v příslušném rozboru rekreačního potenciálu krajiny.

d) 2.3 Střet se záplavovým územím

Kontakt zastavěného území a vodních toků je zcela přirozený, v rozborové části je zobrazen přesah záplavového území Q 100 do zastavěného území, dále je zapracována databáze ÚAP – území s povodňovým rizikem.

Územní studie krajiny prověří tyto střety s tím, že jednoznačnou preferencí řešení jsou přirozené zásahy do povodí mimo stavby technického charakteru, vymezení údolnic vodních toků a stanovení požadavku na systémové vymístění činností s funkcí a charakterem údolnice neslučitelných.

d) 2.4 Vztah sídel vůči vodním tokům a vodním plochám

Vztah vodních toků a vodních ploch a obcí řeší – mimo jiné Plán rozvoje vodovodů a kanalizací. ÚSK má však prostor hledat nový význam obce v krajině i z tohoto hlediska. Idea je jednoznačná – sloučit z vodohospodářského hlediska obec a vodní tok + vodní plocha do uzavřeného systému z hlediska kvality vody nad i pod obcí. Čištění odpadních vod by mělo být pro nastávající epochu zcela samozřejmé. V rozsahu stávající legislativy připomínáme zvýšenou ochranu území zasahujícího do vymezené oblasti CHOPAV Krušné hory.

V případě nových rozvojových ploch je nutné pamatovat na centrální odkanalizování s vypouštěním vyčištěných odpadních vod do vod povrchových - plošné zasakování odpadních vod naše legislativa neumožňuje.

d) 2.5 Zásobování území vodou, ochrana vodních zdrojů

Zpracovatel na úrovni doplňujících průzkumů prověřil vazbu ÚSK vůči ochraně vodních zdrojů. Ochranná pásma budou podkresem (průkazem) slučitelnosti záměrů s jejich ochranou, v této fázi zde není předpokládán žádný střet.

Avizovaným střetem principů vodního hospodářství s ochrannou přírody je tzv. obnova rašelinišť, a to i v nevhodných, nepůvodních lokalitách, např. svažité lokality a přechodové lokality. Následkem je změna vodního režimu v lokalitě a zvýšené vyplavování horninových látek z půdního prostředí. Ze zdravotního hlediska jsou huminové látky v podstatě nezávadné, mnohdy využívané v lázeňství. Působí ale závady sensorické, zvyšují kyselost vody a mají komplexační schopnosti, tj. schopnost z horninového pozadí vyvázat některé kovy (Fe, Mn, Cu, Zn, Cd, aj.). Bohužel při úpravě na vodu pitnou jsou horninové látky těžko odstranitelné ze surové vody a hlavně při hygienickém zabezpečení vody pomocí chlorace jsou zdrojem potenciálně karcinogenních trihalogenmethanů (THM),

Základní data hydrologie, obsahující výše uvedená data, doplněná o posice ČOV, vodojemů a souvisejících objektů akumulace vody jsou samostatnou grafickou přílohou.

d) 3 Těžba nerostů

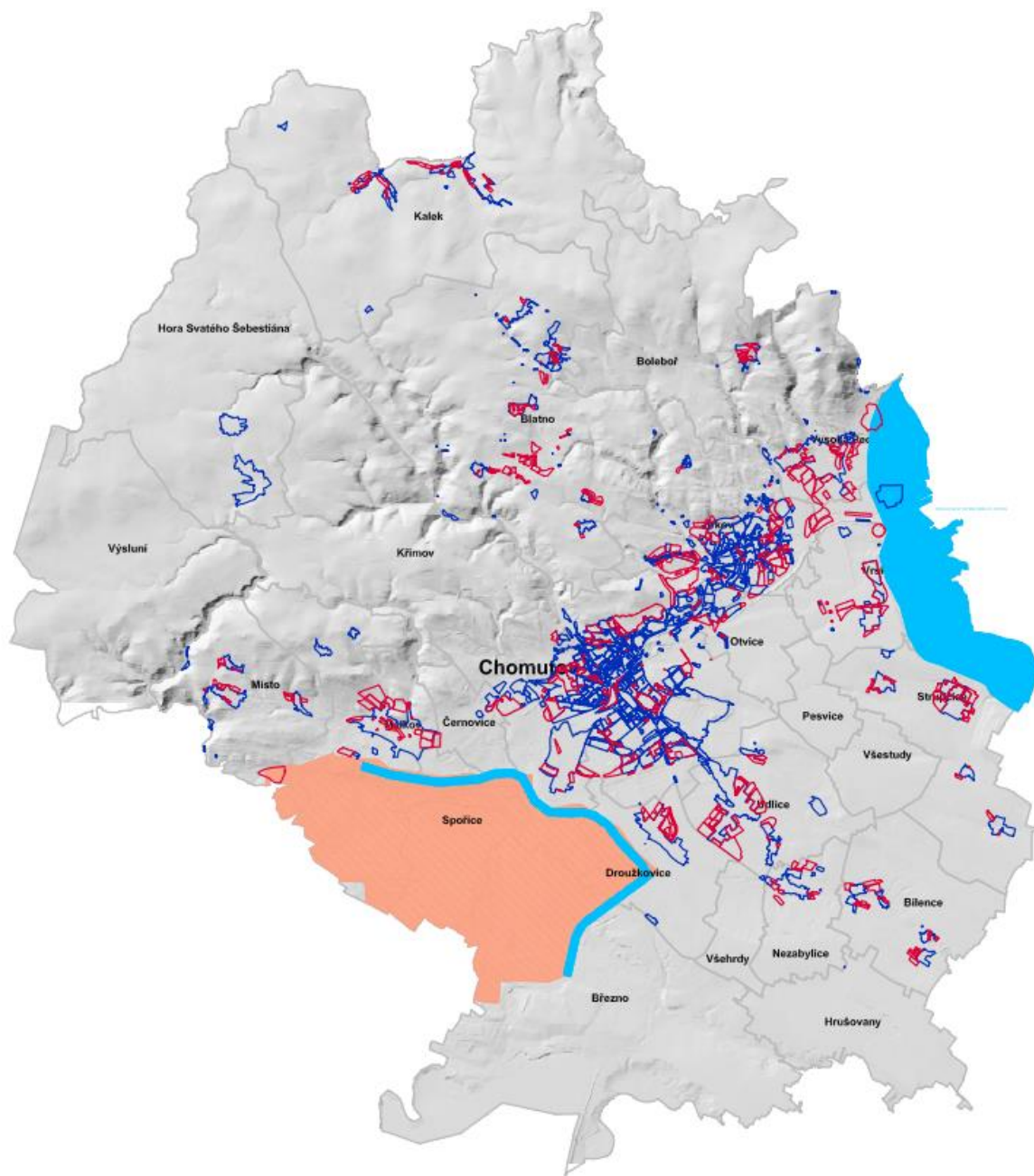
V rozborové části jsou vymezena ložiska nerostných surovin – hnědého uhlí. Pro využití rozhodujícího podílu je vymezena jejich prostorová ochrana (CHLÚ). Jejich zobrazení samostatnou grafickou přílohou.

Pro zpracování návrhu ÚSK považujeme za rozhodující tyto údaje:

- ložiska nerostných surovin a jejich ochrana
- územně – ekologické limity těžby (ÚEL)
- poddolované území
- nestabilní území a svahové deformace

Těžba nerostů je příkladem využívání volné krajiny člověkem a vyhodnocení jeho požadavků a potřeb. Člověk si vytvořil Horní zákon a v řešeném území prostřednictvím ÚAP zobrazujeme vrstvy ložisek nerostů, jejich ložiskovou ochranu (CHLÚ) – je-li vyhlášeno. Jako riziko – viz další kapitola v textu – je zobrazena hranice ekologických limitů těžby hnědého uhlí.

V řešeném území jsou proto ekologické limity těžby. Jejich případné prolomení má sice hospodářský potenciál, současně ale přináší environmentální a sociodemografickou hrozbu.

Obr.: vztah urbanizovaného území a těžby, zobrazeno je CHLÚ a územně ekologické limity těžby

d) 4 Dopravní a technická infrastruktura

Komunikační silniční systém představuje v současném rozvoji přiměřené maximum expanse člověka do krajiny. Z dostupných podkladů lze odvodit, že krajina nebude nad rámec stávajících tras exponována dalšími novými silničními trasami.

Další potřeby – pěší, cyklo či turistické (lyžařská magistrála) trasy a hipostezky nejsou z hlediska ÚSK relevantní. Zpracovatel má za to, že současná struktura výše uvedených tras zajišťuje dostatečnou propustnost krajiny.

V horské části byla realizována jako novotvar území dálniční trasa D7 v úseku Chomutov – Hora sv. Šebestiána. Jedná se o nadčasové a elegantní řešení, slučitelné s urbanizací krajiny podle soudobých standardů.

Obr.: *Nástup silnice D7 do Krušných hor*

Potřeba umístění železničních tras je rovněž naplněna v současném stupni rozvoje železnice.

Technická infrastruktura má projevy, zasahující do charakteru krajiny. Z hlediska vedení VVTL plynovodu a produktovodů se jedná o čitelné (zjevné) průseky vegetace v rozsahu ochranného pásma. V území jsou rovněž vedeny přes komunikace a vodní toky technologické mosty.

Obr.: *Obrázek za všechny – převedení teplovodu v Málkově přes Podkrušnohorský přivaděč.*

Obvyklý rozsah technické infrastruktury, jak se projevuje běžně v naší krajině je v případě ORP Chomutov specifický:

Kladným zjištěním je absence viditelných tras a technických objektů v horské části, samozřejmě s výjimkami: větrnými elektrárnami u obce Hora sv. Šebestiána, v širších vztazích pak navazující větrný park v lokalitě Rusová (ORP Kadaň) a v lokalitě Nové Ves v Horách (ORP Litvínov).

Obr.: Panorama obce Hra sv. Šebestiána (vpravo) s větrnými elektrárnami

Obr.: Větrný park Rusová na hranici řešeného území
Územní studie dále negativně hodnotí trasu VVTL plynovodu horskou částí ORP. Samostatně (záporně) se zpracovatel vyjádřil k záměru na zdvojení trasy VVTL plynovodu

Obr.: trasa VVTL plynovodu přes hlavní hřeben Krušných hor

Negativním projevem je komprimace nadmístních tras technické infrastruktury do „zbytkové“ části území, v pánevní části.

V oblasti Málkov – Černovice jsou silnice I. třídy včetně připravovaného zkapacitnění v nové trase, celostátní železnice, trasy VVN elektro, VTL plynu, horkovodu a Krušnohorského přivaděče komprimovány do úzkého pruhu území. Celostátně ojedinelým řešením je pak Ervěnický koridor, kde probíhá (marný) pokus umístit trasy na nestabilní – nepůvodní – nasypný terén.

Ostatní část území pak obsahuje další specifické projevy – podzemní řady technologické vody (PVN – průmyslový vodovodní napajec) z Ohře do Záluží

Obr.: 2x snímky kritické komprimace trasa dopravní a nadmístní infrastruktury v obci Málkov (Zelená)

Obr.: Ervenický koridor

V území jsou k zastižení bodové projevy urbanizace území – dominantní vysílač Jedlová – charismatické řešení slučitelné s výrazem krajiny.

Otevřená pánevní krajina otevírá široké průhledy do krajiny. Jsou tak viditelná jak sídla (Litvínov, Most, Žatec), tak další projevy nadmístní technické infrastruktury – elektrárny Tušimice, Prunéřov, Komořany, Počerady a areál Unipetrolu Litvínov.

Obr.: Vlevo elektrárna Tušimice, vpravo elektrárny Prunéřov

Obr.: Elektrárna Počerady

Obr: Nad Otvicemi – v pozadí Unipetrol Litvínov

d) 5 **Rekreace a turistický ruch**

S výjimkou využití vodních ploch pro rekreaci a vedení pěších, cyklo či turistických (lyžařská magistrála) tras, které jsou přijaty a hodnoceny z hlediska krajiny jako nerušící (viz výše) náleží do této problematiky lokalizace a míra využití krajiny pro rekreaci.

Plochy rekreace lze v rozlišení stav – návrh zobrazit z databáze územních plánů ORP.

Plochy individuální rekreace budou hodnoceny dle jejich hodnocení ve smyslu ploch s rozdílným způsobem využití v členění na plochy individuální rekreace a plochy zahrádek.

Plochy rekreace lze v rozlišení stav – návrh zobrazit z databáze územních plánů ORP.

Plošná expozice území individuální rekreací, která se nachází mimo sídla je patná ve třech případech:

Obr.: Lokalita Údlické Doubí

Lokalita je hodnocena jako problémová a to z hlediska krajinného rázu: Údlické Doubí je krajinnou dominantou a je zde umístěno regionální biocentrum. Objekty individuální rekreace se tak projevují v krajině a brání prosazení případných dalších záměrů v koncepci rozvoje krajinné zeleně.

Obr.: Lokalita Chomutov - Údlice

Tradiční oblast městských zahrádek vyplňuje resp. spojuje Chomutov a Údlice, zahrádky zčásti zasahují do údolní nivy Chomutovky, navazují a zasahují do zájmů její ochrany z hlediska životního prostředí, v neposlední řadě jsou v kontaktu s ochranným pásmem ČOV.

V obou případech se jedná o tradiční posice = tradiční hodnoty sociodemografického pilíře územního plánování. Návrh ÚSK je bude akceptovat, ojedinele s případnou eliminací.

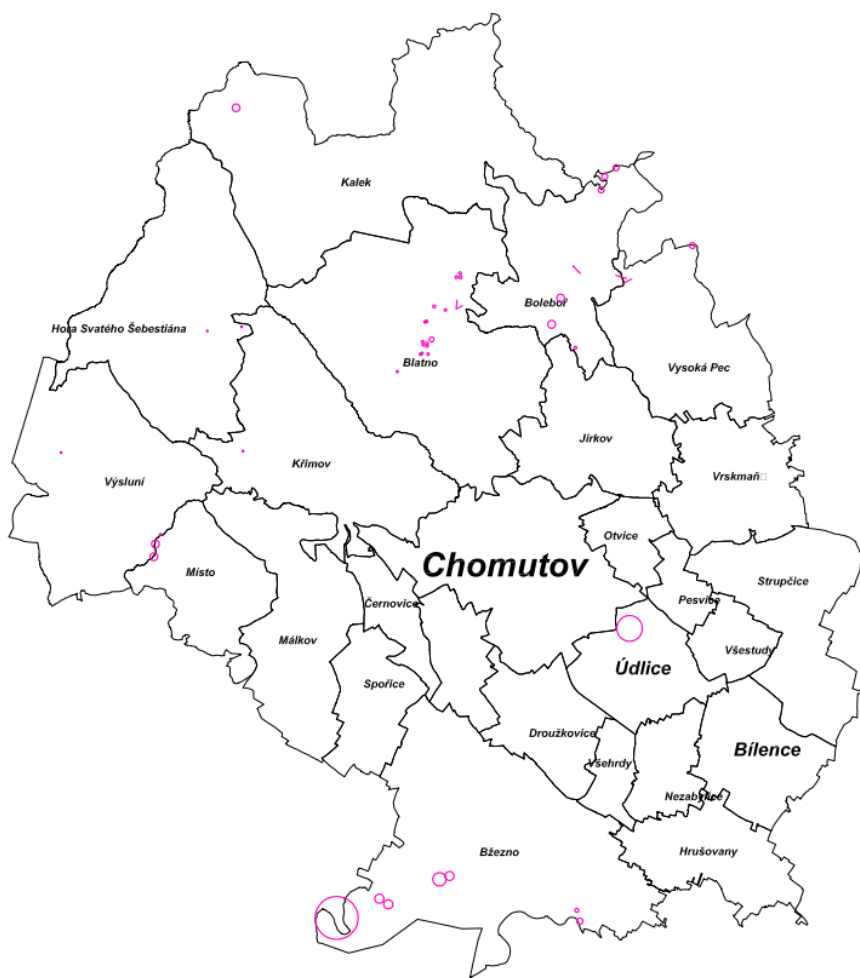

Obr.: Chatová zástavba při Nechranické přehradě

V tomto případě se tedy jedná o objekty individuální rekreace s převahou rekreačních chat, který je novotvarem v krajině.

Současná urbanizace krajiny je však tradiční a navazuje na chatovou zástavbu údolí Ohře na území ORP Kadaň. Jejich posice není v řešené krajině určující a lze ji akceptovat.

Další objekty individuální rekreace byly zjištěny v posicích dle následujícího schématu a v souvislostech jsou zahrnuty ve schématu sekundární struktury.

Obr.: posice zjištěných objektů individuální rekreace. Jak je patrné, k zastížení jsou jako součást horských sídel, v plošném projevu pak jako součást rekreačního areálu Pyšná. Další projevy jsou pak

v oblasti, tj. v pozicích odpovídajících rekreačnímu potenciálu krajiny. V pánevní části se naopak nevyskytují.

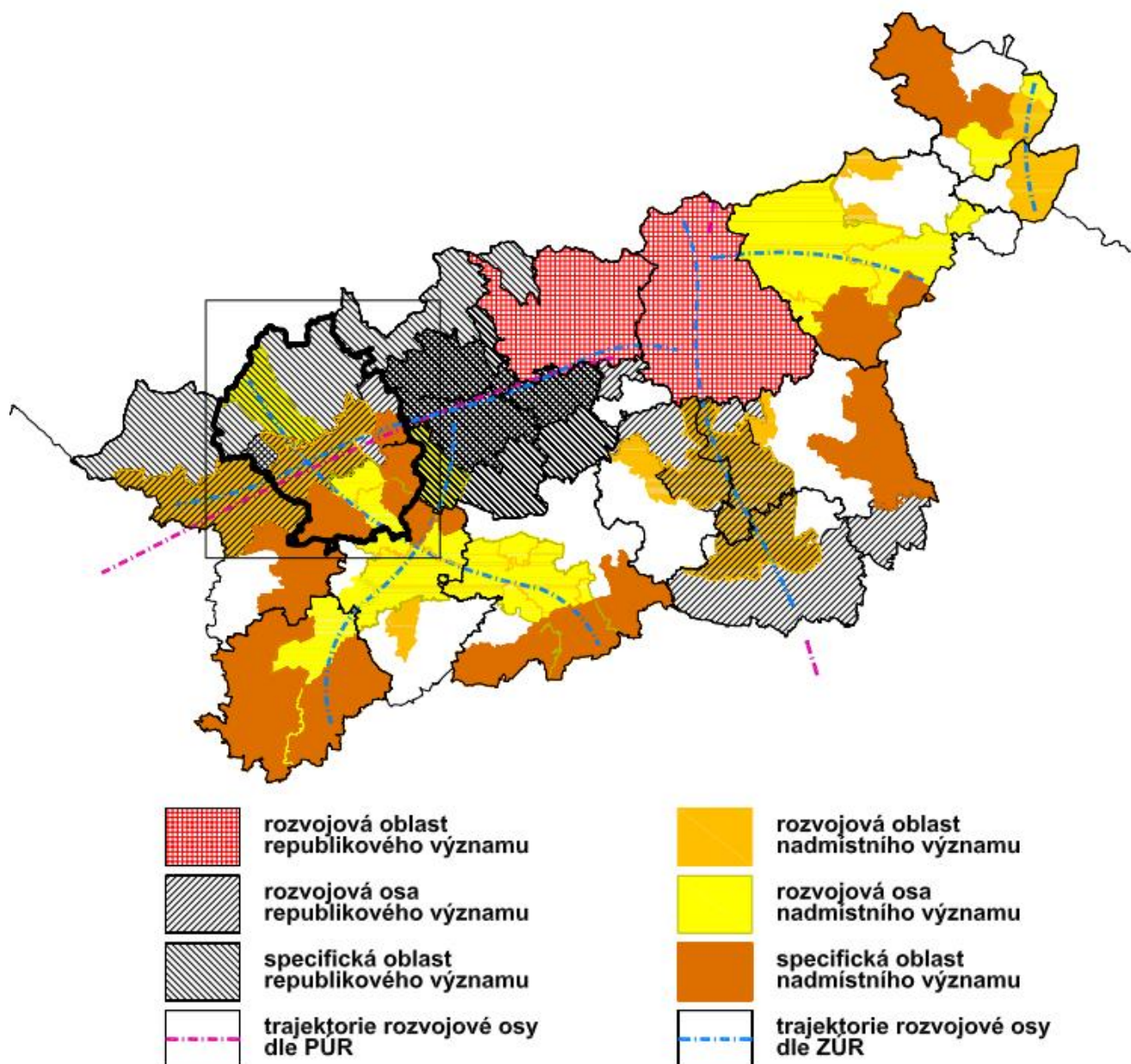
Pro hodnocení krajiny budou samostatně posuzovány objekty individuální rekreace dle těchto kritérií:

- *objekty individuální rekreace tvoří samostatné soubory staveb bez přímého napojení na zastavěné území původní obce,*
- *objekty individuální rekreace jsou v územních plánech zobrazeny jako samostatné izolované pozemky,*
- *objekty individuální rekreace, jejichž poloha je ve střetu s limity využití území:*
 - *plochy PUPFL,*
 - *vzdálenost 50 m od okraje lesa,*
 - *územní systém ekologické stability,*
 - *významný krajinný prvek,*
 - *záplavové území,*
 - *sesuvné území,*
 - *zvláště chráněné území.*

V odůvodněných případech vymezí ÚSK podmínky pro řešení těchto střetů prostřednictvím územního plánu, popřípadě bude dotčený prostor vymezen jako samostatný krajinný okrsek.

e) Rozbor požadavků na změny v území

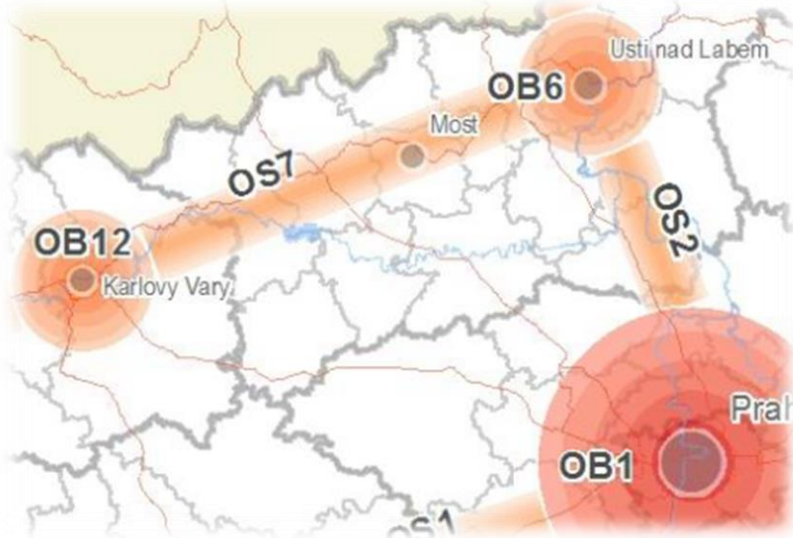
ORP Chomutov ve vztahu k Politice územního rozvoje ČR (aktualizace 2015) a Zásadám územního rozvoje Ústeckého kraje (aktualizace č.1):

e) 1 Požadavky vyplývající z politiky územního rozvoje a ze zásad územního rozvoje

Politika územního rozvoje ČR ve znění aktualizace č. 1 2015 – dále PÚR:

Rozvojové oblasti, rozvojové osy, specifické oblasti:

Dle PÚR je řešené území součástí rozvojové osy OS7 - Rozvojová osa Ústí nad Labem–Chomutov–Karlovy Vary–Cheb–hranice ČR/Německo

Vymezení:

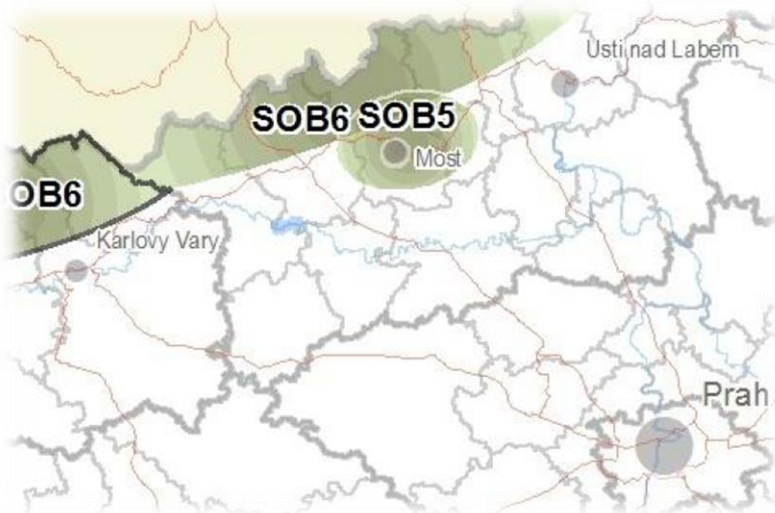
Obce mimo rozvojové oblasti, s výraznou vazbou na významné dopravní cesty, tj. v západní části na rychlostní silnici R6 a ve východní části na silnici I/13.

Důvody vymezení:

Území ovlivněné hustým urbanizovaným osídlením s centry Most, Litvínov, Chomutov, Kadaň, Klášterec nad Ohří, Sokolov a Cheb, soustředěním povrchové těžby hnědého uhlí s velkými dopady na změny v území; západní část je ovlivněna rovněž připravovanou rychlostní silnicí R6 v úseku Cheb–hranice ČR/Německo; v úseku Chomutov–Karlovy Vary je rozvojovým záměrem kapacitní silnice. Navazuje na rozvojovou osu v zahraničí.

Úkoly pro územní plánování:

Vytvořit územní podmínky pro řešení přestavby vybraných úseků silnice I/13 mezi Ostrovem a Chomutovem.

Dle PÚR je řešené území součástí SOB 6 – specifická oblast Krušné hory.

Poznámka: dle textové části PÚR - vymezení území není ORP Chomutov součástí rozvojové oblasti SOB5.

Vymezení:

.....Území obcí z ORP Chomutov (severní část)

Důvody vymezení:

- a) *Potřeba rozvíjet a využívat s ohledem na udržitelný rozvoj území vysoký rekreační potenciál jediného horského území v ČR bez velkoplošné ochrany přírody a krajiny, které plní rekreační funkci nejen v rámci ČR, ale i pro Sasko. Území je významné rovněž z hlediska přírodních hodnot, zejména se jedná o ptačí oblast Novodomského rašeliniště – Kovářská a Východní Krušné hory a několik národních přírodních rezervací a evropsky významných lokalit, zejména Krušnohorské plató.*
- b) *Potřeba omezení stále přetrvávající relativně zvýšené míry znečištění životního prostředí (půda, voda, ovzduší) v důsledku vlivů průmyslové a energetické výroby. Potřeba pokračování nápravy následků krizového stavu lesních porostů ve 2. polovině 20. století, zejména dokončení obnovy lesních porostů včetně předpokládané nutné obnovy velké části provizorní lesní výsadby ze 70. a 80. let 20. století, především v Ústeckém kraji.*
- c) *Potřeba omezit či odstranit sociální a ekonomické následky strukturálního postižení hospodářství řídce osídleného a málo zalidněného území, které bylo způsobeno zejména dlouhodobým pro území nepříznivým historickým vývojem. Zejména jde o nedostatek místních pracovních příležitostí, vysokou nezaměstnanost a stárnutí a fluktuaci obyvatelstva. Vzhledem k charakteru oblasti je potřeba podpořit především rozvoj zařízení a služeb pro rekreaci a cestovní ruch a lesnictví a zemědělství.*
- d) *Potřeba zlepšení špatné dopravní dostupnosti území jak z okolí – zejména přeshraničních dopravních vazeb, tak i uvnitř oblasti. Potřeba zlepšení nedostatečně vybavenosti technickou infrastrukturou. Potřeba územní regulace hrozící nekoordinované výstavby větrných elektráren, především v Ústeckém kraji.*

Kritéria a podmínky pro rozhodování o změnách v území:

Při rozhodování a posuzování záměrů na změny v území přednostně sledovat:

- a) *řešení stávajících i potenciálních střetů těžebních aktivit s ochranou přírody a krajiny a zemědělského a lesního půdního fondu a ochranou a rozvojem sídel, především v Ústeckém kraji,*
- b) *vyšší využití rekreačního potenciálu oblasti,*
- c) *snížování znečištění životního prostředí, které je výrazné především v Ústeckém kraji,*
- d) *pokračování procesu obnovy lesních porostů, především v Ústeckém kraji,*
- e) *posílení sociálně ekonomického rozvoje, restrukturalizaci a větší diverzifikaci ekonomiky a podporu podnikání,*
- f) *rozvoj lesnictví, ekologického zemědělství, rekreace a cestovního ruchu,*
- g) *účinnou územní regulaci překotného rozvoje výstavby větrných elektráren, především v Ústeckém kraji,*
- h) *zřízení institucionální ochrany přírodních a krajinných hodnot.*

Úkoly pro územní plánování:

V rámci územně plánovací činnosti kraje a koordinace územně plánovací činnosti obcí

- a) *identifikovat hlavní póly ekonomického rozvoje oblasti a vytvářet zde územní podmínky pro rozvoj rekreační funkce Krušných hor a zkvalitnění dopravní a technické infrastruktury, bydlení a občanského vybavení,*
- b) *vytvářet územní podmínky pro rozvoj dopravní dostupnosti území a přeshraničních dopravních tahů,*
- c) *vytvářet územní podmínky pro ekonomický rozvoj, zejména lesnictví, ekologického zemědělství, rekreace a cestovního ruchu,*
- d) *vytvářet územní podmínky pro pokračování procesu obnovy lesních porostů, především v Ústeckém kraji,*
- e) *účinným způsobem regulovat a zamezit rizikům překotně se rozvíjející výstavby větrných elektráren, včetně souvisejících zařízení (přístupových komunikací, vyvedení energetického výkonu apod.), jak z hlediska minimalizace vlivů na životní prostředí, krajinu a osídlení, tak z hlediska funkčnosti větrných elektráren v systému zásobování elektrickou energií, především v Ústeckém kraji.,*
- f) *vytvářet územní podmínky pro posílení koordinace cestovního ruchu v SOB6 Krušné hory a lázeňství v OB12 Karlovy Vary.*

Koridory a plochy dopravní infrastruktury

Řešené území je součástí koridoru kapacitní silnice S10 :

Vymezení:

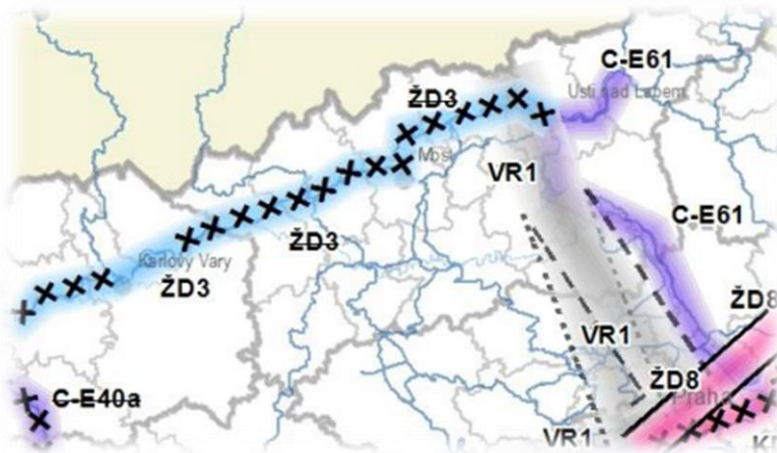
Ostrov–Chomutov.

Důvody vymezení:

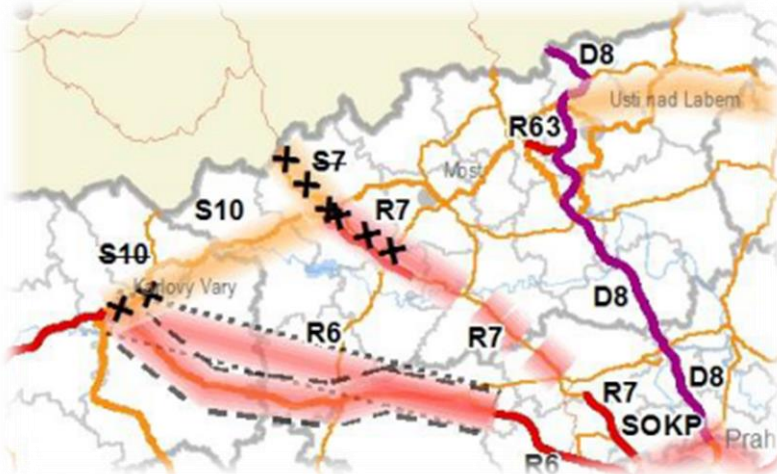
Převedení zvýšeného dopravního zatížení mezi Karlovarským a Ústeckým krajem, a to také ve vztahu k příčným spojením se Svobodným státem Sasko. Možnost využití případného kapacitního spojení do Saska a směrem do SRN a Polska.

Kritéria a podmínky pro rozhodování o změnách v území:

Při rozhodování a posuzování záměrů na změny v území přednostně sledovat zkvalitnění obsluhy území s městy Ostrov–Klášteřec nad Ohří–Kadaň–Chomutov a propojení R6 a R7 při minimalizaci dopadu na životní prostředí.

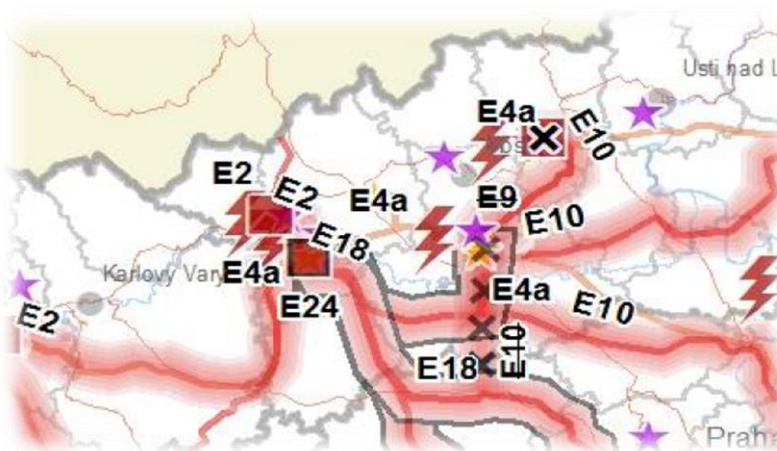

Zrušen záměr ŽD3 – koridory konvenční železnice TENT-T

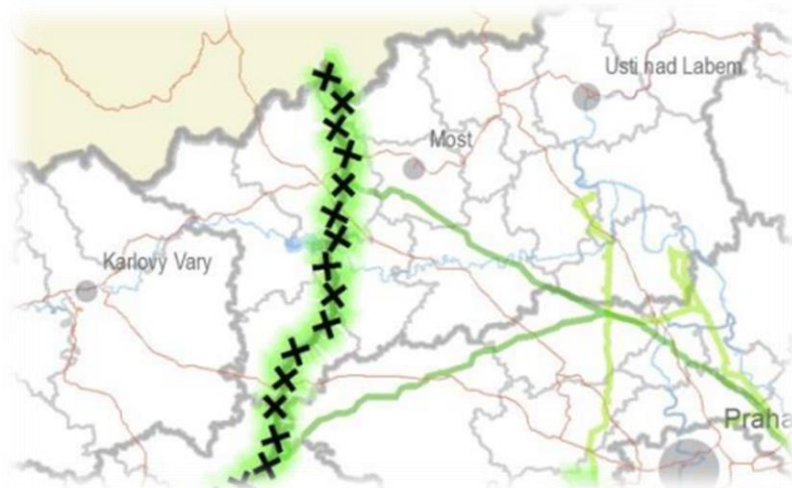

Zrušen S7 a R7, ponechán S10

Koridory a plochy technické infrastruktury a souvisejících rozvojových záměrů

Dle PÚR se v řešeném území koridory technické infrastruktury nevyskytují, bude prověřen vztah E18 k řešenému území.

Zrušen záměr P4

Zásady územního rozvoje Ústeckého kraje znění aktualizace č. 1 – dále ZÚR:

ZÚR vůči řešenému území zpřesňují vymezené (v PÚR) rozvojové oblasti a osy takto:

OS7 - Rozvojová osa Ústí nad Labem–Chomutov–Karlovy Vary–Cheb–hranice ČR/Německo
 pro obce ORP Chomutov: Černovice, Chomutov, Jirkov, Málkov, Místo, Otvice, Pesvice, Spořice, Vrskmaň, Vysoká Pec.

Pro plánování a usměrňování územního rozvoje ZÚR ÚK zpřesňují úkoly pro územní plánování stanovené v PÚR 2008, takto:

- (1) Podporovat pokrytí rozvojové oblasti územními plány, ověřovat a zpřesňovat řešení problémů a využití rozvojových příležitostí územními studii a regulačními plány.
- (2) Podporovat dotvoření ucelených plně funkčních silničních a železničních dopravních systémů (zejména přestavba a dostavba silnice I/13 v úsecích - obchvat Klášterce nad Ohří, Klášterec nad Ohří - Chomutov, Třebušice - Most, Bílina, Kladrubská spojka, modernizace a optimalizace železničních tratí č. 130 a č.131).
- (3) Podporovat revitalizaci nedostatečně využitých nebo zanedbaných areálů a ploch typu brownfield, využít územní rezervy ve stávajících průmyslových zónách nadmístního významu.
- (4) Řešit územní souvislosti těžby hnědého uhlí při respektování ÚEL stanovených usnesením vlády ČR č.331/1991 a č.444/1991 - převzatých bez věcné změny z 2. ZaD ÚP VÚC SHP, včetně usnesení vlády ČR č. 1176/2008 (tj. asanace, rekultivace, revitalizace území, obnova historické dopravní sítě, lokálně i osídlení a pod).
- (5) Zlepšovat územní podmínky pro příznivé životní prostředí zejména v úsecích v kontaktu s provozy těžby uhlí, energetiky a těžkého průmyslu, dosáhnout zřetelného zlepšení životního prostředí a krajiny (rekultivace krajiny postižené těžbou lomů Libouš, ČSA, Vršany, Bílina, revitalizace toku Bíliny, revitalizace opuštěných areálů typu brownfield).
- (6) Chránit a kultivovat typické či výjimečné přírodní a kulturní hodnoty na území rozvojové osy, které vytvářejí charakteristické znaky území.
- (7) Vytvořit územní předpoklady pro obnovu lázeňských funkcí v Bílině.

SOB 6 – specifická oblast Krušné hory

pro obce ORP Chomutov: Blatno, Boleboř, Hora Svatého Šebestiána, Kalek, Křimov, Místo, Výsluní:

Pro plánování a usměrňování územního rozvoje ZÚR ÚK zpřesňují úkoly pro územní plánování stanovené v PÚR 2008, takto:

- (1) Posilovat všechny tři pilíře udržitelného rozvoje - hospodářský rozvoj, sociální soudržnost obyvatel, životní prostředí.
- (2) Zajistit pokrytí území specifické oblasti územními plány, ověřovat a zpřesňovat řešení problémů územními studii a regulačními plány.
- (3) Využívat celorepublikového i mezinárodně významného potenciálu specifické oblasti pro rozvoj rekreace a cestovního ruchu při zachování klidového charakteru oblasti.
- (4) Chránit a kultivovat přírodní, krajinářské, urbanistické a architektonické hodnoty oblasti, využít pozitivní znaky území pro zvýšení prestiže specifické oblasti.
- (5) Identifikovat hlavní střediska ekonomického rozvoje oblasti, vytvářet jim podmínky pro územní rozvoj, pro rozvoj rekreační funkce Krušných hor a zkvalitnění dopravní a technické infrastruktury, bydlení a občanského vybavení s předpokladem šíření pozitivních impulsů z těchto rozvojových pólů do okolí.
- (6) Územně plánovacími nástroji podporovat rozvoj místních ekonomických aktivit - lesnictví, ekologického zemědělství, potravinářského průmyslu, tradičních řemesel, rekreace a cestovního ruchu apod., při zohlednění požadavků ochrany hodnot přírody a krajiny.
- (7) V příhraničních prostorech ČR/SRN podporovat vzájemně výhodnou kooperaci a provázanost sídelních soustav, rekreačních areálů, dopravní, technické i občanské infrastruktury.
- (8) Revitalizovat opuštěné nebo nedostatečně využitá plochy a areály zemědělského, průmyslového, sídelního či jiného původu (typ brownfield).
- (9) Vytvářet územní předpoklady pro rozvoj dopravní dostupnosti vyšších center osídlení, a vzájemnou dopravní provázanost osídlení ve specifické oblasti.
- (10) Zajistit průchodnost nadřazených koridorů dopravní a technické infrastruktury přes území specifické oblasti.
- (11) Podporovat vybudování propojené a hierarchizované sítě cyklostezek a turistických cest s návazností na republikovou a evropskou síť těchto zařízení.
- (12) Stanovovat a dodržovat limity rozvoje pro všechny činnosti, které by mohly přesahovat meze únosnosti území - podmínky udržitelného rozvoje, způsobovat jeho poškození a nebo bránit rozvoji jiných žádoucích forem využití území.
- (13) Účinným způsobem regulovat a zamezit rizikům překotně se rozvíjející výstavby větrných elektráren, včetně souvisejících zařízení (přístupových komunikací, vyvedení energetického výkonu apod.), jak z hlediska minimalizace vlivů na životní prostředí, krajinu a osídlení, rekreaci a cestovní ruch tak z hlediska funkčnosti větrných elektráren v systému zásobování elektrickou energií.
- (14) Nástroji územního plánování podporovat dlouhodobý proces obnovy a ozdravení lesních porostů.

ZÚR vůči řešenému území zpřesňují vymezené (v PÚR) koridory dopravní infrastruktury:

koridor kapacitní silnice S10, Karlovy Vary - Ostrov - Chomutov,
podchycený v PÚR 2008. ZÚR ÚK vymezují koridor silnice I/13, úsek Chomutov průtah III. stavba - Klášterec nad Ohří, zkapacitnění (převzato bez věcné změny z 2. Změn a doplňků ÚP VÚC SHP). Koridor je sledován jako VPS – e9. Šířka koridoru je stanovena 200 m.

Pro územní plánování a využívání území vymezeného koridoru ZÚR ÚK stanovují tyto úkoly:

v součinnosti s dotčenými orgány, při zajištění územní koordinace, zpřesnit a vymežit v ÚPD Klášterce nad Ohří koridor silnice I/13 v úseku Klášterec nad Ohří, obchvat. Při zpřesnění vymezení koridoru v ÚPD respektovat zájmy ochrany přírody a krajiny.

Poznámka:

- koridor kapacitní silnice R7, Úsek Slaný – Louny – Chomutov, podchycený v PÚR 2008 je z PÚR 2015 vypuštěn, vypouštíme ze sledování ad c1, c2 a c3
- koridor kapacitní silnice S7, Chomutov - Křimov - Hora Sv. Šebestiána - hranice ČR/SRN (- Chemnitz), podchycený v PÚR 2008. ZÚR ÚK je z PÚR 2015 vypuštěn, vypouštíme ze sledování S7 (PKR1)

koridor konvenční železniční dopravy ŽD3, Koridor Cheb – Karlovy Vary - Chomutov - Most - Ústí nad Labem,
podchycený v PÚR 2008. ZÚR ÚK vymezují koridor železniční tratě č. 140 a č.130 Klášterec nad Ohří - Ústí nad Labem, optimalizace (převzato bez věcné změny z 2. Změn a doplňků ÚP VÚC SHP). Koridor je sledován v ZÚR ÚK jako VPS - i. Šířka koridoru je stanovena 250 m.

Pro územní plánování a využívání území vymezeného koridoru ZÚR ÚK stanovují tyto úkoly:

v součinnosti s dotčenými orgány, při zajištění územní koordinace, zpřesnit a vymežit v ÚPD dotčených obcí koridor - i, železniční tratě č. 140 a č.130 Klášterec nad Ohří - Ústí nad Labem, optimalizace.

- poznámka: ??? koridor je z PÚR vypuštěn – bude prověřeno – viz rozpracovaná aktualizace ZÚR č. 2

Plochy a koridory nadmístního významu:

koridor cyklostezky „Krušnohorská magistrála“ (trasy č. 23, 36), sledovaný jako VPS - C2 (šířka koridoru stanovena 20 m) takto:

- Hora Sv. Šebestiána (úsek Pohraniční - Jilmová)

Pro územní plánování a využívání území vymezeného koridoru ZÚR ÚK stanovují tyto úkoly:

- (1) zajistit přeshraniční koordinaci a návaznosti koridoru cyklostezky Krušnohorská magistrála na německé straně,
- (2) zpřesnit a vymežit koridor cyklostezky Krušnohorská magistrála v ÚPD dotčených obcí a zajistit územní koordinaci. Při zpřesnění vymezení koridoru v ÚPD obcí respektovat zájmy ochrany přírody a krajiny,
- (3) koridor cyklostezky Krušnohorská magistrála v lesích bude veden s využitím stávající lesní dopravní sítě a nikoliv po pozemcích s lesními porosty.

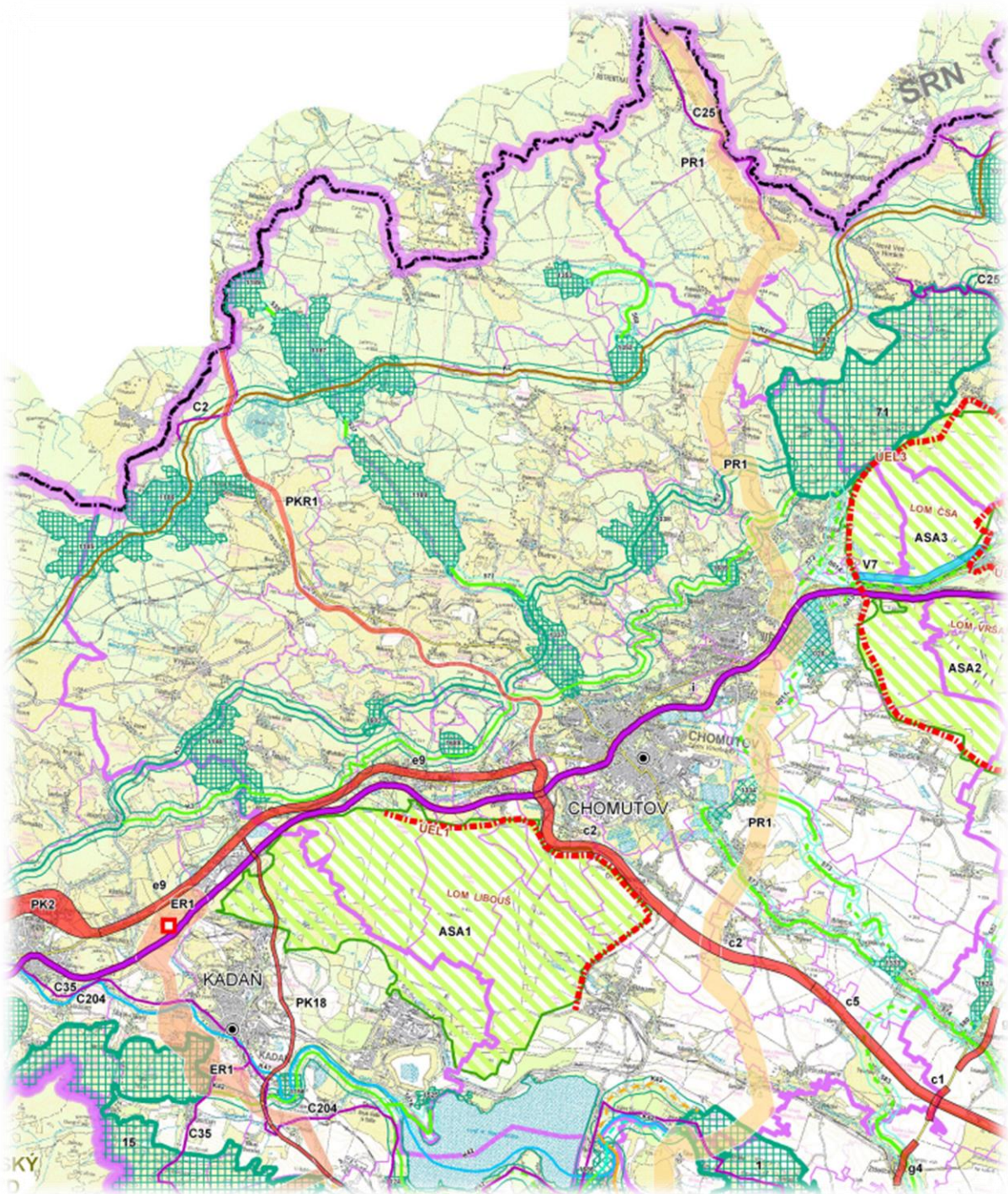
Poznámka:

- koridor P4 pro umístění plynovodu VVTL DN 1 400 je z PÚR vypuštěn – prověřit rozpracovanou aktualizace č. 2 ZÚR

Požadavky na koordinaci území:

Obec	Požadavek koordinace
Boleboř	PR1
Březno	ASA1,C204,PR1, ÚEL1
Černovice	ASA1,e9,i,ÚEL1
Droužkovice	ASA1,c2,PR1,ÚEL1
Hora Svatého Šebestiána	c2,PKR1
Hrušovany	c1,c5,PR1
Chomutov	c2,e9,i,PKR1,PR1
Jirkov	i,PR1
Křimov	PKR1
Málkov	ASA1,e9,i,ÚEL1
Místo	ASA1, e9, i
Nezabylice	c2,c5,PR1
Otvice	i,PR1
Pesvice	PR1
Spořice	ASA1,c2,e9,i,PKR1,ÚEL1
Strupčice	ASA2,ÚEL2
Údlice	PR1
Vrskmaň	ASA2,ASA3,i,PR1,ÚEL2,ÚEL3,V7
Všehrdy	c2,PR1
Vysoká Pec	ASA3,PR1,ÚEL3,V7

Poznámka: bude prověřeno podle aktualizace č. 2 ZÚR.

Obr.: výřez z výkresu č. 2 – Výkres ploch a koridorů nadmístního významu

Poznámka: Aktualizací č. 1 ZÚR se řešené území nezměnilo

Poznámka: součástí ZÚR je vymezení nadregionálního a regionálního ÚSES, řešedno samostatně v příslušné části textu.

e) 2 Požadavky z územních plánů

Součástí stabilizované databáze pro návrh územní studie krajiny je načtení územních plánů ORP Chomutov.

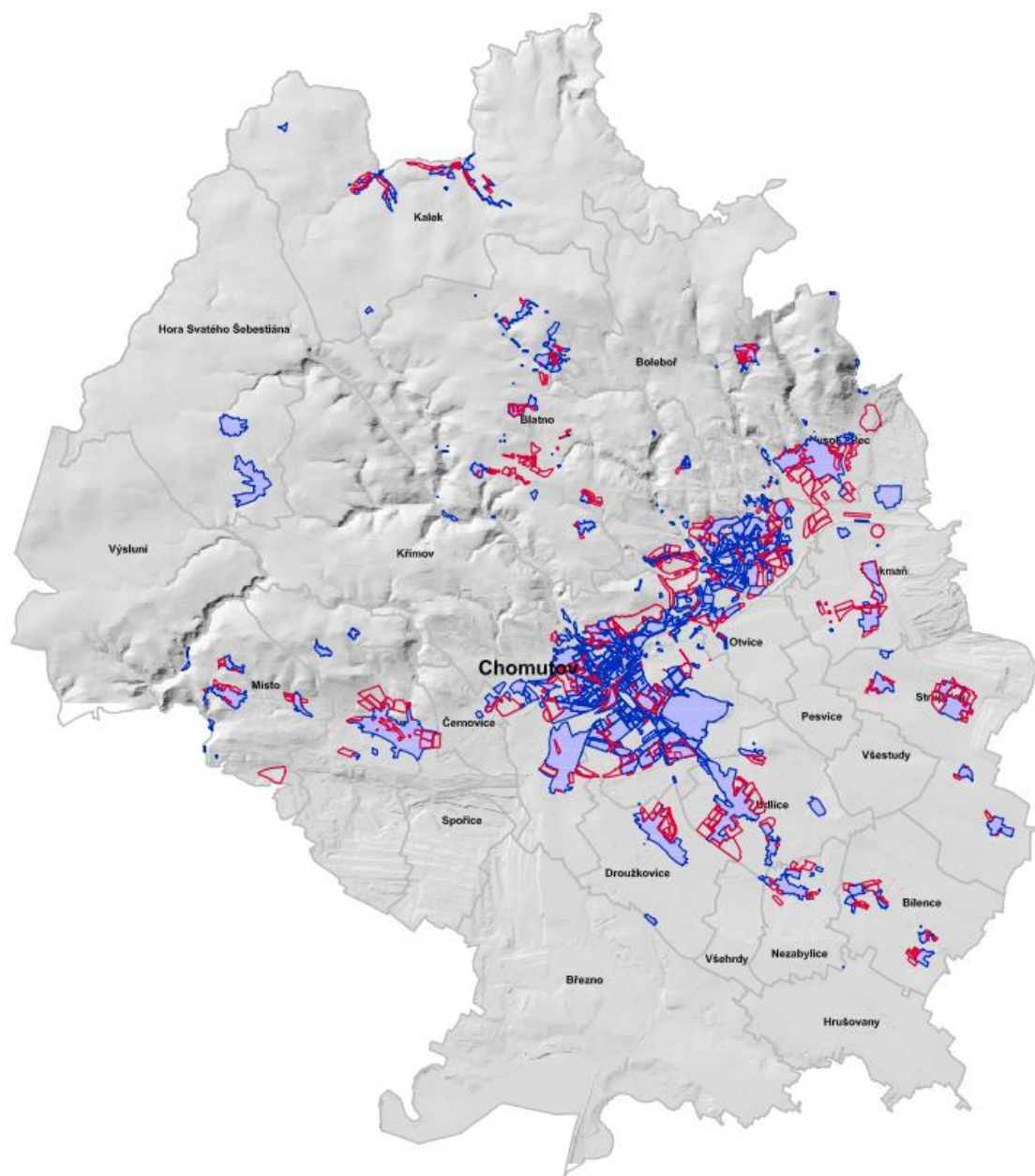
V principu platí, že ÚSK nebude zpochybňovat plošné vymezení rozvojových ploch, v odůvodněných případech však doporučí změnu intenzity využití rozvojových ploch, změnu prostorové regulace, popř. vymezení podrobnějších podmínek prostorového uspořádání.

název ÚPD	dokončené	v rozpracovanosti	
	datum schválení / vydání/nabytí účinnosti	dokončená fáze	datum posledního záznamu
Bílence	27.12.2006	schválené Zadání	23.6.2014
Blatno	23.6.2012		
Boleboř	20.12.2006	schválené Zadání	25.6.2012
Březno	7.2.2014		
Černovice	12.1.2011		
Droužkovice	20.12.2006	zahájení prací	17.9.2012
Hora Svatého Šebestiána	20.10.2015		
Hrušovany	6.8.2010		
Chomutov	22.10.2006	stanovisko KÚ	26.5.2014
Jirkov		návrh - projednání	21.7.2014
Kalek	21.11.2007	zahájení prací	19.12.2014
Křimov	23.2.2006	zahájení prací	18.2.2013
Málkov	22.12.2006	zadání	16.11.2016
Místo	2.7.2006	schválené Zadání	13.8.2014
Nezabylice	12.9.2008		
Otvice	12.9.2007		
Pesvice	14.2.2011		
Spořice	30.12.2006	stanovisko KÚ	4.10.2013
Strupčice	28.12.2006		
Údlice	22.12.2006		
Vrskmaň	3.9.2010		
Všehrdy	10.7.2012		
Všestudy	13.5.2013		
Výsluní	27.12.2006	schválené Zadání	2.5.2014
Vysoká Pec	15.4.2009		

Návrh ÚSK doporučí korekci ukončených či rozpracovaných územních plánů výjimečně, pravděpodobně pouze ve vztahu rozvojových ploch měst Chomutova a Jirkova vůči zalesněné patě Krušných hor- viz výše v textu.

Případné náměty se pak budou vztahovat na požadavky vymezení ploch s rozdílným způsobem využití z hlediska podmíněně přípustných funkcí, popř. na podmínky prostorového uspořádání. Z hlediska přípravy nových územních plánů bude deklarována potřeba zavedení regulačních prvků, v případě ukončených ÚP bude iniciováno vyhotovení územních studií včetně podmínek prostorového uspořádání.

Dalším podnětem na změny či dopracování územních plánů budou požadavky vyplývající z přehodnocení ÚSES.

Obr.: schéma zastavěného území a zastavitelných ploch – data budou převzata podle jevů ÚAP

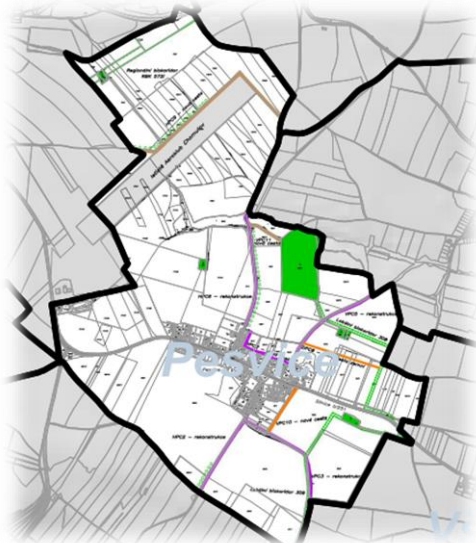
e) 3 Požadavky z územních studií, regulačních plánů, požadavky vyplývající z předpokládané budoucí realizace záměrů s platným územním rozhodnutím a ze záměrů v realizaci

Návrh ÚSK prověří soulad navrhovaných opatření vůči aktuálnímu stavu evidovaných územních studií a vydaných regulačních plánů, popřípadě navrhne jejich korekci. Součástí návrhu ÚSK pak budou podněty pro pořízení nových (jiných) regulačních plánů či územních studií.

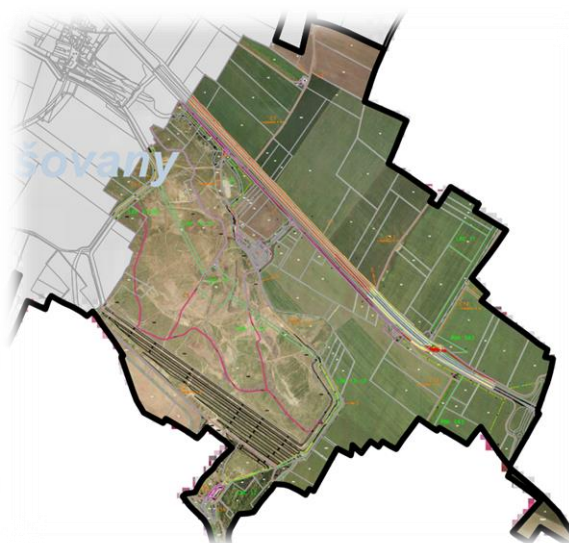
e) 4 Požadavky z komplexních pozemkových úprav

Dle aktuální informace Státního pozemkového úřadu, pracoviště Chomutov, jsou řešeny komplexní pozemkové úpravy těchto obcí nebo jejich částí: Hrušovany, Nezabylice, Pesvice, Spořice a Všeštiny.

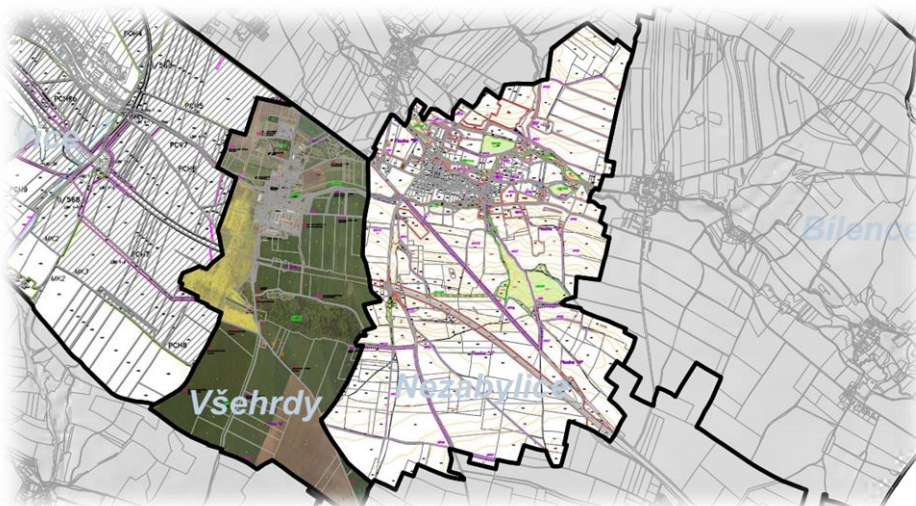
V principu lze pozemkové úpravy akceptovat a zahrnout do ÚSK v navrženém rozsahu, případně odchylky od systému ÚSES budou vyřešeny zdvojením či rozšířením potřebných segmentů.

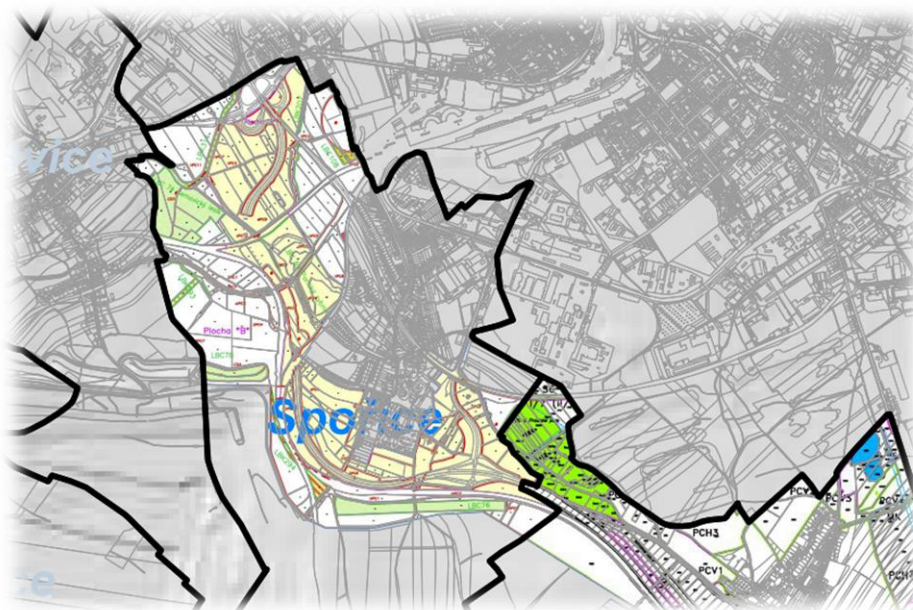
Pesvice

Hrušovany

Všehrdy a Nezabylice

Spořice

e) 5 Požadavky ze souvisejících oborových generelů a studií, programů, koncepcí a strategií

V principu se jedná o rozsáhlou informační bázi s rozdílnou podrobností a mírou potřeby pro účely ÚSK. Proklamovaným přístupem zpracovatele ÚSK není konfrontační úroveň, nýbrž hledání společných zájmů a cílů.

Některé dokumenty zpracovány nejsou. Důvodem je potřeba zobrazení souvisejících jevů či skutečností v jiných souvislostech jako přípravu na multikriteriální vyhodnocení potenciálů krajiny a zejména odůvodnění v rozsahu a formátu, použitelné pro rozhodování dotčených orgánů.

V tomto smyslu doplňuje výčet použitelných podkladů následný komentář.

Název dokumentu	využito	komentář
Data z ÚAP ORP Chomutov, ÚAP Ústeckého kraje a z navazujících ÚAP ORP - Kadaň, Most, Žatec, Litvínov		
Zásady územního rozvoje Ústeckého kraje		*1
Územně plánovací dokumentace všech obcí ve správním obvodu ORP Chomutov		*2
V rozsahu smysluplném vzhledem k měřítku a podrobnosti zpracování ÚSK se zohlední i Politika územního rozvoje ČR ve znění aktualizace č. 1		*3
Evidované územní studie a jiné (starší) územně plánovací podklady, vedené v evidenci územně plánovací činnosti, popř. vydaná územní rozhodnutí pro záměry významné z hlediska cílů ÚSK		*4
Komplexní pozemkové úpravy		
Související aktuální oborové generely a studie, programy, koncepce a strategie		
Lesní hospodářské plány		*5
Národní plán povodí Labe		*9
Plán pro zvládání povodňových rizik v povodí Labe		*9
Plán dílčího povodí Ohře, dolního Labe a ostatních přítoků Labe včetně dokumentací oblastí s významným povodňovým rizikem		*9
Generel vodního hospodářství krajiny České republiky		*9
Příprava realizace opatření pro zmírnění negativních dopadů sucha a nedostatku vody		*9
Strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu, Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR		
Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti		
Studie odtokových poměrů v k.ú. Všečudy		
Studie rekreačního využití Bezručova údolí		
Studie pro vodní dílo Nechranice – rekreační využití, možnosti posílení retenčních účinků vodního díla		
Podklady převzaté z okresních úřadů - lokality s výskytem chráněných druhů rostlin a živočichů		
Knihy Staré stezky Krušnohoří		*6
Plán sanace a rekultivace území dotčeného těžbou Dolů Nástup Tušimice v období 2013-2017, aktualizovaný Souhrnným plánem sanací a rekultivací území dotčeného těžbou Dolů Nástup Tušimice z 12/2015		*8
Plán sanace a rekultivace Vršanské uhelné a.s. pro období 2013-2017, aktualizovaný Souhrnným plánem sanace a rekultivace lomu Vršany z 11/2010		*8
Plán sanace a rekultivace Severní energetické a.s. pro období 2013-2017, aktualizovaný Souhrnným plánem sanace a rekultivace lomu ČSA z 7/2016		*8
Prognóza správy a následného využívání rekultivovaných území v Ústeckém kraji z 12/2016		*7
Generel rekultivací 2013-2017		
Politika a druhotných surovin ČR		
Aktualizace Státní energetické koncepce ČR		
Aktualizace Surovinové politiky ČR v oblasti nerostných surovin a jejich zdrojů		
Plány revitalizací zatrubněných vodních toků		
Souhrn doporučených opatření pro jednotlivá chráněná území		
Studie vybudování cyklostezek na Chomutovsku		
Pasport vodních děl		*9
Program zlepšování kvality ovzduší zóny Severozápad CZ04		
Národní program snižování emisí ČR		

Komentář:

- *1 Projektant využije zveřejněnou aktualizaci ZÚR Ústeckého kraje č. 2 pro zjištění, jestli záměry, vypuštěné aktualizací PÚR 2015 jsou a jak jsou zpracovány.
- *2 Připomínáme zásadu min. zásahů do vydaných či projednávaných územních plánů – viz kapitola e2).
- *3 Projektant zjistil významnou redukci záměrů PÚR 2015 oproti PÚR 2008, viz komentář ad 1*).
- *4 Podrobnější studie budou využity v případě potřeby korekce zastavitelných ploch či jejich parametrů.
- *5 Návrh ÚSK předpokládá časové rozlišení některých navrhovaných opatření nad rámec platnosti.

- *6 *Ano, s poděkováním autoru arch. Pachnerovi, který poskytnul relevantní data*
- *7. *Zásadní dokument k diskusi.*
- *8. *Souvisí s poznámkou č. 7, návrh ÚSK bude zásadně slučitelný s plánem sanací a rekultivací dolů.*
- *9. *Z hlediska hydrologie hledáme nové přístupy k řešení, odlišně jsou vyhodnoceny toky z hlediska struktury povodí s cílem připojení dalších indikátorů potřebných pro návrh ÚSK*

f) Rozbor ohrožení, rizik a problémů v území (stávajících, předpokládaných)

f) 1 Narušení vodního režimu, ohrožení povodněmi a suchem

Definice

Klimatické vlivy jsou globálním problémem a uspořádání, využití resp. význam ORP nemá na tento proces vliv. Krajina v geologické minulosti se s klimatickými vlivy vždy vypořádala po svém, přičemž v lokálním měřítku (např. dnešních Čech) nebyla příčinou klimatických změn, ale vždy se těmto změnám přizpůsobovala. Tento evoluční proces nebude v měřítku ÚSK dále sledován.

Povodně i sucho jsou přirozenými jevy, které utvářely krajinu a je-li to přirozený jev, tak z pohledu krajiny – nikoliv člověka – nejsou žádným ohrožením či rizikem. Nástup civilizace dokázal těchto jevů využívat (např. starověký Egypt = Nil) a uměl se mu přizpůsobit (stavby byly mimo záplavové území, dřevo se splavovalo při zvýšeném průtoku).

Prostorem k hledání rozměru je tedy současná krajina, současné klima a ÚSK může tuto problematiku sledovat z hlediska obou extrémů – sucho i povodně – a vymezovat argumentační rámec, který lze promítnout do podmínek využití – změn – území v měřítku krajinných okrsků včetně případných požadavků na další projektovou činnost (územní plány, pozemkové úpravy).

Zdroje

Předpokládané příčiny ohrožení a rizik z hlediska narušení vodního režimu, ohrožení povodněmi a suchem jsou exaktně neuchopitelné. Zpracovatel nemá k dispozici údaje, které by opravňovaly ke koncepčním změnám krajiny v rámci ÚSK.

Základem uchopení kapitoly je schopnost krajiny vytvářet optimální vegetační kryt, tzn. mít k dispozici potřebný půdní profil. Problematika eroze půdy je popsána v další kapitole a je řešena v širším rozměru: eroze je příčina, povodně a sucho následek.

Pro další analýzy zakládáme tato data:

- členění území podle rozvodí IV. stupně dle ÚAP
- lesní pozemky dle KN
- ostatní plochy dle KN s vypuštěním ploch mimo zastavěné území
- zastavěné území dle ÚAP

Výše uvedené vstupní údaje je nutné objektivizovat.

Zobrazení lesních pozemků a ostatních ploch není skutečným stavem vegetačního krytu z hlediska lesa či společenství, které je lesu blízké!

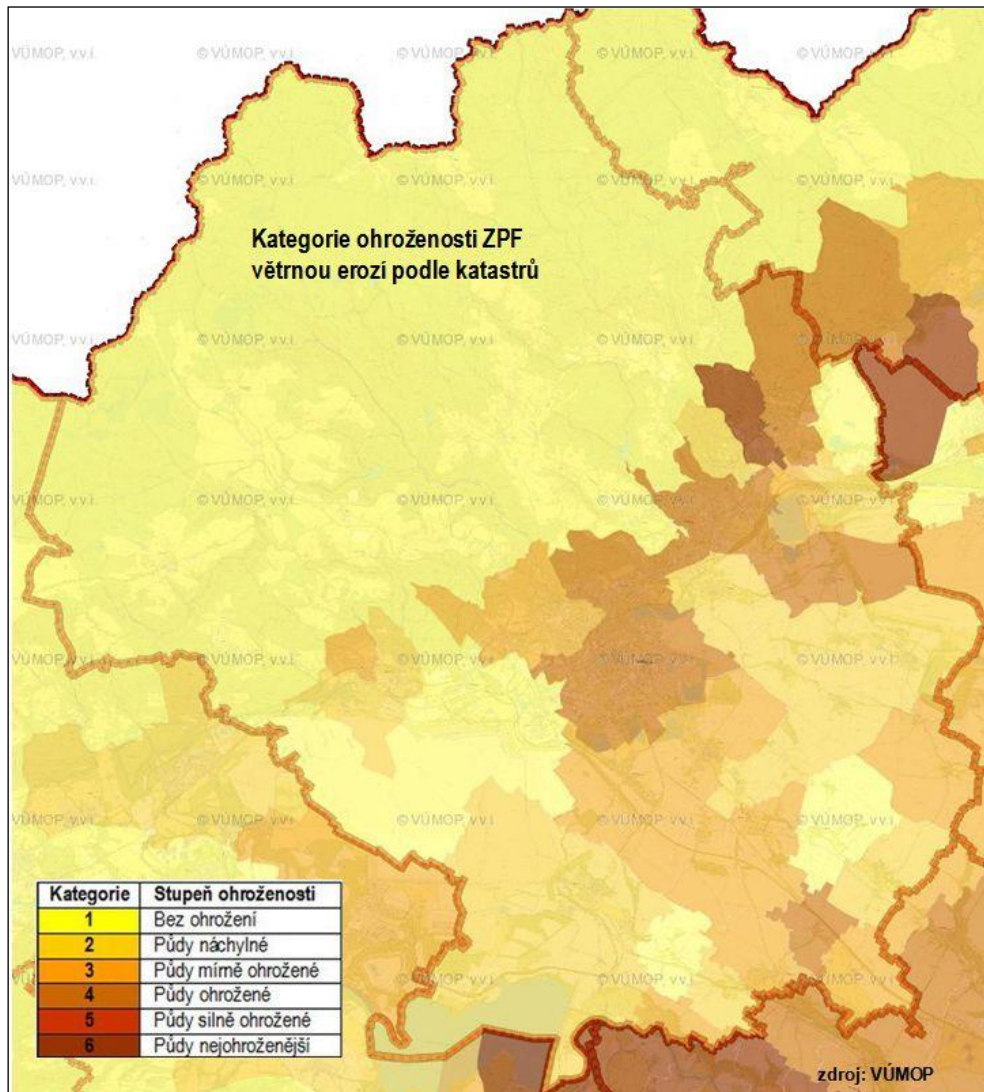
Zjištění

Pro další rozhodování při zpřesnění krajinných okrsků bude rozhodující posice sídel vůči vodním tokům a vodním plochám, která byla rozhodujícím ukazatelem pro založení sídla. Budou odvozeny jak potřeby sídla vůči vodnímu režimu, tak (naopak) riziko zpětného ohrožení vodního režimu tímto sídlem.

f) 2 Eroze, sesuvy - zejména vymezení ploch ohrožených vodní a větrnou erozí

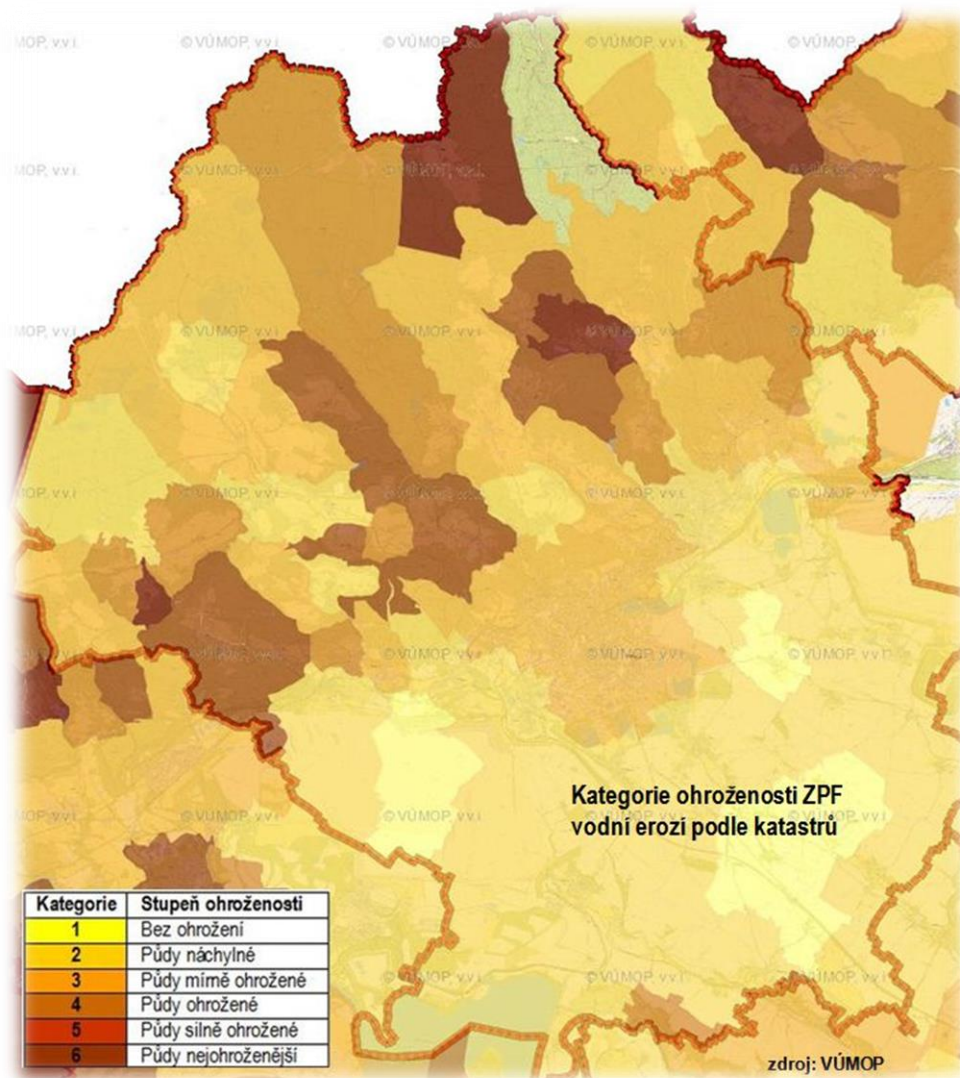
f.2.1 Potenciální ohroženost ZPF větrnou erozí (zdroj: VÚMOP)

je vyjádřena stupni ohroženosti zemědělské půdy větrnou erozí podle BPEJ, nevztahuje se na plochy mimo ZPF, tj. lesní půdu a plochy ostatní, které nejsou zařazeny do ploch s BPEJ. Výsledné hodnocení potenciální erozní ohroženosti je vyjádřeno v šesti stupních ohroženosti

Z výřezu mapy VÚMOP s vyjádřením kategorií ohroženosti ZPF dle jednotlivých katastrů je zřejmé, že severní část ORP, víceméně zalesněná a zemědělský fond je bez významného zornění - většinou TTP, je v 1. stupni bez ohrožení, část katastrů na východě, pravděpodobně se strmějšími svahy, je zařazena až do stupně 4 až 5.

f.2.2. *Potenciální ohroženost ZPF vodní erozí podle jednotlivých katastrů (zdroj:VÚMOP)*
 je vyjádřena stupni ohroženosti zemědělské půdy vodní erozí podle BPEJ, nevztahuje se na plochy mimo ZPF, tj. lesní půdu a plochy ostatní, které nejsou zařazeny do ploch s BPEJ. Výsledné hodnocení potenciální erozní ohroženosti je vyjádřeno tedy podle BPEJ a je vztaženo schematicky na celý katastr v šesti stupních ohroženosti

Z výřezu ohroženosti zemědělské půdy vodní erozí je rozhodující svahitost (sklon terénu) a struktura půdy. V pánevní oblasti, která je relativně plochá a velmi urbanizovaná - včetně rozsáhlé povrchové těžby uhlí a doprovodných projevů - je stupeň ohrožení vodní erozí relativně mnohem nižší než v oblasti Krušných hor a Podkrušnohoří.

f) 3 Znečištění a kontaminace složek prostředí – zejména vymezení ploch se zvýšeným splachem organických látek do toků a nádrží

Plochy se zvýšeným splachem organických látek, které lze s velkou jistotou vyloučit, jsou zejména plochy porostlé vysokou vegetací, zvláště sukcesní plochy předlesových formací, všechny extenzivně obhospodařované louky a pastviny, případně pásy drnového fondu na orné půdě k eliminaci splachů tzv. průlehy.

U ploch lesních, zejména těch přechodových, nelze vyloučit z ploch se zvýšeným splachem organických látek - horninových látek vyplavování huminových látek, způsobujících závady sensorické - zvyšují kyselost vody a mají komplexační schopnosti, tj. schopnost z horninového pozadí vyvázat některé kovy. Tyto horninové látky jsou těžko odstranitelné ze surové vody, při úpravě - hygienickém zabezpečení vody pomocí chlorace - jsou zdrojem potenciálně karcinogenních trihalogenmethanů (THM).

Plochy, u kterých jsou potenciálně možné zvýšené splachy organických látek do toků a nádrží, jsou zejména zemědělské půdy a to zvláště orná půda. Stabilita či spíše labilita intenzivně využívaných ploch TTP je dána sklonitostí a částmi ploch, kde je narušen drnový fond (půdní kryt). Rozsah potenciálních ploch je názorně vidět na výřezu mapy VÚMOP s kategoriemi ohroženosti ZPF vodní erozí podle katastrů. Odnos organických látek, ale i jílových částic, vede následně k degradaci půdního horizontu. Je tak narušen sorpční komplex, který je důležitý pro půdotvorný proces (pedogenese) a výživu rostlin, když zejména nedostatek jílových částí (minerální koloidy) vede následně ke snížení produkčnosti pozemků (půda není schopna vázat dodatkové energie - hnojení strojenými hnojivy). Dochází k degradaci, postupně se zhoršují fyzikální, chemické i biologické vlastnosti půdy (dochází k vytěsňování dvojmocných kationtů, zejména vápníku (Ca⁺⁺) a hořčíku (Mg⁺⁺), které jsou nahrazovány jednomocnými kationty vodíku (H) a dusíku (Na). V půdě dochází k destrukci sorpčního komplexu, půda se "zakyseluje" a ztrácí na úrodnosti.

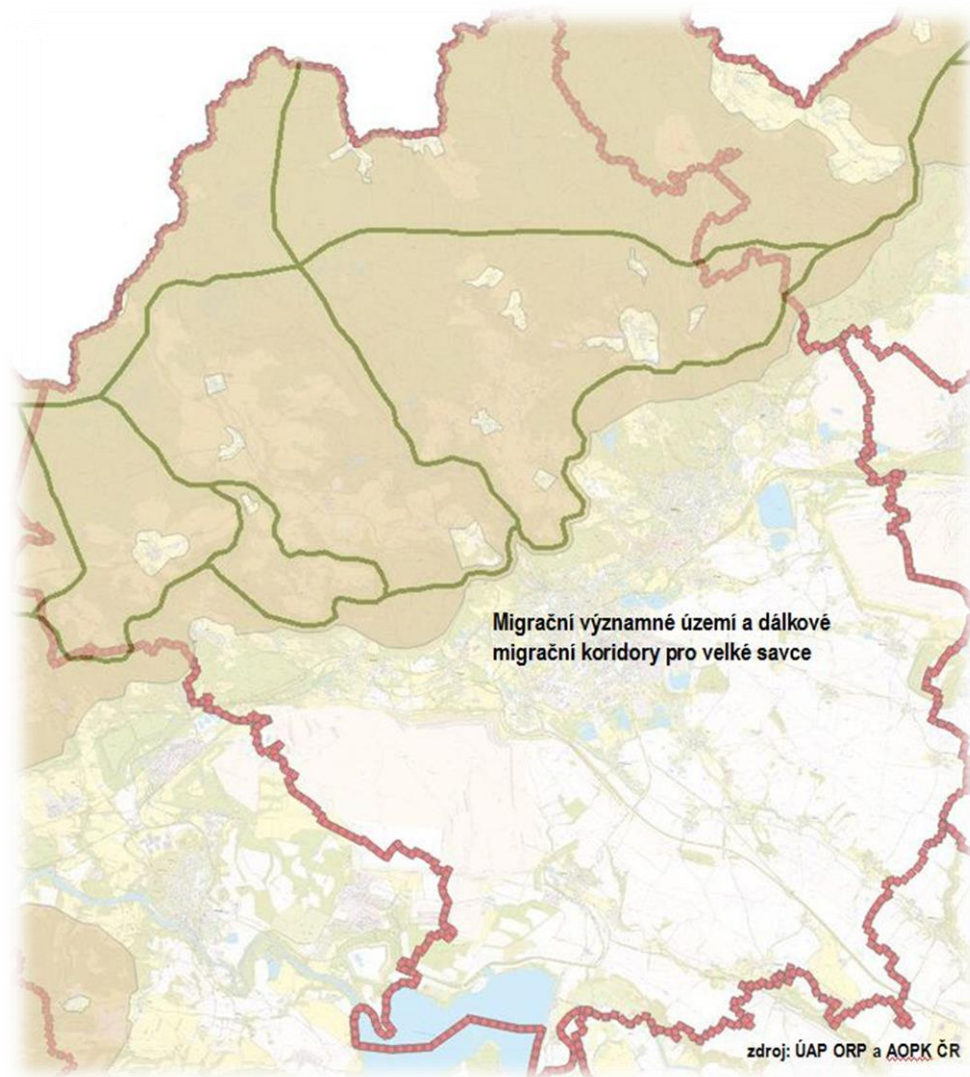
f) 4 Snížování a ztráta biodiverzity, zejména snížování prostupnosti krajiny a fragmentace krajiny, střety dálkových migračních koridorů, střety a nenávaznosti ÚSES

Zachování rozmanitosti druhů - biodiverzity je nutné pro udržení stability ekosystémů. Ztráta biodiverzity de facto v přírodě neexistuje, poněvadž i na odtěžených plochách po povrchové těžbě ve velmi krátké době lze pozorovat pomístný nástup osidlovačů a to i na výsypkách (silně zasolené lupky, kde je na přechodnou dobu masivní nástup halofytů, mj. komonice bílé apod.)

Co tedy snižuje biodiverzitu? Zejména ztráta přirozených biotopů. Co způsobuje tuto ztrátu? Jsou to přírodní procesy, např. povodně, požáry, sesuvy půdy, sopečná činnost a další jevy, které na jednu stranu způsobí ztrátu stávajících přirozených biotopů, ale na druhou stranu způsobují vznik dalších nových, třeba v pozměněné podobě přirozený evoluční proces. Vstupem člověka, který se "zdokonaloval" v ničení svého nejbližšího okolí (vypaloval les, aby měl půdu pro pěstování plodin, pastvu atd.). Dnešní člověk dosáhl téměř dokonalosti v "ničení" nejen svého okolí, ale ve svém důsledku ohrožuje celou planetu (městské aglomerace, doprava včetně letecké, těžba, průmysl atd.). Svými "kolosálními" projevy ve svém okolí, tedy na celé planetě (mj. převážejí se suroviny, materiály a výrobky z jedné strany Evropy či dokonce světa na druhou ..) snižuje biodiverzitu a to jak ve viditelné, tak i "neviditelné" sféře. Vymření či vyhubení živočišných i rostlinných druhů v té viditelné části biodiverzity je snad dostatečně známé, např. holub stěhovavý byl v Severní Americe v milionových hejnech do té doby, než byl "rančery" doslova vystřílen, dnes jsou exempláře holuba stěhovavého pouze jako vycpaniny v muzeích, u nás "vystříleny" velké šelmy, atd. Ta samá ztráta je se týká rovněž druhů v málo viditelné sféře (drobní živočichové, mikroorganismy atd.). Příroda má na štěstí velmi silnou reversibilní schopnost (navrácení), když díky resilienci (elasticitě) ekosystémů se sice dočasně mění, ale působením autoregulačních mechanismů (můžeme mluvit o "memory efektu" - "paměti") se vrací po určité trajektorii do určitého stavu, zpravidla blízkému výchozímu stavu (v přírodě pravděpodobně po "spirále"). Dokladem tohoto mechanismu je "návrat" zemědělských ploch, ale i zastavěných, v dříve osídlených a relativně intenzivně využívaných v pohraničí, ale i jinde (např.

vojenské prostory) k plochám blízkým přírodní (jednoznačná trajektorie sukcesních společenstev směrem ke klimaxu - lesu), odpovídajícímu danému stanovišti (ekosystému).

Definice - Dálkové migrační koridory (DMK) jsou základní jednotkou pro zachování dlouhodobě udržitelné průchodnosti krajiny pro velké savce. Jsou to liniové krajinné struktury délky desítek kilometrů a šířky v průměru 500 m, které propojují oblasti významné pro trvalý a přechodný výskyt velkých savců. Jejich základním cílem je zajištění alespoň **minimální**, ale dlouhodobě udržitelné konektivity krajiny i pro ostatní druhy, které jsou vázány na lesní prostředí (citace AOPK)

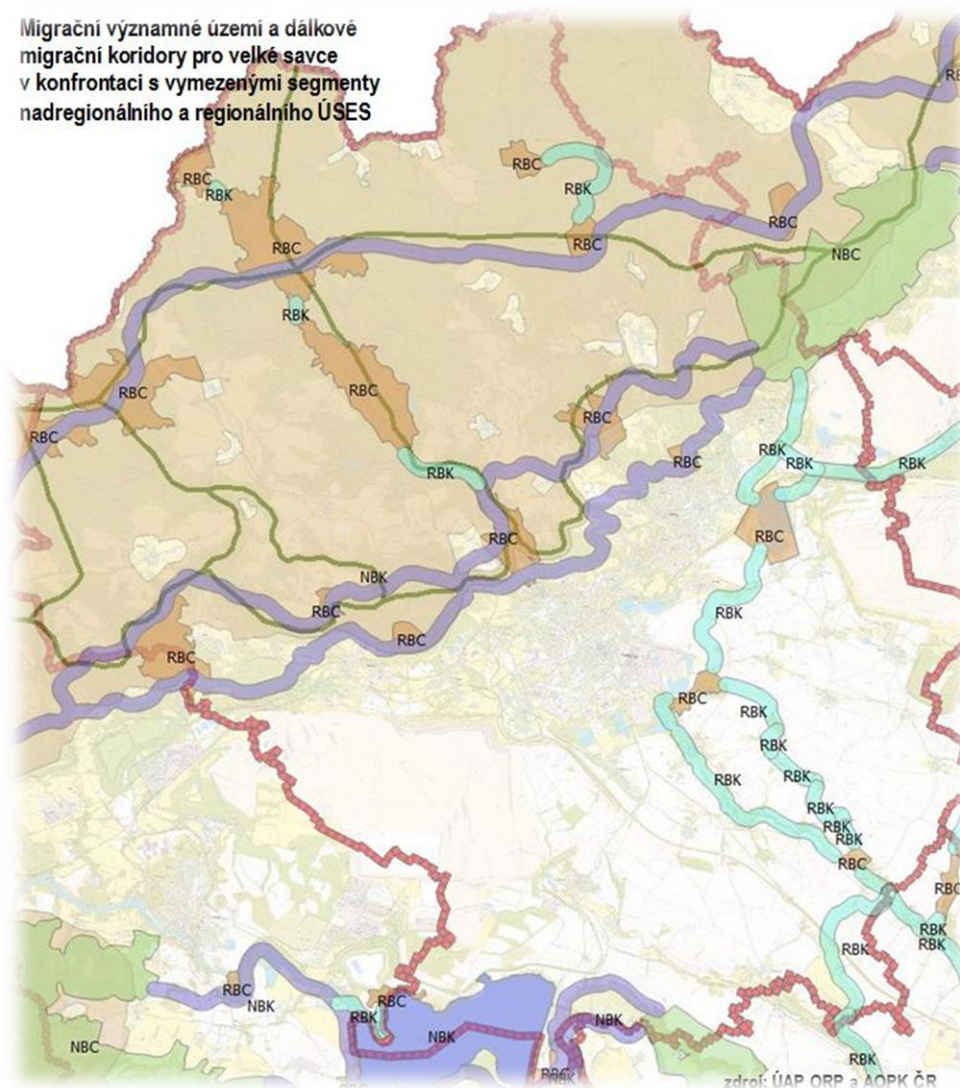

Problematičtější je to s druhy, které potřebují pro svoji existenci větší nároky na prostor. Lidské osídlování krajiny čím dál tím více zmenšuje prostory přírodě blízké (les), snižuje nejrůznějšími bariérami "prostupnost" území (sídla, doprava atd.), dochází k fragmentaci krajiny (dělení na malé a ještě menší části) a docházelo, či spíše dochází, ke genetickému driftu (zmenšování populace a rozmnožování jen omezeného množství jedinců, zpravidla příbuzenského charakteru a tím postupná degenerace druhu - mj. snížení imunity apod.). Určitou eliminací je snaha o "zfunknění" tzv. dálkových migračních koridorů, které by svým způsobem měly korespondovat s vyšší hierarchií ÚSES, tj. tzv. podpora koridorového efektu, kdy paralelní svazky biokoridorů s vloženými biocentry by měly představovat relativně stabilní ekosystémy umožňující migraci i velkých druhů.

Specifickým snižováním biodiverzity a značným rizikem pro zachování biologické rozmanitosti jsou nepůvodní a invazní (či zavlečené) druhy rostlin i živočichů, které se zcela nekontrolovatelně šíří územím a agresivně vytlačují původní druhy např. netýkavka žlaznatá podél vodotečí, křídlatky, bolševník velkolepý, z živočichů norek americký, mýval severní, psík mývalovitý či nutrie říční, často z "rozpuštěných" umělých chovů, pro zahrádkáře pak je pohromou plízák španělský, v

zemědělství spolu s rozšířením pěstování brambor z Ameriky byla rozšířena i mandelinka bramborová (tzv. "americký brouk"), pro kterou byl přirozený "predátor" americký krocan divoký. Většinou tyto invazní druhy nemají přirozené nepřátele. (Prováděcí nařízení Evropské komise 2016/1141, kterým se přijímá seznam invazních nepůvodních druhů)

V našich podmínkách došlo k výraznému snížení biodiverzity v lesních porostech, původně smíšených či dokonce listnatých, jejich přeměnou na pěstování smrku (ale i borovice, akátu apod.) v monokulturách.

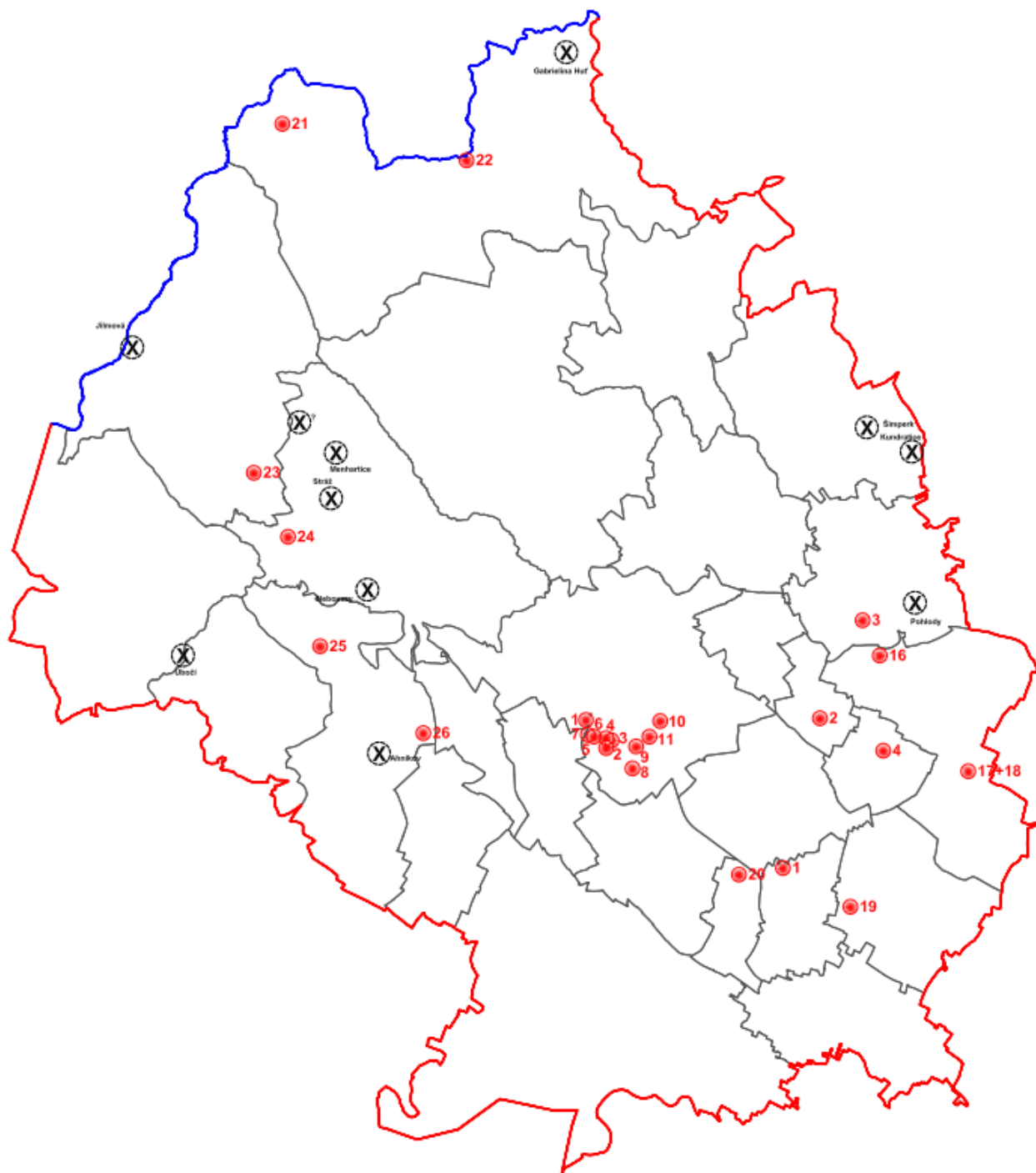

V "soulepu" mapových výřezů mapy s migračním významným územím včetně dálkových migračních koridorů pro velké savce a vymezenými segmenty nadregionálního a regionálního ÚSES - biocentry a biokoridory je názorně vidět odlišnosti či souběh těchto dvou, de facto totožných vymezení, když ÚSES by měl usnadňovat pohyb bioty v krajině, což je nezbytnou součástí fungování ekosystémů a ekologické stability systémů i krajiny (viz Metodika vymezení ÚSES MŽP 2017).

V problémových místech, tj. v místech disproporce mezi DMK a ÚSES, se předpokládá návrh určitého opatření pro zajištění minimální propustnosti DMK, tj. zajištění osy DMK a ochrannou zónu v šíři 250 m na každou stranu od osy a v tomto prostoru by měla být zajištěna de facto stavební uzávěra s podporou přírodě blízkých ekosystémů (např. vymezení segmentů ÚSES včetně lesnických opatření).

f) 5 Opuštěné nebo nevyužívané areály a plochy ve volné krajině a v kontaktu s ní

V posledních desetiletích prodělalo řešené území významný pozitivní posun ve prospěch odstranění areálů typu BROWNFIELDS.

Obr.: zachycené posice opuštěných nebo zaniklých areálů a dalších ploch typu BROWNFIELDS, skupina staveb v Chomutově je hodnocena jako plošný výskyt.

Plošný charakter BROWNFIELDS přetrvává v jižní části Chomutova, rozsah území vysoko překračuje možnosti drobných a středních firem, řešení tohoto území je systémovým problémem a současně výzvou pro vedení města.

1 - Chomutov – nevyužitá část nádraží

2 - Chomutov

3 – Chomutov

4 – Chomutov

5 – Chomutov

6 – Chomutov

7 – Chomutov

8 – Chomutov

9 – Chomutov

10 – Chomutov

11 - Chomutov

Lokální – bodový charakter zanikajících či jinak nevyhovujících objektů, areálů a ploch byl zjištěn především v pánevní oblasti, přičemž devastované statky v Hořenci (12), Pesvicích (13) a Vrskmani (14) jsou současně ohrožením hodnotných dodnes monumentálních staveb, přičemž k tomuto výčtu náleží rovněž zřícenina kostela sv. Michaela (15) – asi jediná církevní památka v tomto stavu v řešeném území.

12

13

14

14

15

Ostatní projevy jsou bodové a – co je důležité - nemají devastující vliv na kvalitu okolní zástavby.

16 – areál bývalého dolu Běta Okořín – důvod, proč mají být po ukončení těžby odstraněny stavby

17 – Hošnice

18 – dtto

19 - Bílence

20 - Všehrdy

21 - Kalek – Kunheida – zbytky obce

22 - Kalek – zaniklá továrna

23 - Nová Ves – zaniklá 90. léta

24 - Křimov – nádraží – Kde domov můj?

25 - Vysoká – statek a bývalý hostinec

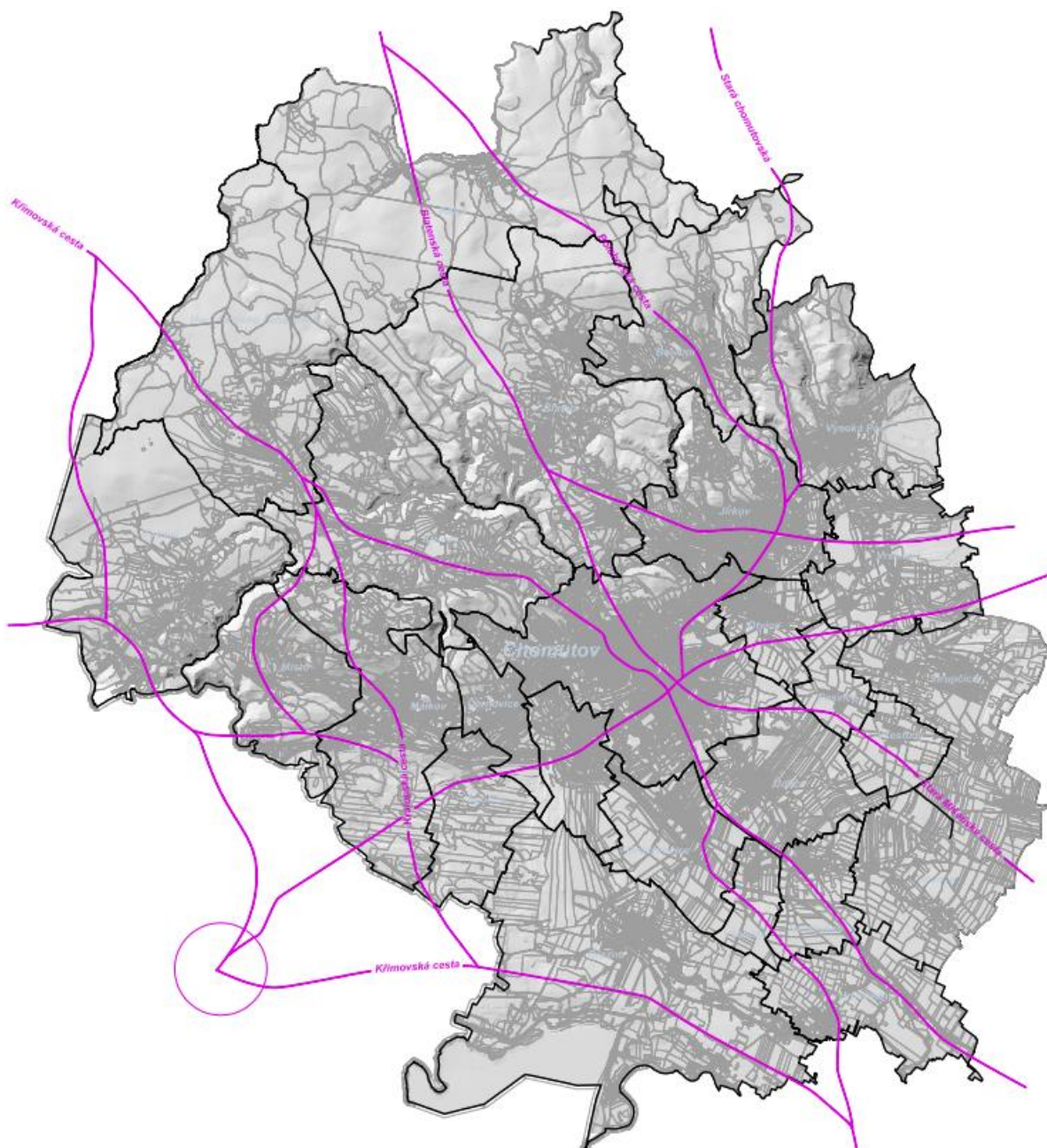
26 – Málkov

Nepřímou součástí této problematiky jsou zaniklá sídla Jilmová, Menhartice, Stráž, Nebovazy, Úbočí, Ahníkov, Pohlody, Simperk a Kundratice, přičemž posledně jmenované mají potenciál obnovy – možná jako symbol úcty současné společnosti.

Nepřímou součástí problematiky je poukázání na nevratnou ztrátu hodnot v území – zámku Ahníkov, kostela v obci Hora sv. Šebestiána.

Ztracenou železniční trať s potenciálem obnovy je úsek Křimov – státní hranice.

Ztracené jsou historické stezky.

Obr.: zobrazení historických cest

f) 6 Zátěže ze stávajícího urbanizovaného území, ploch rekreace a z provozu dopravní a technické infrastruktury a předpokládané zátěže z území navržených k urbanizaci, navržených ploch rekreace a z navržené dopravní a technické infrastruktury, včetně ekologických zátěží v krajině

Na jiných částech textu jsou poukázány tyto projevy zátěže ze stávajícího urbanizovaného území:

- Údlice – Údlické Doubí – plochy zahrádkových osad na patě zalesněného vrchu, zásadní vliv do krajiny,
- Málkov- Zelená – komprimace tras dopravní a technické infrastruktury nadmístního významu do minimálního prostoru,

- *Hora sv. Šebestiána, v navazujícím území Rusová (ORP Kadaň) a Nová Ves v Horách (ORP Litvínov – větrné elektrárny.*

Positivní vlastností řešeného území je skutečnost, že dopravní systém je z rozhodující části realizován, chybí dostavět zkapacitnění silnice I/13 v úseku Chomutov – Málkov – hranice s ORP Kadaň, jižní obchvat Chomutova v ose: dálnice D7 – obchvat Údlic – Otvice – silnice I/13. Opravdu výhledově lze uvažovat s přeložkou žel. trati Chomutov – Vejprty tak, aby mohl být vyřazen stávající úrovnový přejezd na silnici I/13. Ve všech případech se jedná o zásah do krajiny, v případě silnic vykompenzovaný žádoucím odlehčením frekvence na silnici I/13 při průtahu Chomutovem.

Další faktické i potenciální zátěže (z úhlu pohledu ÚSK) projektant neidentifikoval.

Mentálně kritickým úsekem na silniční síti je průtah silnice I/13 obce Málkov – Zelená. Nepříznivá kombinace rozdělené obce, nevhodných posic křižovatek (napojení stávajících komunikací obce) a jejich rozhledových úhlů v kombinaci s nedodržováním stanovené rychlosti je zde příčinou častých dopravních nehod. Problém bude vyřešen až výstavbou zkapacitnění silnice I/13 = její přeložkou do nové trasy.

Obr.: 2x kritický dopravní úsek silnice I/13 v obci Málkov (Zelená).

Předpokládanou zátěží krajiny bude zdvojení trasy VVTL plynovodu GAZELA, zejména úsek, který prochází horskou částí ORP Drmaly – Rudolice – Hora sv. Kateřiny (oboje ORP Litvínov). Trasa je v současné době řešena na úrovni projednání posouzení této stavby na životní prostředí (EIA), přičemž projektant vyslovil samostatně mimo tyto p+r zásadní pochybnosti o předloženém řešení.

f) 7 Zátěže ze stávající těžby a předpokládané zátěže z navržené těžby nerostných surovin

Řešené území je zásadním a v měřítku ČR ojedinělým způsobem exponováno povrchovou těžbou hnědého uhlí, které v kombinaci s tepelnými elektrárnami Tušimice, Pruněřov, Komořany a Počerady vytváří mentální, hygienickou zátěž území, která se exaktním způsobem projevuje na

uspořádání krajiny, rozvrácené hydrologii území, světelným smogem a přirozeně vlivem nezbytné dopravní a technické infrastruktury.

Historicky se někdejší hlubinná těžba hnědého uhlí projevuje v poklesu terénu = vznik dnes chráněného území Pražská pole.

Obr.: Pražská pole – pokles půdy v důsledku hlubinné těžby.

Ve skutečnosti se obyvatelé řešeného území naučili s přítomností dolů koexistovat, dílem se jedná o zvykový stav, dílem je to výsledek organizace těžby a předcházení negativním vlivům ze strany důlních společností.

Plánovaná těžba hnědého uhlí – až po úroveň územně ekologických limitů – v předstihu kompenzována izolační bariérou zemních prací a vegetační zeleně. Těžba rovněž v případě dolu ČSA a Vršany odstupuje od obcí Vysoká Pec a Vrskmaň. Významným podílem koexistence jsou – jak jinak – finanční prostředky, které plynou na účty obcí dotčených těžbou v zákonem stanovené kalkulaci a navíc dalšími formami vzájemné spolupráce – viz vybavení kontaktních obcí: chodníky, sportoviště atd.

Slučitelnost těžby spočívá v přepravních trasách hnědého uhlí do citovaných tepelných elektráren, která je realizována vnitřní částí důlního prostoru.

Součástí problematiky je těžba šterkopísků, která je realizována na katastru obce Údlice. I zde se jedná o dynamický proces, postup těžby v porovnání 2003 – 2016 (viz dále snímky) nedosahuje ještě velikosti stanovené územním plánem. Podmínkou pokračující těžby je zajištění dopravních tras mimo obec Údlice a to přivedením účelové komunikace od Všestud.

Přeměna krajiny v důsledku postupující těžby hnědého uhlí:

Obr. Realizace izolační zeleně v Droužkovicích

Obr.: dtto v Březně

Obr.: Postup těžby na dole ČSA – Vysoká Pec

Obr.: Postup těžby na dole Vršany – Vrskaň a Strupčice

Obr.: Postup těžby na dole Nástup – Spořice – Droužkovice - Březno

Obr.: Postup těžby na pískovně v Údlicích
Rizika jsou ve dvou úrovních:

a) v prolomení územně ekologických limitů těžby hnědého uhlí (dále ÚEL). Zkušebním testem bylo prolomení ÚEL dolu Bílina, které posunulo možnou těžbu na vzdálenost 500 m od hranice zastavěného území obce Mariánské Radčice (ORP Litvínov) a to bez zásadního odporu veřejnosti, občanských sdružení, spolků atd.

b) v rekultivacích. Jakkoli důlní společnosti disponují dílčími zkušenostmi s rekultivací území, vždy se jedná o vytvoření nového biotopu. Projektant v tomto smyslu hodnotí jako zásadní riziko v zátopě zbytkové jámy v těchto aspektech:

- vznik hluboké vodní nádrže, přičemž hydrostatický tlak může způsobit další poruchy na stěnách vodní nádrže,

- riziko svahových deformací či sesuvů při neočekávaných okolnostech (např. zemětřesení),
- kvalita a složení vody,
- zapojení vodní plochy do hydrologie území bez možnosti dílčí izolace vodní plochy a vodních toků.

Návrh územní studie vytvoří prostor pro další vyhodnocení či eliminaci zmíněných rizik.

g) Souhrnné vyhodnocení

g) 1 Zjištěné hlavní hodnoty a potenciály krajiny

Základní hodnotou krajiny je jednoznačnost jejích jednotlivých částí včetně jednoznačné hranice projevů, které jednotlivé části provázejí.

Jednoznačnost = nezpochybnitelnost = je současně potenciál definovaných cílů a pravděpodobně i nástrojů, jak těchto cílů dosáhnout.

Horská část

Jednoznačnou hodnotou horské části je morfologie terénu: náhorní plošina – strmé svahy - dlouhá údolí.

Náhorní plošina přežila imisní zkázu, zjevně přežije i původní etapu snahy o záchranu, a má potenciál obnovy na platformě původní skladby lesa včetně potenciálu obnovy podrostu. Zvládla nástup intenzivního zemědělského využití, jeho přechod do kolektivního zemědělství i současnou formu exploatace (založena na trvalých travních porostech), a (dotační) formu jejich správy.

Obnova horské krajiny ze strany správy a údržby lesa probíhá odborně kvalifikovaným a koordinovaným způsobem (lesní hospodářský plán atd.), zatímco údržba zemědělské půdy faktickou nečinností ekonomického zemědělství je výhodou ve srovnání se současnou formou intenzivního zemědělství.

Hodnotou krajiny je její schopnost zadržet vodu, současně má potenciál možnost tuto schopnost dále zvýšit prostřednictvím ochrany (systému ochrany) sukcesních procesů, projevujících se skupinami – plochami s přírodně blízkou vegetací

Sídla v horské části překonala 90. léta a jsou schopna nabídnout důstojné bydlení či rekreaci v rozsahu původních sídel, přičemž odstup 30 – ti let od změny společenského systému prokázal nízkou potřebu rozvoje. Zachování urbanistické hodnoty sídel, velmi citlivá ochrana zaniklých sídel a ochrana nezastavěného území jsou sídelním potenciálem.

Souvisejícím hospodářským potenciálem je správa a údržba rozsáhlého území citlivými prostředky, vyžadujícími významný podíl kvalifikované práce a intelektu. Spojením těchto potenciálů lze dosáhnout původní urbanistickou strukturu obyvatelstvem, pro které je krajina (opět) přirozeným zdrojem obživy.

Stabilizace obyvatel v tomto smyslu je potenciálem společenské ochrany území před krátkodobými zájmy, které by nevratně krajinu měnily = další těžba rašeliny, přečerpávací elektrárny apod.

Horská část je připravena poskytnout rekreační potenciál založený na sdílení krajiny formou pěší, cyklo či lyžařských aktivit. Je dobře, že tento potenciál má charakter lokálního využití – zcela jistě tak posiluje sociodemografický pilíř obyvatel v pánevní části.

Hodnotou horské části krajiny je úroveň a rozsah dopravní a technické infrastruktury:

- přístupnost prostřednictvím silniční sítě včetně alternace provozu, dostupnost železničních tratí s potenciálem obnovy zaniklé trasy Hora sv. Šebestiána – státní hranice,

- absence nadmístních tras technické infrastruktury, kterým by z principu jejich provozu a hospodaření krajina ustupovala,
- schopnost zajištění čistoty odpadních vod ze sídel využitím jejich posic vůči recipientům při absenci rozptýlené zástavby v krajině.

Sídelní část

Hodnotou krajiny jako celku je koncentrace obyvatel do úzkého pruhu urbanizovaného území, jehož podélná osa je souběžná s patou Krušných hor. Hodnotou a současně potenciálem této polyurbanizované krajiny jsou její vnitřní rezervy stavebního rozvoje s využitím významných vnitřních rezerv založených na obnově ploch typu BROWNFIELDS.

Hodnotou krajiny sídelní části je schopnost zajištění denní rekreace obyvatel prostřednictvím sídelní zeleně, ploch individuální rekreace (zahrádkové osady) bez potřeby expozice horské části krajiny. Hodnotou krajiny je rovněž úroveň dopravní a technické infrastruktury, přičemž zjevné podněty jsou opět realizovatelné uvnitř sídelní krajiny bez expozice navazující horské krajiny.

Potenciálem krajiny sídelní části je vyšší kvalitativní úroveň vnitřního uspořádání, ke které může dojít přirozeným procesem – postupným zánikem či obměnou současného stavu – včetně vymezení ploch pro bydlení, rekreaci i výrobu na pozicích, které jsou z hlediska užívání jednoznačně (a instinktivně) výhodné.

Potenciálem sídelní části krajiny je obnova tradičního přechodu horské části do krajiny prostřednictvím sadů.

Pánevní část

Opakovanou krajinnou hodnotou je jednoznačnost jejího uspořádání = jednoznačnost ochrany krajinného rázu, případně opatření směřujících ke stabilizaci krajiny ve smyslu zjištěných rizik.

Základem je opět jednoznačná pozice sídel v tradičních pozicích a jejich možný rozvoj bez toho, aby byl tímto rozvoje obraz krajiny dotčen. Využití zastavitelných ploch obcí, bezprostředně navazujících na dvojměstí Chomutov – Jirkov – je sídelním potenciálem území a současná zkušenost prokazuje schopnost tuto společenskou poptávku přijmout. Hodnotou krajiny jsou stávající identifikační znaky pozitivních stavebních dominant. Potenciálem je pak vnitřní i krajinná kompozice možných změn, která povede ke zvýšení účinnosti a významu těchto hodnot.

Hodnotou území je vybavení sídel a krajiny pro zemědělské využití. Potenciálem je schopnost přiměřené fragmentace půdních bloků včetně schopnosti přechodu na atraktivní zemědělskou produkci ve smyslu sortimentu i kvality.

Potenciálem krajiny je zapojení tradičních dřevin (hrušňů) do liniové zeleně podél komunikačního systému, popř. i do fragmentace krajiny.

Území povrchových dolů

Hodnoty povrchových dolů jako nositele totální změny krajiny, její hydrologie, migračních tras, mikroklimatu atd. lze obtížně stanovit a (z hlediska územní studie krajiny) asi žádné nejsou.

Z hlediska potenciálu však území nabízí jedinečné možnosti založené na zcela elementárních majetkových vztazích (území má jednoho vlastníky), na faktickém vyloučení urbanizace území na nestabilním (nasypaném) terénu a na schopnosti vytvoření krajinného celku, který by svojí velikostí, významem i charakterem užívání navázal na stávající přírodní útvary podobných vlastností: (vojenský újezd Hradiště), údolí Ohře pod Nechranickou přehradou, náhorní plošinu Krušných hor.

Potenciálem tohoto území je obnova komunikačního propojení s ORP Litvínov pod patou Krušných hor včetně zapojení (v širších vztazích) zámku Jezeří.

Potenciálem v časovém horizontu desítek let či několika století je příležitost jednoduše založit významný segment státu, založený na stabilizaci resp. kultivaci přírodních procesů, kterým se další rozhodování v krajině jednoznačně přizpůsobí.

Základem této úvahy je skutečnost, že prostor povrchových dolů má (v podstatě) jednoho vlastníka, což zásadním způsobem zjednodušuje rozhodovací procesy. V případě převzetí území do vlastnictví státu lze upustit od komerčních cílů zhodnocení krajiny a naopak nastavit uvolnit prostor přirozenému vývoji.

g) 2 Zjištěná hlavní ohrožení, rizika a problémy v území

Rizika

Zásadním a jednoznačným rizikem území je pokračující povrchová těžba hnědého uhlí včetně projektování navazující krajiny i projektování rekultivací prostřednictvím finální zátopy zbytkové jámy a její přeměna na jezero.

Vyšší úroveň tohoto rizika přináší existence dosud netěžených zásob hnědého uhlí, přičemž k prolomení územně – ekologických limitů těžby (ÚEL) došlo bez zásadní společenské či odborné diskuse, do které nelze zcela určitě zahrnout infantilní snahu o vymezení nového regionálního biokoridoru.

Souvisejícím rizikem - z hlediska širších vztahů v území – je rovněž využití uhlí prostřednictvím jeho spalování v tepelných elektrárnách. Zaměnit příčinu za důsledek, tzn.:

„máme uhlí – postavíme elektrárny“ na „máme elektrárny – musíme těžít uhlí“ včetně podsouvání užitečnosti palivoenergetického komplexu na obživu obyvatel, je v podstatě rétorickým cvičením.

Rizikem probíhajících procesů těžby hnědého uhlí, je změna mikroklimatu, která v souvislosti se změnou hydrologie, půdního profilu, proudění vzduchu atd. Existuje tak riziko zániku původních dřevin a prosazení invazních druhů v plošném měřítku krajiny (Střezovská rokle – žádný problém, stačí vysadit nepůvodní dřeviny).

V území byla zjištěna tato další rizika:

- pokračující těžba rašeliny = nevratná devastace jedinečných hodnot i projevů krajiny,
- nepůvodní trasy vodotečí a jejich koryt v pánevní části krajiny,
- vystavení zemědělské půdy pánevní části větrné erozi,
- expozice kontaktních ploch města a horské krajiny novou zástavbou, která je umístěna do vzdálenosti 50 m od okraje lesa,
- výstavba další trasy vysokotlakého plynovodu,
- postupný rozklad průmyslových ploch jižní části města Chomutova v měřítku, přesahujícím schopnosti jak samosprávy města, tak uživatelů těchto ploch tento proces zásadním způsobem ovlivnit.

Poznámka projektanta: Poslední riziko zdánlivě do ÚSK nepatří. Pokud však společnost nevyužije zastavěné území, bude zástavba (potřeba zástavby) expandovat do krajiny.

Specifickým projevem krajiny, který neumíme legislativně uchopit, je světelná expozice krajiny technologií povrchové těžby hnědého uhlí.

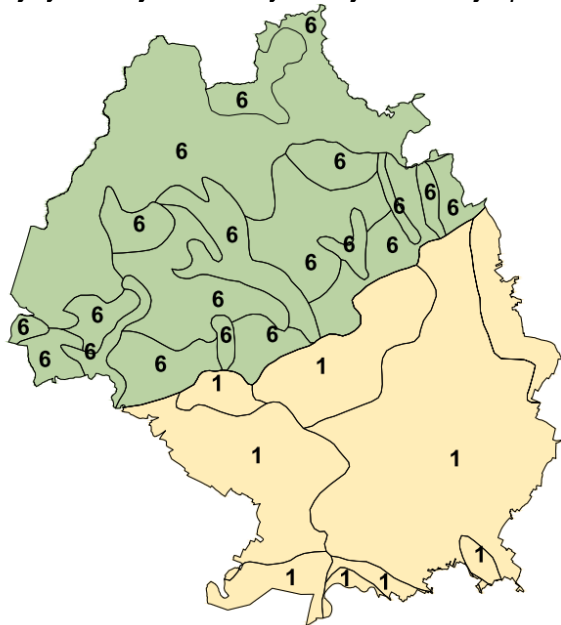
Specifickým rizikem krajiny je využití větrné energie. Je zde nepochybně potenciál větrné expozice Krušných hor. Zařízení na výrobu elektrické energie jsou stavbami dočasnými a neměly by strhnout s sebou další urbanizaci území. Přístup k této problematice nemá zpracovatel jednoznačně vymezený a bude dále zpřesněn v návrhové části ÚSK.

g) 3 Vyhodnocení a zpřesnění typů krajín ze ZÚR (PÚR?)

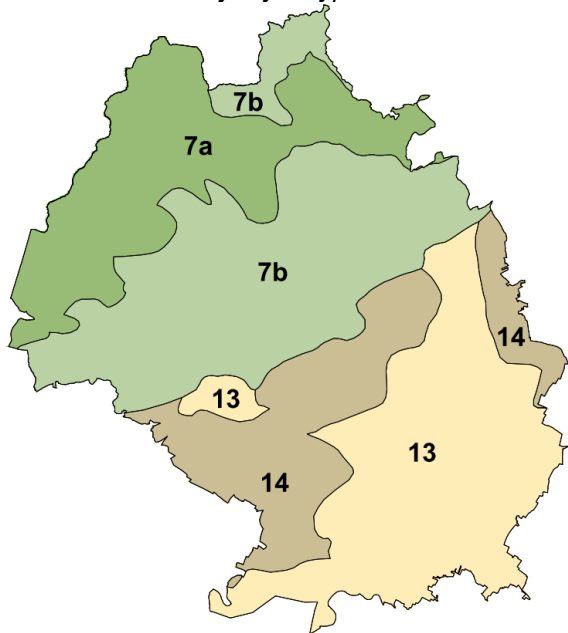
Jednoznačnost krajiny – viz výčet jejich hodnot – se projevuje v jednoznačném zobrazení typů krajín, který lze pro další zpracování přijmout.

Obecným posunem je posuzování krajiny z hlediska jevů ÚAP (jev č. 17) komplexněji včetně zavedení pojmu kvality krajiny jako celku. Podrobnost dalšího členění krajiny z hlediska krajinných okrsků tak může nové vnímání tohoto jevu vzájemně přiblížit.

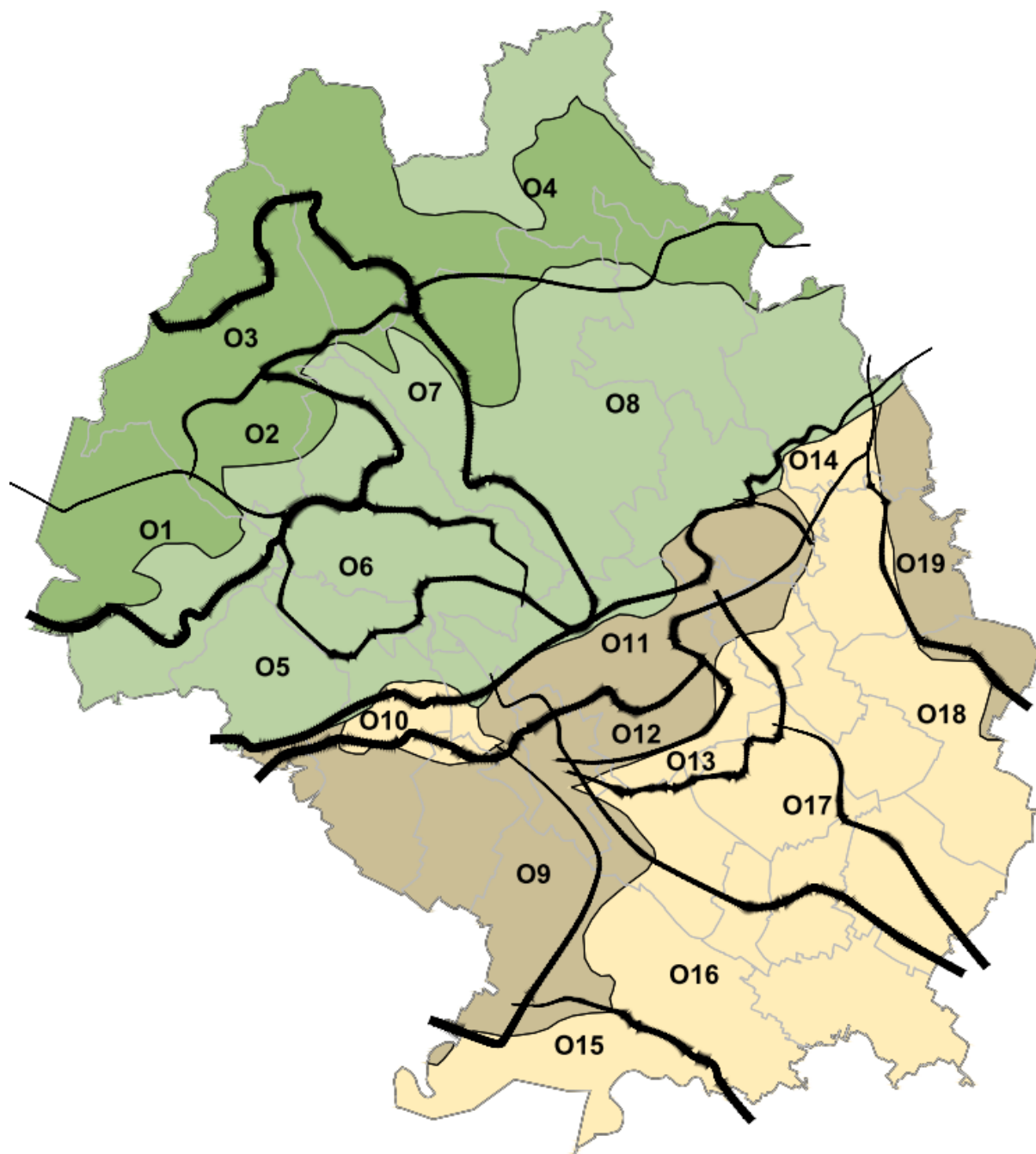
V následujícím schématech jsou zobrazeny vymezené typy krajiny podle ZÚR, vstupní členění krajiny na krajinné okrsky a vzájemná dvojexposice těchto dat.

Obr.: Zobrazení krajinných typů dle ZÚR

Obr.: Zobrazení krajinných celků dle ZÚR – 7a = Krušné hory – náhorní plošina, 7b = Krušné hory – svahy, vrcholy, údolí, 13 = Severočeské nížiny a pánve, 14 = Severočeská devastovaná a urbanizovaná území

Obr.: Dvojexposice krajinných celků dle ZÚR a vstupního členění území na krajinné okrsky potvrzuje shodu, která je založena na jednoznačném členění krajiny.

g) 4 Určení problémů k řešení v návrhu ÚSK včetně nově uplatňovaných námětů na provedení změn v území

Sjednocení krajiny

Bude jedním z výrazových prostředků i nástrojů územní studie krajiny. Smyslem je uchopení krajiny v širších celcích při společných vlastnostech = princip a vymezení krajinného okrsku – se zavedením nadčasového hlediska.

Časový faktor pak umožní přijetí závěrů ÚSK z hlediska platných správních rozhodnutí, současných právních předpisů a záměrů vlastníků pozemků a separovat tyto zájmy a argumenty od základního potenciálu přeměny krajiny v měřítku desetiletí či následujícího století.

Koncepce příměstské rekreace

V přechodném textu je sídelní část řešeného území označena jako „hodnota“ včetně potenciálu vnitřních rezerv umístit v nadčasovém měřítku (tzn. přes platnost územních plánů) potřeby bydlení, výroby, denní rekreace či chybějících komunikačních vazeb. Příměstská rekreace z tohoto formátu vybočuje již v samotném přívlasku – příměstská – tj. rekreace nikoliv ve městě, ale vně města.

Diskuse resp. stanovení zásad příměstské rekreace má přímou vazbu na sjednocení krajiny, zavedení liniové zeleně a fragmentace půdních bloků, jak je popsáno samostatně.

Smyslem je koncepční vymezení ploch a tras slučitelných se současnou formou užívání krajiny, zájmy ochrany přírody a krajiny, ochranou dalších specifikovaných hodnot a s principem řešení ÚSK.

Změna vodního režimu

Je alternativou předchozího záměru. ÚSK navrhne změnu hydrologie tak, aby byla zajištěna stabilita biotopů, existujících a rozvíjejících se v současné době. Budoucí záměry – zaplavení zbytkové jámy povrchového dolu, zrušení Krušnohorského přivaděče atd. pak budou s dílčí úpravou (obnovou) hydrologie kompatibilní.

Zachování stopy zaniklých sídel

Zcela jednoznačně: V obou extrémních posicích – odstranění veškerých stop i totální přeměna ploch v skupinu zeleně – je tento proces nepřijatelný. Kompromisem je zachování původních dřevin ovocných sadů či jejich obnova, zachování původní polohy vodních ploch a zachování původní kresby sídla. Jednoznačný a zajímavý námět lze doplnit zapojením sídla do obecného podvědomí, přenesení, obnova či vytvoření stavebních či uměleckých fragmentů, sídlo charakterizujících.

Obnova sadů

Zcela jednoznačně s přidáním hodnoty ve smyslu zajištění, zachování a kultivace genetických znaků původních dřevin. Obnova resp. funkce. Sadů je dovedností, která je v krajině aplikována. Posun společnosti ke konzumaci stravy s jiným než živočišným původem je indikátorem tohoto námětu.

Obnova stromořadí

Jednoznačně, avšak ne nahodile. Základní věcnou souvislostí je potřeba fragmentace krajiny, čitelnost krajiny při vyhodnocení – přijetí – kladných projevů v jejím současném uspořádání. Doprovodná zeleň silniční sítě by měla využít šířku ochranného pásma = $2 \times 15 = 30$ m a měla by být provázána nadčasovou úvahou o směrovém a výškovém vedení komunikace a potřebě použít trasu silnice pro souběh vedení technické infrastruktury.

Fragmentace půdních bloků

Zcela jednoznačně, avšak kvalifikovaně. Návrh ÚSK založí informační matici a argumentační prostor včetně systémové přípravy, zahrnující např. exaktní údaje o větrné erozi tak, aby podpořilo rozhodování a odůvodnění dotčených orgánů při prosazování změn v této věci.

Obnova lesních porostů

V návrhu ÚSK budou vymezeny dlouhodobější cíle s ohledem na doznívající imisní zatížení (relativně velká setrvačnost v půdě, kde pedogenetické pochody byly výrazně zpomaleny zejména změnou pH, a následnou změnou chemických procesů), tj. určitá rozvolněnost porostů se záměrem hlubokého zavětvení korun, postupná úprava druhové skladby ze smrkových monokultur (jak smrk ztepilý tak i smrk pichlavý - ten by měl, obdobně jako zmiňované náhradní dřeviny - exoty, tj. nepůvodní dřeviny v Krušných horách) na smíšené různověké lesní porosty s výběrným hospodářským způsobem (ať již jednotlivý či skupinovitě výběrný způsob hospodaření) s cílem dosáhnout trvale udržitelné lesní porosty blízcí se klimaxovým porostům.

Klimaxové porosty mohou teoreticky přetrvávat bez časového omezení, poněvadž jsou tvořeny nepřehlednou mozaikou jednotlivých porostních (vývojových fází) a jsou tudíž maximálně odolné vůči jak abiotickým, tak i biotickým vlivům na les jako takový. Součástí postupného vytváření těchto maximálně stabilních lesních porostů však musí být i respektování přírodních zákonitostí v lesním ekosystému, mj. vyloučení holosečného hospodářství, maximální podpora přirozeného zmlazení s případným vylepšením chybějících druhů dřevin (např. jedle, buk, javory, duby apod.). Samozřejmostí by mělo být, že pro sazenice bude geneticky odpovídající semeno včetně odpovídajícího způsobu pěstování (místní malé školky, balené sazenice, co nejkratší doba od vyzvednutí sazenic k výsadbě). Výrazně minimalizovat, případně eliminovat škody zvěří (okus, ohryz, vytloukání, loupání atd.) a to jednak silným snížením stavů spárkaté zvěře (významně omezit mj. přikrmování zvěře, zřizovat přezimovací obůrky s následným redukčním odstřelem apod.). Oborní způsob chovu spárkaté zvěře je pak pro trvale udržitelné lesní porosty na imisemi ovlivněných lesních ekosystémech velmi nevhodné. Pro zvýšení retence lesních ekosystémů pak přehodnotit lesní dopravní síť (mj. systém příkopů přispívá k soustředěnému odtoku a tím odvádění vody z území), způsoby vyklízení dřevní hmoty z porostů (převaha zásahů do lesních porostů, které mohou způsobit narušení půdního krytu provádět v zimě na sněhu) a ponechávání části dřevní hmoty v lesních porostech (klest, prořezávkový materiál) včetně ponechání alespoň 5 % stromů k přirozenému rozpadu.

Vymezení koridoru produktovodů

Opíráme se o jednoznačný nesouhlas s vedením vysokotlakého plynovodu ve vztahu ke krajině a vyslovujeme zásadní pochybnosti o odborném zhodnocení trasy v horském úseku ve vztahu k § 12 zákona 114/1992 Sb. Vyházíme přitom z dokumentace, která byla předložena pro posouzení další souběžné trasy VVTL plynovodu. Návrh ÚSK tak vymezení alternativní a variantní řešení budoucích tras

Rozvoj dvojměstí Chomutov a Jirkov ve vztahu ke kontaktním plochám zalesnění Krušných hor

Bude pravděpodobně jediným námětem – zásahem – do ukončených či rozpracovaných územních plánů těchto měst. Cílem je navrhnout dílčí eliminaci problému již realizovaných ploch a vymežit pravidla v případě ploch zastavitelných, avšak nevyužitých. Dtto v prostoru místní části Březeneč.

Sanace skládek a dalších ploch typu BROWNFIELDS

Návrh ÚSK nastaví v odůvodněných případech kritéria sanace či asanace těchto ploch ve vztahu ke krajině z hlediska zapojení zeleně, stavu a potenciálu hydrologie navazujícího území.

g) 5 Přehled jevů doporučených k doplnění do územně analytických podkladů.

Územní studie krajiny využívá jenom některé jevy ÚAP a rozbořem udržitelného rozvoje území se úmyslně nezabývá.

V následující tabulce je přehled využitých jevů ÚAP včetně zobrazení a komentáře potřeby jejich revize.

		využito v P+R	potřeba provedení revize	poznámka
1.	zastavěné území			
2.	plochy výroby			
3.	plochy občanského vybavení			
4.	plochy k obnově nebo opětovnému využití znehodnoceného území			
5.	památková rezervace včetně ochranného pásma			
6.	památková zóna včetně ochranného pásma			
7.	krajinná památková zóna			
8.	nemovitá kulturní památka, popřípadě soubor, včetně ochranného pásma			
9.	nemovitá národní kulturní památka, popřípadě soubor, včetně ochranného pásma			
10.	památka UNESCO včetně ochranného pásma			
11.	urbanistické hodnoty			
12.	region lidové architektury			
13.	historický významná stavba, soubor			
14.	architektonicky cenná stavba, soubor			
15.	významná stavební dominanta			
16.	území s archeologickými nálezy			
17.	oblast krajinného rázu a její charakteristika			
18.	místo krajinného rázu a jeho charakteristika			
19.	místo významné události			
20.	významný vyhlídkový bod			
21.	územní systém ekologické stability			
22.	významný krajinný prvek registrovaný, pokud není vyjádřen jinou položkou			
23.	významný krajinný prvek ze zákona, pokud není vyjádřen jinou položkou			
24.	přechodně chráněná plocha			
25.	národní park včetně zón a ochranného pásma			
26.	chráněná krajinná oblast včetně zón			
27.	národní přírodní rezervace včetně ochranného pásma			
28.	přírodní rezervace včetně ochranného pásma			
29.	národní přírodní památka včetně ochranného pásma			
30.	přírodní park			
31.	přírodní památka včetně ochranného pásma			
32.	památný strom včetně ochranného pásma			
33.	biosférická rezervace UNESCO, geopark UNESCO			
34.	NATURA 2000 - evropsky významná lokalita			
35.	NATURA 2000 - ptačí oblast			
36.	lokality výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů s národním významem			projednat s AOPK
37.	lesy ochranné			
38.	les zvláštního určení			
39.	lesy hospodářské			
40.	vzdálenost 50 m od okraje lesa			
41.	bonitovaná půdně ekologická jednotka			
42.	hranice biochor			
43.	investice do půdy za účelem zlepšení půdní úrodnosti			
44.	vodní zdroj povrchové, podzemní vody včetně ochranných pásem			
45.	chráněná oblast přirozené akumulace vod			
46.	zranitelná oblast			území ÚEL
47.	vodní útvar povrchových, podzemních vod			
48.	vodní nádrž			
49.	povodí vodního toku, rozvodnice			
50.	záplavové území			

		využito v P+R	potřeba provedení revize	poznámka
51.	aktivní zóna záplavového území			
52.	území strčené k rozlívům povodní			
53.	území zvláštní povodně pod vodním dílem			
54.	objekt/zřízení protipovodňové ochrany			
55.	přírodní léčivý zdroj, zdroj přírodní minerální vody včetně ochranných pásem			
56.	lázeňské místo, vnitřní a vnější území lázeňského místa			
57.	dobývací prostor			
58.	chráněné ložiskové území			
59.	chráněné území pro zvláštní zásahy do zemské kůry			
60.	ložisko nerostných surovin			
61.	poddolované území			
62.	sesuvné území a území jiných geologických rizik			za geologické rizikopovažovat prostor povrchových nebo všech dolů
63.	staré důlní dílo			
64.	staré zátěže území a kontaminované plochy			
65.	oblast se zhoršenou kvalitou ovzduší			
66.	odval, výsypka, odkaliště, halda			
67.	technologický objekt zásobování vodou včetně ochranného pásma			
68.	vodovodní síť včetně ochranného pásma			
69.	technologický objekt odvádění a čištění odpadních vod včetně ochranného pásma			
70.	síť kanalizačních stok včetně ochranného pásma			
71.	výroba elektřiny včetně ochranného pásma			včetně větrných elektráren
72.	elektrická stanice včetně ochranného pásma			
73.	nadzemní a podzemní vedení elektrizační soustavy včetně ochranného pásma			
74.	technologický objekt zásobování plynem včetně ochranného a bezpečnostního pásma			
75.	vedení plynovodu včetně ochranného a bezpečnostního pásma			včetně nové trasy GAZELA
76.	technologický objekt zásobování jinými produkty včetně ochranného pásma			
77.	ropovod včetně ochranného pásma			
78.	produktovod včetně ochranného pásma			
79.	technologický objekt zásobování teplem včetně ochranného pásma			
80.	teplovod včetně ochranného pásma			
81.	elektronické komunikační zařízení včetně ochranného pásma			
82.	komunikační vedení včetně ochranného pásma			
83.	jaderné zařízení			
84.	objekty nebo zařízení zařazené do skupiny A nebo B s umístěnými nebezpečnými látkami ^{*)}			
85.	skládky včetně ochranného pásma			přijmout širší definici a následně ji zobrazit
86.	spalovna včetně ochranného pásma			
87.	zařízení na odstraňování nebezpečného odpadu včetně ochranného pásma			včetně firem, které se tímto zabývají
88.	dálnice včetně ochranného pásma			
89.	rychlostní silnice včetně ochranného pásma			
90.	silnice I. třídy včetně ochranného pásma			
91.	silnice II. třídy včetně ochranného pásma			
92.	silnice III. třídy včetně ochranného pásma			
93.	místní a účelové komunikace			
94.	železniční dráha celostátní včetně ochranného pásma			
95.	železniční dráha regionální včetně ochranného pásma			
96.	koridor vysokorychlostní železniční tratí			
97.	vlečka včetně ochranného pásma			
98.	lanová dráha včetně ochranného pásma			vymezit lyžařské vleky
99.	speciální dráha včetně ochranného pásma			
100.	tramvajová dráha včetně ochranného pásma			
101.	trolejbusová dráha včetně ochranného pásma			
102.	letiště včetně ochranných pásem			
103.	letecká stavba včetně ochranných pásem			
104.	vodní cesta			
105.	hraniční přechod			
106.	cyklostezka, cyklotrasa, hipostezka a turistická stezka			
107.	objekt důležitý pro obranu státu včetně ochranného pásma			
108.	vojenský újezd			
109.	vymezené zóny havarijního plánování			
110.	objekt civilní ochrany			
111.	objekt požární ochrany			
112.	objekt důležitý pro plnění úkolů Policie České republiky			
113.	ochranné pásmo hřbitova, krematoria			
114.	jiná ochranná pásma			
115.	ostatní veřejná infrastruktura			
116.	počet dokončených bytů k 31.12. každého roku			
117.	zastavitelná plocha			
118.	jiné záměry			